

7. MEDNARODNI FESTIVAL
LIKOVNIH UMETNOSTI
KRANJ - ZDSL 2018

GEOMETRIJA - RACIONALNOST POGLEDA

7th INTERNATIONAL
FINE ARTS
FESTIVAL KRANJ - ZDSL 2018

GEOMETRY - THE RATIONALITY OF A VIEW

7. MEDNARODNI FESTIVAL LIKOVNIH UMETNOSTI KRANJ - ZDSL 2018 / TEMA: GEOMETRIJA - RACIONALNOST POGLEDA

LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ

ZTKK

ZDSL
Zveza društer slovenskih likovnih umetnikov /
The Slovenian Association of Fine Arts Societies

MESTNA OBČINA KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

7. MEDNARODNI FESTIVAL
LIKOVNIH UMETNOSTI
KRANJ - ZDSLU 2018

**GEOMETRIJA -
RACIONALNOST POGLEDA**

7th INTERNATIONAL
FINE ARTS FESTIVAL
KRANJ - ZDSLU 2018

**GEOMETRY -
THE RATIONALITY OF A VIEW**

27. september - 4. november 2018 / 27th September - 4th November 2018

| NAGOVORI

Staro mestno jedro Kranja ima veliko kreativnega človeškega in arhitekturnega potenciala. Kultura je v mestnem jedru ena tistih gonilnih sil, ki lahko zagotavljajo turistični in kulturni razvoj mesta. Prizadevamo si, da se bo staro mestno jedro razvijalo v dobro medgeneracijske povezanosti in bo hkrati ekološko osveščeno, usmerjeno v potencialne človeškega uma.

Kultura, inovativnost in kreativnost so tisti elementi, ki lahko v starem mestnem jedru povezujejo in tkejo skupaj s kulturo izredno zanimive zgodbe. Med povezujoče dogodke spada letos že 7. *mednarodni festival likovnih umetnosti Kranj – ZDSLJU 2018*, ki ga organizira mag. Klavdij Tutta skupaj z nekaj likovnimi entuziasti znotraj Likovnega društva Kranj.

Letos v Kranj prihajajo umetniki, ki se soočajo s temo geometrije in nam bodo razprli pahljačo pogledov na to specifično vrsto likovne ustvarjalnosti.

Organizatorjem gre zahvala, da se Kranj na likovnem področju tudi mednarodno uveljavlja in komunicira s širšim svetom.

Hkrati pozdravljam vseh 128 likovnih umetnikov iz štiriindvajsetih držav, ki se bodo predstavili gorenjskemu, slovenskemu in mednarodnemu občinstvu.

Umetniška sporočila naj bodo podobe z nagovorom in kažipotom do iskanja novih sporočil in odkrivanja novih kreativnih praks, ki tudi drugim kažejo pot v prihodnost. Upam, da bo letošnja tema kakovostno nagovorila občane, turiste in poznavalce likovne umetnosti.

Vabim vas, da se v čim večjem številu udeležite razstav v kranjskih galerijah in izkoristite možnosti javnih vodstev, na katerih vam bodo podrobneje strokovno razložili prizadevanja in angažma sodelujočih umetnikov.

BOŠTJAN TRILAR,
župan Mestne občine Kranj

Na ravnini pod gorsko kuliso Storžiča, na skali, ki se dviguje nad sotočjem reke Kokre in Save je v šest tisoč letih nastalo čarobno mesto Kranj, ki je danes eno izmed večjih mest v Sloveniji, glavno mesto Gorenjske in prestolnica Slovenskih Alp.

Letošnjega oktobra se bo v kranjskih galerijah odvil že sedmi, pravljlični, Festival likovnih umetnosti. Umetniški vodja festivala, neumorni Klavdij Tutta, je skupaj s sodelavci poskrbel, da se bo tudi letos v Kranju predstavilo več kot sto likovnih umetnikov iz štiriindvajsetih držav. Še posebej smo ponosni, da bodo letos v Kranju razstavljeni dela očeta umetnostnega sloga optičnih iluzij (Op Art), svetovno znanega Victorja Vasarelyja, ki je pravi predstavnik letošnje rdeče niti festivala: *Geometrija – racionalnost pogleda*. Prihod umetniških del Viktorja Vasarelyja v Kranj bo v oktobru postavil naše mesto v bližino Pariza, Budimpešte in drugih svetovnih velemest, kjer so razstavljeni Vasarelijeva dela.

Oktober pa je tudi mesec poezije in vina. V Kranju se tega meseca spominjamo rojstva in smrti velikega slovenskega pesnika Simona Jenka, hkrati pa nestrpno pričakujemo, da iz mošta nastane mlado vino. Festival likovnih umetnosti predstavlja priložnost za ljubitelje poezije, da se oktobra srečajo v kranjskih galerijah, ogled svetovne likovne umetnosti pa združijo z recitiranjem pesmi in okušanjem vrhunskega vina.

Festival Kranjčanom in kranjskim podjetnikom ponuja priložnost, da na ogled razstav povabimo svoje prijatelje tako iz drugih koncev Slovenije kot tudi iz tujine. Še posebej priporočam, da si na Zavodu za turizem in kulturo Kranj rezervirate strokovno vodenje po razstavah, saj vam bodo izkušeni umetnostni vodniki na prijazen in enostaven način omogočili vstop v skrite dimenzije likovne umetnosti.

Vsem obiskovalcem razstav želim obilo užitkov v odkrivanju skritih kotičkov Kranja in v občudovanju likovne umetnosti!

mag. TOMAŽ ŠTEFE,
MBA, direktor Zavoda za turizem in kulturo Kranj

Mednarodni festival likovnih umetnosti Kranj ZDSL se v letošnjem letu odvija že sedmič. V naše mesto prihaja 128 likovnih ustvarjalcev s področja geometrijske umetnosti iz štiriindvajsetih držav Evrope in drugih celin.

Tematika letošnjega festivala je zelo zahtevna, saj smo pri organizaciji razstave razpredli mrežo sodelovanja po Evropi, pa tudi izven nje. Z maksimalnim angažmajem smo kot del festivala uspeli povabiti Pariško razstavo CINETIQE, ki zajema 20 ustvarjalcev, ki ta hip spadajo med vodilne akterje na geometrijskem področju. Festival je zastavljen tako, da bo pokazal kreativne pristope v različnih medijih, kot so arhitektura, slikarstvo, kiparstvo, instalacija, moda, fotografija, krpanke in ilustracija.

Poleg prej omenjene skupine pa gre zahvala za sodelovanje gospodu Aleksandru Drakuliču iz Budimpešte ter gospodu Miliji Beliću, ki sta sledila konceptualni zamisli festivala in mi izdatno pomagala pri kontaktih v Budimpešti in Parizu. Predstavili bomo tudi pionirja geometrijske umetnosti Victorja Vasarelyja – enega tistih avtorjev, ki so vplivali na arhitekturo, oblikovanje, modo in računalniško grafiko.

Zaradi vseh naštetih dejstev bo letošnji festival na nek način zelo selektiven, saj je geometrija dokaj eksaktna veda, ki ne dopušča nedomišljenih posegov.

Obenem bomo videli slovensko geometrijsko umetnost v primerjavi z evropsko in svetovno produkcijo.

Zahvaljujem se vsem institucijam s področja kulture, ki so pokazale veliko mero pripravljenosti za sodelovanje in uresničitev tako velikega kulturnega dogodka, kot je naš. Hkrati gre zahvala članom Likovnega društva Kranj, ki so se odzvali s prostovoljnimi delom in izdatno prispevali k uresnitvi tega festivala. Festival glede na svojo velikost deluje kot nizkoprorračunski projekt, zato bo v bodoče treba iskati nove vire financiranja za njegovo rast in izboljšave. Zahvaljujem se tudi županu Boštjanu Trilarju, občinskemu svetu za kulturo mesta Kranj, Zavodu za turizem in kulturo Kranj in ostalim institucijam v Kranju za pomoč pri promociji ter izvedbi festivala.

Spoštovani obiskovalci, likovni navdušenci, strokovnjaki in turisti, oglejte si ta nadvse zanimiv festival ...

mag. likovnih umetnosti KLAVDIJ TUTTA,
predsednik umetniškega sveta LD Kranj - ZDSL
in umetniški vodja festivala

Galerijska dejavnost predstavlja pomemben del razstavnega programa Gorenjskega muzeja. Tako smo vpeti v sodobno likovno ustvarjalnost na Gorenjskem in širše, ki jo predstavljamo na samostojnih ali skupinskih ter retrospektivnih razstavah. Ob tem nastaja stalna zbirka likovne umetnosti, ki odseva gorenjsko likovno zgodovino. V Gorenjskem muzeju želimo s svojimi zbirkami in znanjem ustvariti prostor, kjer se srečujejo dediščina in navdihujoča umetnost, prostor, kjer se v sodelovanju in druženju izmenjujejo izkušnje ter znanje. Na ta način se želimo vključiti v slovenske in čezmejne kulturne povezave ter krepiti mesto Kranj kot Prešernovo mesto in kulturno središče v širšem prostoru. Zato se pridružujemo tudi letošnjemu Mednarodnemu likovnemu festivalu. Likovna dela uveljavljenih umetnikov so na ogled v naših galerijah, hkrati pa smo se obvezali, da nagrajena dela trajno ostanejo v zbirki Gorenjskega muzeja.

Mednarodni likovni festival je vedno bolj odmeven in mednarodno zanimiv. Zahvaljujem se požrtvovalnim organizatorjem in sodelujočim umetnikom z željo, da bi v kranjske galerije stopilo kar največ obiskovalcev.

mag. MARJANA ŽIBERT,
direktorica Gorenjskega muzeja

7. mednarodni festival likovne umetnosti v Kranju sleherni leto odpira pot številnim domačim in tujim avtorjem in mirno lahko rečemo, da postaja ena pomembnejših likovnih manifestacij ne zgolj v Sloveniji, temveč tudi v Evropi. Kot vsa leta do sedaj je tudi letošnja tema festivala »Geometrija in racionalnost pogleda« svojevrsten izziv za umetnike. Vemo, da je geometrija podstat vsakega organiziranega dela, da je sicer skrita v ozadju, a jo moraš pri likovnem ustvarjanju nujno upoštevati. Likovno kompozicijo je za realizacijo ideje vedno potrebno umestiti v neko nevidno fiktivno geometrijsko mrežo, ki je podlaga analitičnega razmišljanja. Geometrija je v umetnosti prisotna že od nekdaj, je sinteza avtorjevega čutenja ter obvladovanja prostora, ki pa ne konča v matematičnih formulah, temveč v geometrijskih modelih in rešitvah ustvarjalcev, ob enem pa krepiti in tvori pomembno vejo v svetu likovne umetnosti.

Geometrija je kot antipod naravnemu svetu, saj v vizualnih izrazih kaže na likovni jezik, ki ga v naravi in makro svetu ni mogoče najti. Obstaja pa v mikro dimenzijah in v vesolju, ki ga človek proučuje, zasleduje in fiktivno prikazuje kot idealni prostorski red. Pri slednjem točka predstavlja presečišče dveh ravnih črt ali paralel, ki se bosta sicer nekje v neskončnosti sestali. Geometrija v splošnih zaznavah navdihuje našo domišljijo kot virtualni konstrukt. Morda je tovrstno duhovno ozadje fascinacija nad področjem ustvarjanja kot metafora razumevanja sveta, ki ga je umetnost vzela za svojega, s čimer geometriji odpira nova obzorja.

V ZDSLU nas veseli, da bomo letos podelili nagrado za življenjsko delo našemu članu, slikarju Danilu Jejčiču, ki se po večini ukvarja z geometrijskim ustvarjanjem in mu za ta dosežek iskreno čestitamo. Tudi v prihodnje si bomo v ZDSLU prizadevali za kvalitetno rast festivala na katerega smo ponosni in mu želimo veliko uspehov.

ALEŠ SEDMAK,
predsednik ZDSLU

Naš festival premika nivoje, je vsako leto bolj selektiven in hkrati kakovostnejši. Za naše društvo je organizacija tako velikega dogodka velik zalogaj. Likovniki vztrajamo pri organizaciji in skrbimo za pomembne izmenjave umetniških praks na mednarodni ravni. Povezujemo se z umetnostnimi zgodovinarji in poznavalci likovne umetnosti, ker hočemo doseči visok kriterij pri izboru razstavljalcev in njihovih selekcionirano izbranih del. V tem pogledu bo letošnji festival vsekakor prekašal vse prejšnje in bo začrtal pot bodočim festivalom.

Likovno društvo Kranj – ZDSLU se lahko pohvali kot eno boljših društev, ki združuje predvsem akademsko izšolane ustvarjalce.

Ponosen sem na storjeno in upam, da bomo zmogli tako kvaliteto predstavljati tudi v bodoče.

Vabim vas, da se nam v septembru in oktobru, ko bo mesto Kranj postalo mesto likovne umetnosti, pridružite in izkoristite enkratno priložnost, da se poglobite v čarovnije geometrijske umetnosti.

CVETO ZLATE,
predsednik Likovnega društva Kranj

GEOMETRIJA – RACIONALNOST POGLEDA

O svetu razmišljam in si o njem gradim predstave. Svet gledam. Ko zaznavam z očmi, iščem medsebojne povezave med rečmi. Vse, kar gledam, uredim; rečem, da vidim. Zato je videnje kreativna dejavnost in je nujno rezultat urejanja. Gledam in vidim prostor in stvari v prostoru. Vidim sistem razmerij in odnosov med rečmi. Razmerja in odnose pa vrednotim — merim. Med stvarmi zaznavam razmerja oziroma »postavljam« stvari v odnose. Čim se da, štejem. Primerjam stvari med seboj in merim. Pričakujem red; zato ga tudi iščem. Iz lastne izkušnje ujetosti v telo pričakujem oziroma iščem simetrijo. Kar je levo, naj bo še desno. Če že ni tako enostavno, pa naj bo vsaj somerno. (Somerje naj bi bila namreč simetrija.) S tem si prostor v mislih uredim. O prostoru torej razmišljam, ga gledam in ga končno tudi vidim. Rezultat razmišljanja samega je idealni prostor, ki je le »koncept« in si ga ne predstavljam, niti ga ne gledam niti ne vidim. Gledam realni prostor v svoji snovnosti, ga pa še ne razumem. Končno vidim zaznavni prostor, ki je nekakšen presek in posledica prvih dveh hkrati. Imam torej simetrijo, kot predstavničo geometrije, in štetje, torej ponavljanje nečesa, kot predstavnička aritmetike. Štetje in ponavljanje pa nape-ljujeta na ritem. Par simetrija in ritem opisujeta prostor in čas. Kar je namreč simetrija za prostor, je ritem za čas. V likovnem svetu se ukvarjam predvsem s prostorom, manj pa s časom. V glasbi pa prav narobe: najprej s časom in potem šele s prostorom. Pri ustvarjanju si hote (pa tudi ne-hote) pomagam z mrežami. Z njimi prostor lažje in bolje urejam in po mreži lažje štejem. V arhitekturi in grafičnem oblikovanju so le-te zaradi narave medija praviloma ortogonalne, v slikarstvu in kiparstvu pa so bolj zapletene (kar še ne pomeni, da so manj pravilne). Govorim o diagonalnih mrežah s katerimi dosežem dinamično simetrijo (še enkrat opozorim, da je simetrija somerje, torej dinamičen pojem in ne le tisti togi zrcalni princip). Z geometrijo* tudi zelo nazorno prikažem aritmetična* razmerja*: kvadrat = 1 : 1 oziroma »prima«, dvojni kvadrat = 1 : 2 oziroma »oktava« in zlati rez = 5 : 8 oziroma »mala seksta«.

Geometrija v likovnem svetu očitno ni stilaska usmeritev. Očitno tudi ni vezana na določeno dobo. Prav tako očitno tudi ni vezana na abstrakto ustvarjanje (karkoli že pojem abstraktnega sploh pomeni). Horst Woldemar Janson v uvodu v svojo legendarno knjigo pravi, da so

GEOMETRY – THE RATIONALITY OF A VIEW

I contemplate about the world and harbour ideas of it. I observe the world. When I perceive visually, I seek for the interconnections among things. Everything I see, I arrange; I speak to be able to see. The vision is, therefore, a creative activity, which is, necessarily, the result of arranging. I observe and see space and things within it. I see a system of relationships and relations among the things. Yet, I evaluate – measure the relationships and relations. I perceive relationships among the things, or “put” things into relations. Whenever possible, I count. I compare things and measure them. I expect order, thus, I also seek for it. From my own personal experience of being trapped inside my body, I expect, or search for a symmetry. What is left must be right as well. If it is not so simple, it should at least be symmetrical. Using symmetry helps me arrange a space in my mind. Therefore, I contemplate about the space, I look at it, and, finally, I also get to see it. The result of the contemplation itself is the ideal space, which is only a “concept” – I do not imagine it, nor do I watch, or see it. I look at the real space in all its matter; however, I do not understand it yet. At last, I see the perceptible space, which is some sort of cross-section and a consequence of the first two at the same time. I have symmetry, as a representative of geometry, and counting, therefore, repeating of something as a representative of arithmetic. Counting and repeating, thus, help steer towards the rhythm. The pair symmetry and rhythm describe the time and space. What, namely, the symmetry is for the space, the rhythm is for the time. In the art world, I deal mainly with the space, but less with the time; however, that is quite the opposite in the world of music – time comes first and space comes second. When creating, I intentionally (and also unintentionally) help myself with grids. With them, I can arrange the space easier and better, as well as count throughout the grid. Due to the nature of the medium, the grids are generally orthogonal in the field of Architecture and Graphic Design, although they tend to be of a more complex structure in the field of Painting and Sculpting (however, this does not mean they are less correct). I am talking about the diagonal grids, through which I can achieve a dynamic symmetry (here, I would once again like to point out that the symmetry is a dynamic concept, not only that rigid mirror principle). By using geometry, I point out very clearly the arithmetic* ratios*: Square = 1:1 or “prime”, double square = 1:2 or “octave”, and golden cut = 5:8, or a “minor sixth”.*

bili skozi vso zgodovino samo trije izraziti stili: impresi-onizem, ekspresionizem in nadrealizem. Vsi ostali stili so samo kombinacija teh treh. In bolj ali manj v vseh treh srečamo geometrijo; če že ne očitno, pa vsaj skrito nekje zadaj, spodaj pod vsemi plastmi misli, barv in materialov. Sprva so v likovnem ustvarjanju uporabljali geometrijo kot notranjo zgradbo, ustroj, skelet ..., ki so ga prekrili s figurami ali pa krajino. Recimo pod got-sko ikono Marije z Otrokom lahko najdemo trikotnik, ki je smiselno umeščen v format in se kot podoben* ponavlja po kompoziciji. Ta trikotnik je včasih prav po-seben, pravokoten, pitagorejski, z razmerjem stranic 3 : 4 : 5. V renesansi pa naj bi odkrili perspektivo. Gre za geometrijski približek podobe tridimenzionalnega zaznavnega prostora na dvodimenzionalni slikovni plo-skvi, oziroma za geometrijsko konstrukcijo iluzije tega prostora. S koncem renesanse pa so itak izumili »fo-tografijo«, ko so začeli uporabljati optične instrumen-te. Lečo, objektiv ali pa prizmo so postavili v primerni razdalji pred slikarsko stojalo. Svetloba je podobo re-alnega prostora »naslikala« na slikovno ploskev. Od tu naprej pa je bila potrebna predvsem vztrajnost, da je slikar podobo zabeležil in naslikal na platno. Odličen predstavnik tega pristopa je bil Johannes Vermeer. Do potankosti ga je raziskal David Hockney v svoji odlič-ni in legendarni knjigi *The Secret Knowledge*. V gotiki je bila geometrija sredstvo za stik z idealnim, popol-nim, večnim ... Predstavljala je bistvo. Za bistvo pa po Malem princu vemo, da je očem skrito. Počasi pa je geometrija začela postajati »postava«. Torej je bila ved-no manj posrednik vseobsegajočega in je vedno bolj mutirala v orodje za odslikovanje vidnega. Izgleda, da se vsa zgodovina med gotiko in moderno vrti okrog problema kako naslikati kar najbolj realistično podobo, oziroma, kako izraz in zgodbo zapakirati in skriti pod njeno površino. V moderni pa so končno ponovno ugo-tovili, da ni zmagovalec tisti, ki kar najbolj ponovi vi-deno, temveč tisti, ki napravi vidno, ki odstira, ki izlušči ... Delovali so v dveh smereh: v predmetni in nepred-metni. Georges Braque je ponosno izjavil, da so kubisti končno 500 let po njenem izumu ukinili perspektivo. Predmet so predstavili od spredaj, od zadaj z leve in desne, pa še od spodaj in skozi drobovje. To vse v eni sami sliki. Pomagali pa so si z geometrijo. Oblike so v tem smislu poenostavljali, predmete in prazen prostor so predstavljali s presečnimi ploskvami. Skratka pred-mete so na nek način geometrizarili. Za primer predla-gate, da ne pogledate pariških kubistov, temveč poglejte rajši v Rusijo, kjer so, morda, to počeli še boljše; morda je celo najboljši primer kar poznejši »kvadra-tar« Kazimir Severinovič Malevič. To je bila predmetna

Geometry in the art world is obviously not a style direc-tion. It is also obviously not tied to a certain time period, nor is it tied to an abstract creation (whatever the con-cept “abstract” actually means). In the introduction into his legendary book, Horst Woldemar Janson clarifies that there were only three expressive styles present through-out the entire history: Impressionism, Expressionism, and Surrealism. All the other styles are merely a combina-tion of the mentioned three. And, more or less, we come across geometry in all three; if not obvious, geometry is at least hidden somewhere in the back, beneath all the layers of thoughts, colours, and materials. At first, geom-etry was used in the art creation as the internal structure, frame, skeleton, etc., which was then overlapped with figures or a landscape. For example, I can find a triangle underneath the Gothic icon of Madonna with Child, which is situated meaningfully into a format, and is repeated over the composition in a similar way. This triangle is sometimes quite special, rectangular, Pythagorean, with an aspect ratio of 3:4:5. Perspective, which was purport-edly discovered in the Renaissance period, is a geomet-ric approximation of the image of the three-dimensional perceptual space on a two-dimensional image surface, or a geometric construction of the illusion of this space. With the end of the Renaissance period and with the use of optical instruments, they, of course, invented “pho-tography”. The lens, the objective, or the prism, was set up in front of the easel within a reasonable distance. The light “painted” the image of the real space onto the painting surface. From here on persistence was needed, especially in order for the painter to comprise and paint the image onto the canvas. An excellent representative of this approach was Johannes Vermeer. He was exam-ined closely by David Hockney in his magnificent and legendary book entitled “The Secret Knowledge”. In the Gothic period, geometry was a means of contact with the ideal, perfect, eternal, etc. It represented the essential. And from the Little Prince we know that the essential is invisible to the eye. Slowly, geometry started becoming the “figure”. It started to become less the mediator of the all-embracing and it mutated increasingly into a tool in-tended for the reflection of everything seen. It looks as if the entire history between the Gothic and Modern re-volved around the problem of how to paint as realistic an image as possible, or how to pack and hide the expres-sion and the story underneath its surface. In the Modern period, they finally noted once again that the winner is not the one who repeats the seen best, but the one who makes the visible, who uncovers, who extracts, etc. They worked in two directions – object-directed and abstract. Georges Braque stated proudly that it was the Cubists*

smer. Nepredmetna, nepredstavna, oziroma z vedno napačno razumljeno tujko, abstraktna smer pa je vzela geometrijo kot stroj in zgradbo in hkrati tudi za končni rezultat. Da ni nujno, da umetnost, oziroma bolj natančno, slikarstvo nekaj predstavlja, začutimo že iz stavka, ki ga je v davni gotiki povedal kar sam Giotto di Bondone: »Slikarstvo je zlaganje barve poleg barve.« Smiselno je slikarstvo lahko tudi zlaganje kvadratov. Lahko pa je tudi samo en kvadrat na kvadratnem platnu. Kar črn kvadrat, ki prekrije skoraj vso površino platna, okrog pa je le ozek bel rob. To naj bi bilo po besedah Herberta Reada temeljno delo modernega slikarstva. Od te skrajne redukcije naprej je bilo možno razstaviti samo še prazno platno. Zato so postopoma začeli kompozicije spet »zapletati«, iz minimalizma so šli v maksimalizem, pa spet nazaj. Neskončna igra. Že omenjeni kvadrat je naslikal Kazimir Severinovič Malevič, za njim pa še vsi njegovi učenci, verjetno po večkrat. S somišljeniki, Lazar Markovič »El« Lissitzky, Aleksander Mihajlovič Rodčenko ..., so se imenovali »suprematisti«. Na severu Evrope so se šli podobne stvari na Nizozemskem oziroma na Flamskem: Pieter Cornelis »Piet« Mondriaan, Theo van Doesburg ... s svojim gibanjem De Stijl oziroma z »neoplasticizmom«. Geografsko vmes pa so bili še Nemci s šolo za umetno obrt »Bauhaus«. Žal je ta šola znana predvsem po njenih učiteljih, kot so recimo Valter Gropius, Ludwig Mies van der Rohe, Paul Klee, Vasilij Vasiljevič Kandinski, Josef Albers, Oskar Schlemmer ..., manj pa po svojih učencih. Imela pa je izjemen vpliv tudi pri nas. Tam se je šolal Avgust Černigoj, Ivo Spinčič pa ni bil daleč proč. Kot odmev in ponovitev ter nadaljevanje v povojnem času najdemo največ geometristov v abstraktnem ekspresionizmu in pa predvsem v op artu (»op« stoji za »optical«): Bridget Louise Riley, Victor Vasarely ..., ko so slikarji opustili vse literarno, ko ni bilo v slikah nobene zgodbe in niso oblike predstavljale nič določenega, oziroma, so predstavljale prav najbolj določeno: oblike, barve, linije ... so predstavljale same sebe. Trudili so se naslikati popolnoma nepredstavno (tj. abstraktno) sliko, torej sliko, v kateri ni iluzij predmetov, torej naj bi tudi ne bilo iluzije tridimenzionalnega prostora. Pri nas so bili tak odmev predvsem tako imenovani neokonstruktivisti in pa njihovi sopotniki: Danilo Jejčič, Dragica Čadež, Drago Hrvacki, Dušan Tršar, Josip Gorišek, Tone Lapajne ... takoj čez sedanjo mejo pa recimo še Ivan Picej, Miroslav Šutej, Vjenceslav Richter ..., ki so razstavljali po Sloveniji skupaj s skupinami naših slikarjev. *** Geometrija je prisotna povsod. V res davnih časih so jo sprevideli v naravi, ko so iskali kaj je skupno na videz različnim stvarim. Vprašanje je le,

who finally abolished the perspective 500 years after its discovery. The object was presented from the front, from the back, from left and right, as well as from the bottom and through the guts. All this in a single painting, so, in order to do that, they used geometry. The shapes were simplified for this purpose, while the objects and the empty spaces were presented with the cross-sectional surfaces. In short, the objects were sorted geometrically in a certain way. Therefore, I propose you not to look at the Parisian Cubists, but rather to take a good look in Russia, where they might have done this even better; the best example might even be seen in the later "square drawer" Kazimir Severinovič Malevič. This was most definitely an object direction. The non-figurative, unimaginable, or always with a misinterpreted foreign term, the abstract direction took geometry as its frame and structure and, at the same time, as the final result. The lack of necessity for the art, or, more precisely, the painting to present something can be felt already from the sentence, which was said by Giotto di Bondone himself back in the Gothic era: "Painting is basically arranging a colour beside another colour." Reasonably, painting can also be arranging of squares. Or it could also be only one square on a square canvas. A black square that covers almost the entire surface of the canvas, surrounded by a narrow white margin. Namely, according to the words of Herbert Read, this was supposed to be the fundamental work of the modern painting. From this extreme reduction on, only a blank canvas was possible to be exhibited. That is why the compositions started gradually to, once again, become more "complex" – from minimalism to maximalism, and back again. An endless game. The already mentioned square was painted by Kazimir Severinovič Malevič, and afterwards, by all his students, quite possibly, several times. Alongside his supporters Lazar Markovič »El« Lissitzky, Aleksander Mihajlovič Rodčenko, etc. they started to call themselves the "supremacists". In the North of Europe, similar things were happening in the Netherlands or the Flemish Region - Pieter Cornelis »Piet« Mondriaan, Theo van Doesburg, etc. with their movement called "De Stijl", or with "Neoplasticism". The Germans were also involved geographically, namely, with their Arts and Craft School "Bauhaus". Unfortunately, the school was known mainly by its teachers, such as Valter Gropius, Ludwig Mies van der Rohe, Paul Klee, Vasilij Vasiljevič Kandinski, Josef Albers, Oskar Schlemmer, etc., and less by its students. However, the school had a remarkable influence in our parts as well. Namely, Avgust Černigoj attended school there, while Ivo Špinčič was not that far away. As an echo, a repetition, and the continuation, I find most geometrists in the abstract expressionism, but, above all,

če smo jo pripravljene oziroma sposobni videti. Ali nas v naravi, ki je hkrati enotna in kozmična ter posebna in kaotična, zaslepi tisto posebno, da ne vidimo več skupnega. Z odstiranjem tega univerzalnega se ukvarjajo ljudje, ki jim pravimo matematiki. Razvijajo orodja, ki jih po tem uporabljajo predvsem naravoslovne znanosti in še vsi drugi, ki jih zanima »kvantiteta«. Merjenje, štetje ... je namreč vrednotenje. Le-to pa je kvantificiranje zaznave. Torej z merjenjem, štetjem ... zaznavni prostor nekako »prevajam« v idealnega. Izgleda, da je geometrija vsaj en način iskanja vsenavzočega. Tudi pod najbolj realističnimi, figuralnimi ... slikami je spodaj geometrija. Geometrijski skelet je likovnikom geometristom, podobno kot matematikom, končno zanimanje in končni rezultat. Realist, figuralik ... pa ga obleče v prepoznavne podobe, ikonografijo ... Končal bi s tem, da bi utegnili biti mesto likovnikov geometristov v umetnosti podobno kot je mesto matematikov v naravoslovju.

Opombi: Kot spremljevalna razstava 21. mednarodnega grafičnega bienala v Ljubljani je bila odlična pregledna razstava 55 protagonistov konstruirane umetnosti z vsega sveta.

Z * označeni so mišljeni matematični pojmi.

prof. dr. JAKA BONČA, univ. dipl. inž. arh.

*in the op art ("op" stands for "optical") in the post-war period - Bridget Louise Riley, Victor Vasarely, etc. – when the painters literally abandoned everything, when there was no story in the paintings, and the shapes did not present anything specific, or they presented the most specified: Shapes, colours, lines, etc., they presented themselves. The painters tried to paint a completely unimaginable (abstract) painting, meaning a painting with no illusions of the objects, therefore, there was not supposed to be the illusion of a three-dimensional space. In our country, such an echo presented mainly the so-called neo-constructivists and their companions: Danilo Jejčič, Dragica Čadež, Drago Hrvacki, Dušan Tršar, Josip Gorišek, Tone Lapajne, etc., and just across the current border, Ivan Picej, Miroslav Šutej, Vjenceslav Richter, etc., who exhibited across Slovenia together with the groups of our painters. *** Geometry is omnipresent everywhere. In ancient times they saw it in nature, when they were searching for what was common in seemingly different things. The real question now is only if we are ready or capable of seeing it, or are we blinded by that special thing in nature, which is unified and cosmic, special and chaotic at the same time, for us not being able to see those common things? People that are called mathematicians deal with the unveiling of the universal. They develop tools, which are used primarily by natural sciences, and all others, who are interested by the "quantity". Measuring and counting is, namely, an evaluation. And this is quantifying of perception. Therefore, by measuring and counting, I sort of "transfer" the perceptive space into an ideal one. Geometry seems to be at least one way of searching for the omnipresent. Geometry can be found even beneath the most realistic and figural images. Similar to mathematicians, a geometric skeleton presents the final interest and result to the fine artists – geometrists. The realist, figuralist then dresses it into recognisable images, iconography. I would like to conclude by pointing out that the place of the fine artists – geometrists in the art world, could be similar to that of the mathematicians in the natural sciences.*

Notes: The retrospective exhibition of the 55 protagonists of the constructed art from the entire world, as an accompanying exhibition of the 21st International Graphic Biennale in Ljubljana, was excellent.

* Marks the mathematical concepts.

JAKA BONČA

PRIZORIŠČA MEDNARODNE RAZSTAVE

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE, OE KRANJ

GALERIJA DR. CENETA AVGUŠTINA

GORENJSKI MUZEJ

GALERIJA MESTNE HIŠE

STEBRIŠČNA DVORANA IN KLET V MESTNI HIŠI

GALERIJA IN KLET PREŠERNOVE HIŠE

LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ ZDSLJ

MALA GALERIJA

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI – JSKD OI KRANJ

GALERIJA BALA

RAZSTAVNI PAVILJON JUGOVIC – Spodnje Bitnje

STOLP ŠKRLOVEC

GALERIJA JANEZ PUHAR

LAYERJEVA HIŠA

GALERIJA

GALERIJA MAHLERCA

UMETNIŠKE REZIDENCE

VRT

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ

GALERIJA V KRANJSKI HIŠI

KAVARNA KHISLSTEIN 12.56 KRANJ

GALERIJA PREŠERNOVIH NAGRAJENCEV KRANJ

CAFE GALERIJA PUNGERT

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

ETNO GALERIJA DESETNICA

RAZSTAVLJALCI

Argentina:

GLORIA STAFFORINI

Armenija:

DAVID APIKIAN

Avstrija:

WOLFGANG DABORER

BABSI DAUM

BARBARA HÖLLER

IRMGARD HUMMITZSCH

STEPHANIE KLAURA

SUSE KRAWAGNA

ANDRES KLIMBACHER

HELMUT MACHHAMMER

GABI MITTERER

ASTRID PAZELT

TANJA PRUŠNIK

EVA S. PUSZTAI

FRITZ RATHKE

KONRAD STANIA

GERTRUD WEISS-RICHTER

Belgija:

ANTONIA LAMBELE

HARRY VERSCHULDEN

LUC VANGINDERTAEL

Francija:

FRANÇOISE AUBRY

JOËL BESSE

CHARLES BEZIE

JEAN-LUC BRUCKERT

NATACHA CALAND

DELNAU

PASCAL FANCONY

PHILIPPE RIPS

DIDIER STEPHANT

BOGUMILA STROJNA

ROGER VILDER

Hrvaška:

ĐANINO BOŽIČ

DRAŽEN TROGRLIĆ

Italija:

FABRIZIO CAMPANELLA

ALDO FULCHIGNONI

PAOLO LUXARDO

LORENZO VISCIDI – BLUER

ANDREA VIZZINI

PIERGIORGIO ZANGARA

Japonska:

TOSHIHIRO HAMANO

YUMIKO KIMURA

NORIAKI SANGAWA

JUN SATO

GO SEGAWA

TAKAYUKI NAGAI

Kolumbija:

OSCAR ÁVALOS

Madžarska:

ZSOFIA ATKINS

ÉVA BÁNYÁSZ

MARIANNA RIGLER

JÁNOS SZÁSZ SAXON

VICTOR VASARELY

JÓZSEF ZALAVÁRI

Nemčija:

INGRID HORNEF

GERHARD HOTTER

RENATE KLARA KASPER

CHRIS ENGELS

MARKUS STUDTMANN

HELGA WEIHS

Nizozemska:

ANDRÉ VAN LIER

Poljska:

MAREK RADKE

Slovaška:

VIKTOR HULÍK

MARIAN DRUGDA

Slovenija:

KATJA BOGATAJ

JAKA BONČA

BOGDAN BORČIĆ

BETI BRICELJ

BRUT CARNIOLLUS

HAMO ČAVRK

AVGUST ČERNIGOJ

ZVONKO ČOH

IRENA JERAS DIMOVSKA

ALEKSANDER DRAKULIČ

MILAN ERIČ

ANDREJA ERŽEN

DUŠAN FIŠER

ALENKA GERLOVIČ

KLEMENTINA GOLIJJA

JOSIP GORINŠEK

IRENA GAYATRI HORVAT

DRAGO HRVATSKI

DANILO JEJČIČ

DUŠA JESIH

MILENA KAFOL

KAROL KUCHAR

LOJZE LOGAR

MARKO LUKAN

POLONA MAHER

MIHA MALLY

PETER MAROLT

TIT NEŠOVIČ

MARKO PAUŠER

TINA PAVLIN

AGATA PAVLOVEC

MIHA PERČIČ

ALEŠ PETERNEL

MATEJ PLESTENJAK

PETRA PLESTENJAK PODLOGAR

OTO RIMELE

MIRANDA RUMINA

NATAŠA SEGULIN

EVA SERPAN SITAR

NEJČ SLAPAR

LOJZE SPACAL

ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ

KRISTINA ŠEPETAVC
IZTOK ŠMAJS MUNI
KLAVDIJ TUTTA
VINKO TUŠEK
MOJCA VALANT
MARGARETA VOVK ČALIČ
MAJA ZAPLOTNIK
MOJCA ZLOKARNIK

Srbija:

MILIJA BELIĆ

Španija:

FRANCESC BORDAS

Švedska:

TORSTEN RIDELL

Švica:

ELISABETH NACENTA DE LA CROIX
RAMONA CONCONI

Turčija:

ERDEM KÜCÜKKÖROGLU
BERKAN BAYCAN

Urugvaj:

BOLÍVAR
CARMELO ARDEN QUIN

Velika Britanija:

ALEX DUNN

Venezuela:

MARIA ARVELAIZ GORDON

ZDA:

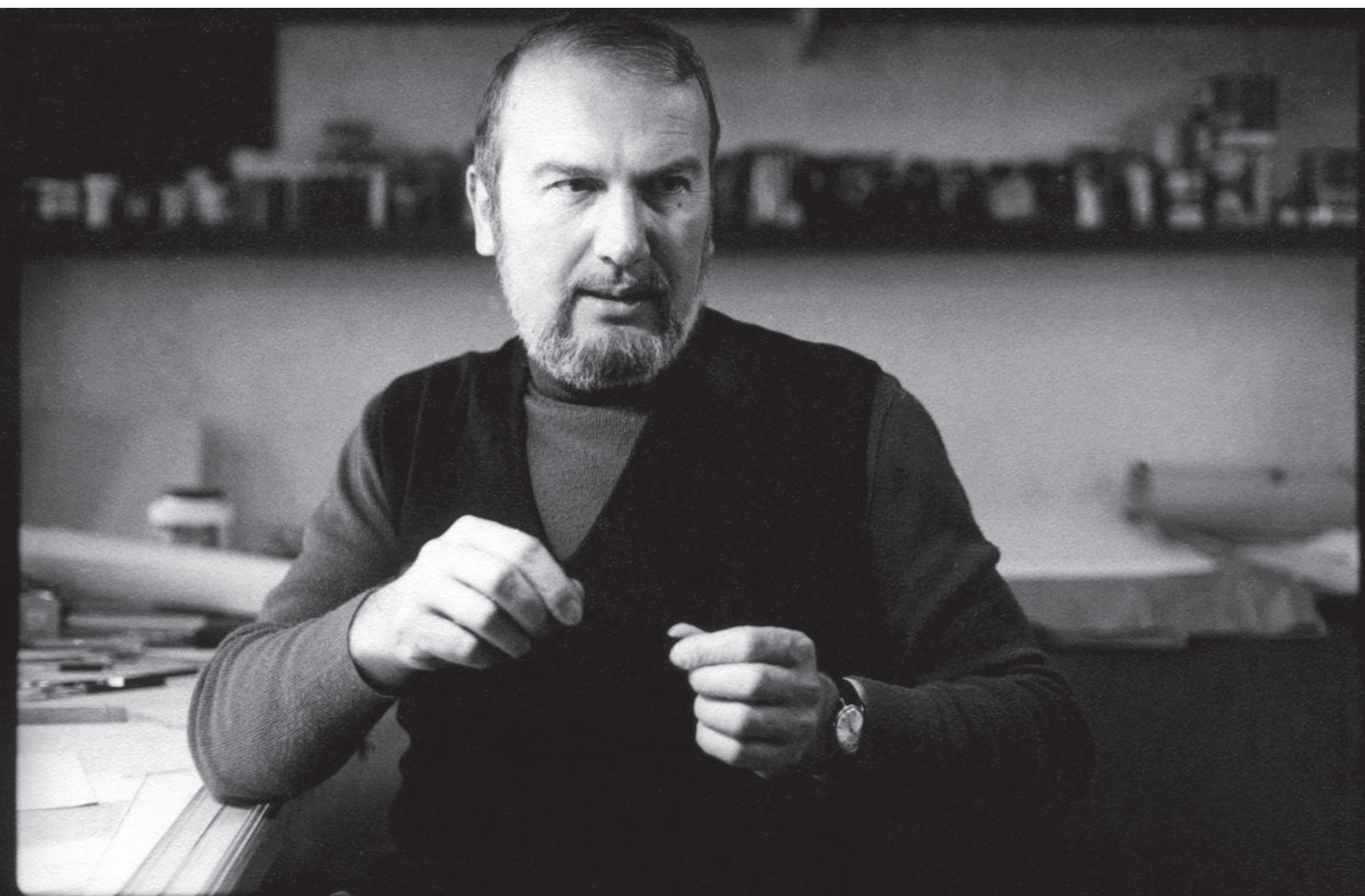
DANIEL HILL
STEVEN SALZMAN
RON JANOWICH
ANGIE DRAKOPOULOS
GILBERT HSIAO

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE, OE KRANJ
GALERIJA DR. CENETA AVGUŠTINA

Prizorišče:

DANILO JEJČIČ

PRIZNANJE ZDSL ZA ŽIVLJENSKO DELO

DANILO JEJČIČ, (foto - Tihomir Pinter)

Iskanje notranjega reda

Akademski slikar, grafik in fotograf Danilo Jejčič se je v zgodovino slovenske vizualne umetnosti zapisal kot eden najvidnejših predstavnikov geometrične abstrakcije. Na svoji več kot petdesetletni ustvarjalni poti, ki je bila vseskozi tesno povezana z Ljubljanskim grafičnim bienalom, se je uveljavil predvsem kot izvrsten grafik z izrazito samosvojim likovnim izrazom, osnovanim na racionalnem geometrijskem jeziku. Preizkušal pa se je tudi v drugih izraznih medijih: slikarstvu, kiparskem snovanju ter fotografiji, s katero se intenzivno ukvarja zadnji dve desetletji.

Jejčič je že v svojih slikarskih kolažih (1962-65), ki jih je ustvaril kot diplomant ljubljanske Akademije za likovno umetnost, izrazil naklonjenost do vsakdanjih, povsem neslikarskih materialov in predmetov, kot so časopisni izrezki, kosi papirja in tkanin, notni zapisi in odtisi matric v gosti barvi, iz katerih je oblikoval neka-kšno geometrizirano strukturo z dodanimi slikarskimi potezami. Razvil je tudi posebno tehniko nanašanja omenjenih predmetov na zadnjo stran stekla, s čimer je na slikovni ploskvi, ki jo gledalec opazuje skozi stekleno površino, ustvaril posebno globino.¹ Z deli je »pokazal izjemen občutek za skladno gradnjo likovne kompozicije«, ki je pravzaprav ena bistvenih kvalitete njegovega ustvarjanja.² Omeniti pa je potrebno tudi dejstvo, da so slikarski kolaži z izjemo študijskih skic edina dela v avtorjevem opusu, ki kažejo njegovo spontano, mestoma impulzivno slikarsko potezo. Slednja je namreč po letu 1971, ko se je pod vplivom sočasnih konstruktivističnih tendenc posvetil raziskovanju geometrijskih form, povsem izginila iz njegovih del.

Razlogov za Jejčičevo radikalno spremembo ustvarjalnega sloga je bilo seveda več. Kritiki, ki so v sedemdesetih letih spremljali avtorjev razvoj, so njegov prehod k geometrični abstrakciji pripisali zlasti duhu časa, torej, splošnim razvojnim tendencam na svetovnem likovnem prizorišču. Ivan Sedej je denimo v razstavnem katalogu, ki je izšel ob razstavi v ljubljanski Mestni galeriji leta 1974, zapisal, da je bilo njegovo tedanje delo »logičen odsev tradicije in problemov, ki jih sočasno in neodvisno drug od drugega rešujejo umetniki v najrazličnejših delih

sveta.«³ Poudariti velja tudi, da so se nove težnje po oblikovni in vsebinski redukciji likovnih del, ki se izogibajo vsakršni pripovednosti in ekspresivnosti, v slovenskem prostoru pojavile skoraj istočasno kot drugod po svetu. V poznih šestdesetih letih jih je uveljavila skupina Neokonstruktivisti,⁴ s katero Jejčič sicer ni sodeloval, saj je po letu 1965 zaradi gradnje ateljeja v Ajdovščini prekinil z ustvarjanjem. A ko se je po petih letih premora ponovno vrnil na likovno prizorišče, se je njegov slogovni izraz korenito spremenil: na stenskih reliefih so se pojavile neokonstruktivistične in geometrične prvine, kar seveda dokazuje, da je intenzivno spremljal njihovo delo.

Jejčič navaja med pomembnimi zgledi, ki so vplivali na nastanek prvih geometričnih reliefov, tudi tržaške umetnike, zlasti Spacalove slike, narejene iz lesenih poslikanih grafičnih matric, ki zaznamujejo prehod abstrahiranih krajinskih motivov v abstraktniji znakovni

Veliko konkavno jedro,
lakiran les, lesenit, iverka, 90 × 90 × 9 cm, 1972/73

³ Ivan Sedej, Danilo Jejčič, Nedeljko Pečanac, razstavn katalog. Ljubljana: Mestna galerija, 1974.

⁴ Glavni predstavniki skupine Neokonstruktivisti, ki je aktivno delovala od leta 1968 do 1972, so bili Dragica Čadež, Drago Hrvacki, Tone Lapajne in Dušan Tršar, pozneje pa sta se jim pridružila še Vinko Tušek in Slavko Tihec. Skupina Neokonstruktivisti je z minimalistično zasnovanimi objekti, ki se raztezajo v prostor, optičnimi in kinetičnimi konstrukcijami ter ambientalnimi postavitvami približala slovensko umetnost mednarodnim tokovom. Vendar skupina ni imela prave podpore, predvsem zaradi njene naravnosti proti modernistični tradiciji, saj je v slovenski umetnosti še v sedemdesetih letih prevladoval intimizem.

¹ Jure Mikuž, »Urejanje kaosa«, v: Danilo Jejčič, razstavn katalog. Ljubljana: Mednarodni grafični likovni center, 2012, 28-29.

² Ibid., 29-30.

sistem. Geometrična abstrakcija se je namreč v slovenskem slikarstvu najprej pojavila kot »površinska shema, ki transformira mimetično podobo v geometriziran vzorec, jo s tem splošči ter abstrahira, vendar se podoba /.../ nikoli ne odreče odvisnosti od konkretnega motiva.«⁵ Podoben princip oblikovanja slikovne ploskve po geometrijskih načelih (ki je pravzaprav očiten že na Jejčičevih zgodnjih slikarskih kolažih) je zasledil tudi v Kregarjevih delih iz njegove abstraktne faze (kot je denimo oljna slika *Zid ustreljenih* iz leta 1959). Istočasno pa je aktualne svetovne umetnostne tendence spoznaval na Beneškem bienalu, kjer so ga leta 1964 pritegnila dela madžarskega kiparja Zoltána Keménya: posebej njegov način rezanja kovinskih valjev/cevi na segmente in njihovega (ponovnega) sestavljanja v abstraktne kompozicije. Takšen princip razčlenjevanja osnovnih geometrijskih elementov, zlasti krogle in valja, na manjše dele je namreč očiten tudi v strukturi Jejčičevih geometričnih reliefov, predvsem t.i. komponibilov.

Skratka, Jejčič je redno obiskoval tako beneške kot ljubljanske bienalne razstave, kjer se je seznanjal z novimi tehničnimi postopki in spoznaval dela najvidnejših predstavnikov geometrične umetnosti. Ker je živel in deloval v severnoprimorskem in čezmejnem prostoru – bil je namreč član skupine 2XGO, ki je združevala umetnike z obeh strani meje, pa je seveda dobro poznal tudi severnoitalijanski umetnostni prostor, kjer je bil v šestdesetih letih, ko je geometrična abstrakcija dosegla vrhunec, aktiven Getulio Alviani, ki je op art populariziral po celem svetu.

Sprva je na reliefih, izdelanih iz lesa (pogosto v kombinaciji z iverko in lesonitom), združeval različne segmente geometrijskih in organskih form. Kot lahko razberemo iz reliefa *Veliko konkavno jedro* (1972/73), je v delih preučeval predvsem razmerja med različnimi oblikami: v tem primeru popolnim krogom in obdajajočimi abstrahiranimi formami. Vizualne učinke kompozicij, zlasti globino reliefov in njihove izbokle dele, je naglasil tudi z intenzivnimi barvami, ki pa nikakor ne dajejo vtis zgolj barvne površine, ampak prej istovetnosti z materijo.⁶ Obenem pa je z intenzivnimi barvami in lakiranjem objektov ustvaril iluzijo potrošniških predmetov, izdelanih iz novih industrijskih materialov, ki so preplavili svet v poznih šestdesetih letih.⁷

Komponibil z modro sekvenco,
vakumiran in lakiran polistirol, 100 × 100 × 21 cm, 1977

Kmalu je Jejčič les tudi dejansko zamenjal za plastiko (polistirol), ki mu je omogočila izdelavo komponibilov, sestavljenih iz serijsko izdelanih elementov – multiplov, ki seveda niso več unikati. Osnova za takšne objekte, kot je *Komponibil z modro sekvenco* (1977), je bil sicer še vedno ročno izdelani leseni element – nekakšen osnovni modul kompozicije, ki ga je reproduciral v plastiki, poljubno barval in sestavljal v različne oblikovne kombinacije. Iz modulov oziroma multiplov sestavljena kompozicija namreč avtorju dopušča oblikovanje več variant objekta, ki lahko variirajo po številu elementov, barvi in formatu. Umetnik pa, kot pravi Jejčič, po svoji lastni presoji izbere in fiksira optimalno različico.

Ob tem je treba poudariti, da je na vsakem komponibilu jasno izpostavil določen geometrijski red ali zaporedje oblikovno valujočih elementov, ki ga je naglasil tudi z barvo, kar je morda najbolj razvidno na monumentalnih objektih, načrtovanih za javne prostore. Lep primer sta deli *Divergence* (1980) – šest metrov dolga kompozicija v Kulturnem domu v Novi Gorici in *Prekinjena vertikala* (1990), svojevrstna stebrna skulptura, sestavljena iz pre-rezanih valjev, ki obdajajo steber v centralnem prostoru Nove KBM v Ajdovščini.

⁵ sežka tistega časa: Saša Mächtig je leta 1966 zasnoval legendarni rdeči kiosk K67, Oskar Kogoj pa je konec šestdesetih let za tovarno Meblo oblikoval plastične počivalnike Gondola.

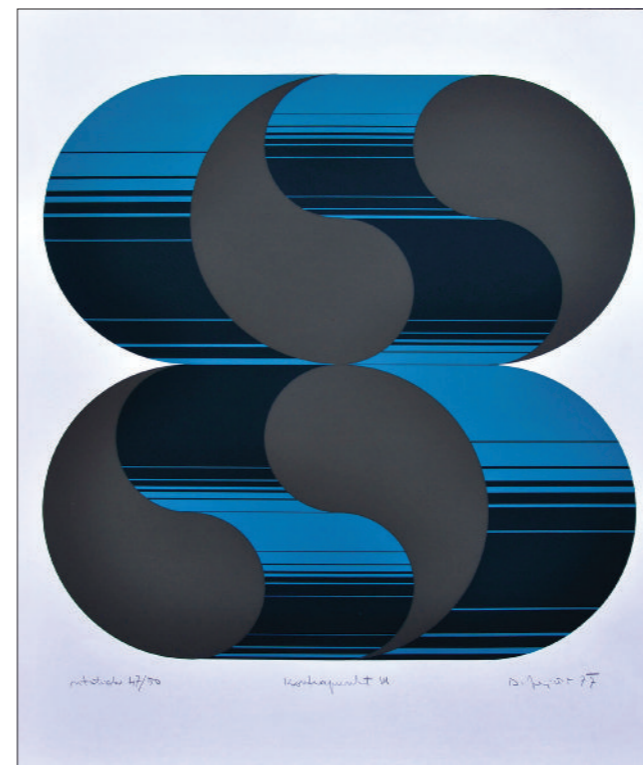
⁶ Geometrična abstrakcija, v: Pojmovnik slovenske likovne umetnosti 1945-2005. Pojmi, gibanja, skupine, težnje (ur. Nadja Zgonik). Ljubljana: 2009, 69.

⁷ Sedej 1974.

Na tem mestu velja opozoriti na dva pomembna oblikovalska do-

Že na prvi pogled je očitno, da so Jejčičevi objekti rezultat dolgotrajnega racionalnega raziskovanja, ki je temeljil na postopni redukciji elementov, o čemer zgovorno pričajo tudi njegove študijske skice v skicirki, na katerih je preučeval zlasti volumne in zasuke tridimenzionalnih oblik ter njihove barvne učinke. Jasno je tudi, da se je pri ustvarjanju objektov izogibal vsakršni avtorski intervenciji, ki bi, kot je zapisal Jure Mikuž, na bleščeče zloščeni površinah učinkovala moteče.⁸ Enotno obdelane površine objektov so namreč brezhizbno polakirane s kontrastnimi barvami, ki nadgrajujejo njihovo oblikovno strukturo, hkrati pa poudarjajo estetiko oblikovalskih izdelkov sedemdesetih let.

Jejčič pravi, da za izvirni princip konstruiranja komponibilov ni imel neposrednih vzorov – z izjemo omenjenih Keményjevih del. Zato je bilo njegovo presenečenje toliko večje, ko je v drugi polovici sedemdesetih let v ljubljanski Moderni galeriji videl dela mednarodno uveljavljenega brazilskega konstruktivističnega kiparja Sérgio de Camarga. V njegovih skulpturah, izdelanih iz zglajenega svetlo sivega kamna, je namreč prepoznal identični likovni koncept: »Izoblikovane v čiste geometrijske forme, so bile skulpture na tleh sestavljene v zaključene kompozicije v smislu komponibilov. Glede

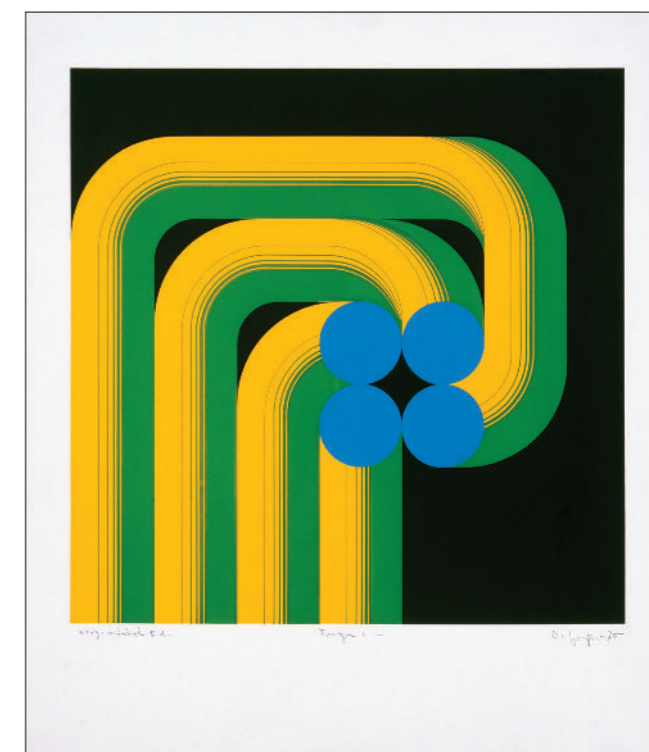

Kontrapunkt III,
barvni sitotisk, 66 × 55 cm, 1977

⁸ Mikuž 2012, 48.

na uporabljen material in tehnološko obdelavo so to bili unikati.«⁹

Da je bilo Jejčičevo ustvarjanje zgovoren odraz časa, pričajo tudi njegova grafična dela, narejena v tehniki sitotiska/serigrafije, s katero se je začel intenzivno ukvarjati leta 1974. Sitotisk, ki omogoča neomejeno število natisov v različnih barvnih variacijah, natisnjenih na kakršnokoli podlago, je namreč v šestdesetih letih ravno tako idealno »ponazarjal zmago brezosebnega serijskega potrošništva nad zastarelim ročnim obrtništvom.«¹⁰

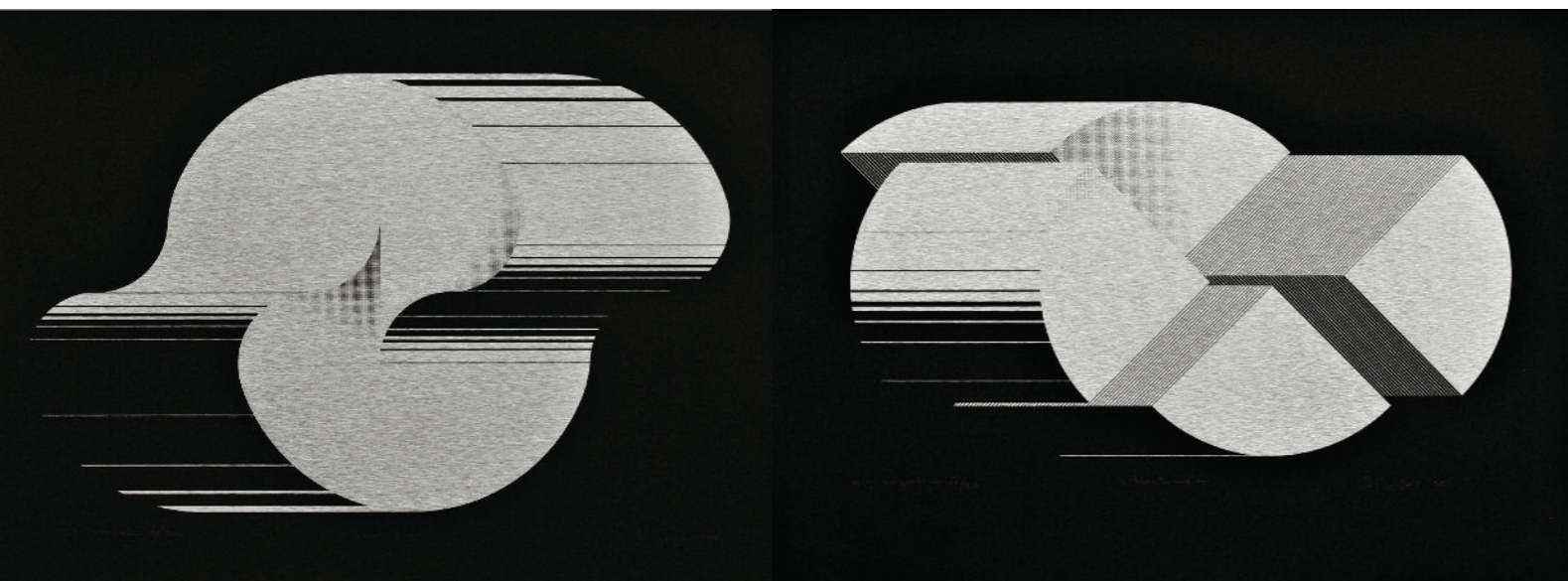

Fuga I,
barvni sitotisk, 67.5 × 58 cm, 1975

Zdi se, da je na grafične liste sprva prenesel posamezne podobe geometrijskih teles, ki jih je ustvarjal na reliefih in komponibilih, saj nekatera zgodnja dela (pa tudi poznejše grafike) kažejo jasno oblikovno in/ali barvno navezavo na reliefe. Prve grafične podobe, denimo iz ciklov *Fuga* in *Kontrapunkt*, so bile resda še dokaj ploskovite, vendar je s prenosom tridimenzionalnih teles na dvodimenzionalno ploskev prepričljivo prikazal prostorske učinke. Plastičnost in volumen teles pa je poudaril tudi z intenzivnimi barvami in črtnimi linijami, ki se ponavljajo v metodičnem zaporedju.

⁹ Gre za citat iz Jejčičevega pisma, ki ga je Juretu Mikužu poslal ob pripravi njegove pregledne razstave v Mednarodnem grafičnem likovnem centru leta 2012.

¹⁰ Mikuž 2012, 51.

Sklop II,
sitotisk, 50 × 70 cm, 1980

Ježič je grafike v sedemdesetih letih ustvarjal ročno, z ravnilom in šestilom, na podlagi natančnih risb, na katerih so vidni tudi njegovi matematični izračuni, kar seveda jasno kaže, da je geometrična abstrakcija eksaktna likovna disciplina, ki temelji na temeljnih zakonitostih matematike in fizike. Prav zato geometrično abstrakcijo povezujejo z znanstvenim racionalizmom, industrializacijo in tehnizacijo družbe v dvajsetem stoletju, ki je vplivala že na izhodišča ruskega konstruktivizma in Bauhauza, zlasti koncept umetnika-inženirja.¹¹ Po drugi strani pa je bil za pionirje geometrične abstrakcije, Maleviča in Mondriana, »značilen metafizičen odnos do geometrije in verjetje v njeno zmožnost povzemanja univerzalnih lastnosti in zakonitosti sveta«, zato je pogosto izražala določeno utopično razsežnost.¹² Že Pitagorejci so denimo znanost o številih povezali z gibanjem zvezd in tonovskimi načini v glasbi.¹³ Platon pa je trdil, da so liki, ki nastajajo s pomočjo šestil, ravnil in kotomerov, že po naravi vselej lepi sami po sebi.¹⁴ Vendar je bila uporaba geometrijskih likov v zgodovini umetnosti kljub temu pogosto označena za dekorativno, kar pomeni, manj vredno od visoke umetnosti.¹⁵

Tudi v slovenski umetnosti preteklega stoletja, ki je bila precej bolj naklonjena figuraliki in ekspresivnim likovnim izrazom, geometrična abstrakcija ni bila nikoli

v ospredju. A ne glede na splošno stanje v domači kulturni sferi so bili Ježičevi grafični začetki deležni velike pozornosti, saj sta bili dve deli iz serije *Fuga* že leta 1975 – to je istega leta, kot ju je ustvaril – uvrščeni na 11. grafični bienale v Ljubljani, na katerem je odtlej redno sodeloval vse do danes.

Grafični listi, ki jih je ustvaril v naslednjem desetletju, kažejo, da je učinek globinske iluzije dosegel postopoma, s sistematičnim preučevanjem likovnih kvalitet osnovnih geometrijskih likov in teles, njihovih struktur, oblikovnih variacij, interakcij in permutacij. Ker se je osredotočal na likovno sintakso in je opuščal pripovednost, delujejo podobe morda na prvi pogled strogo, nekoliko hladno, a je učinek gole objektivnosti vselej omilil z barvnimi poudarki. V posameznih primerih, denimo na grafiki *Sklop II* (1980), pa je njihov objektivni vidik naglasil tudi z izborom industrijske slikovne podlage, natančneje aluminijaste folije, s katero je pozornost gledalca dodatno usmeril v strukturo geometričnih form. Iz imen posameznih ciklov lahko tudi razberemo, da je bilo včasih v ospredju Ježičevih razmišljanj raziskovanje prostorskih razmerij/nasprotij med posameznimi geometrijskimi telesi na dvodimenzionalni površini (*Kontrapunkt*), drugič njihovo razčlenjevanje (*Razrezani valj II*) ali sestavljanje v večinoma horizontalne nize (grafike iz cikla *Sklad*). Pogosto pa zasledimo tudi naslove, ki izražajo afiniteto do glasbe (*Ritmična struktura*, *Nocturno*, *Divertimento*, *Rondo*), saj je pri snovanju grafik uporabljal princip ponavljanja osnovnih gradnikov likovne kompozicije v

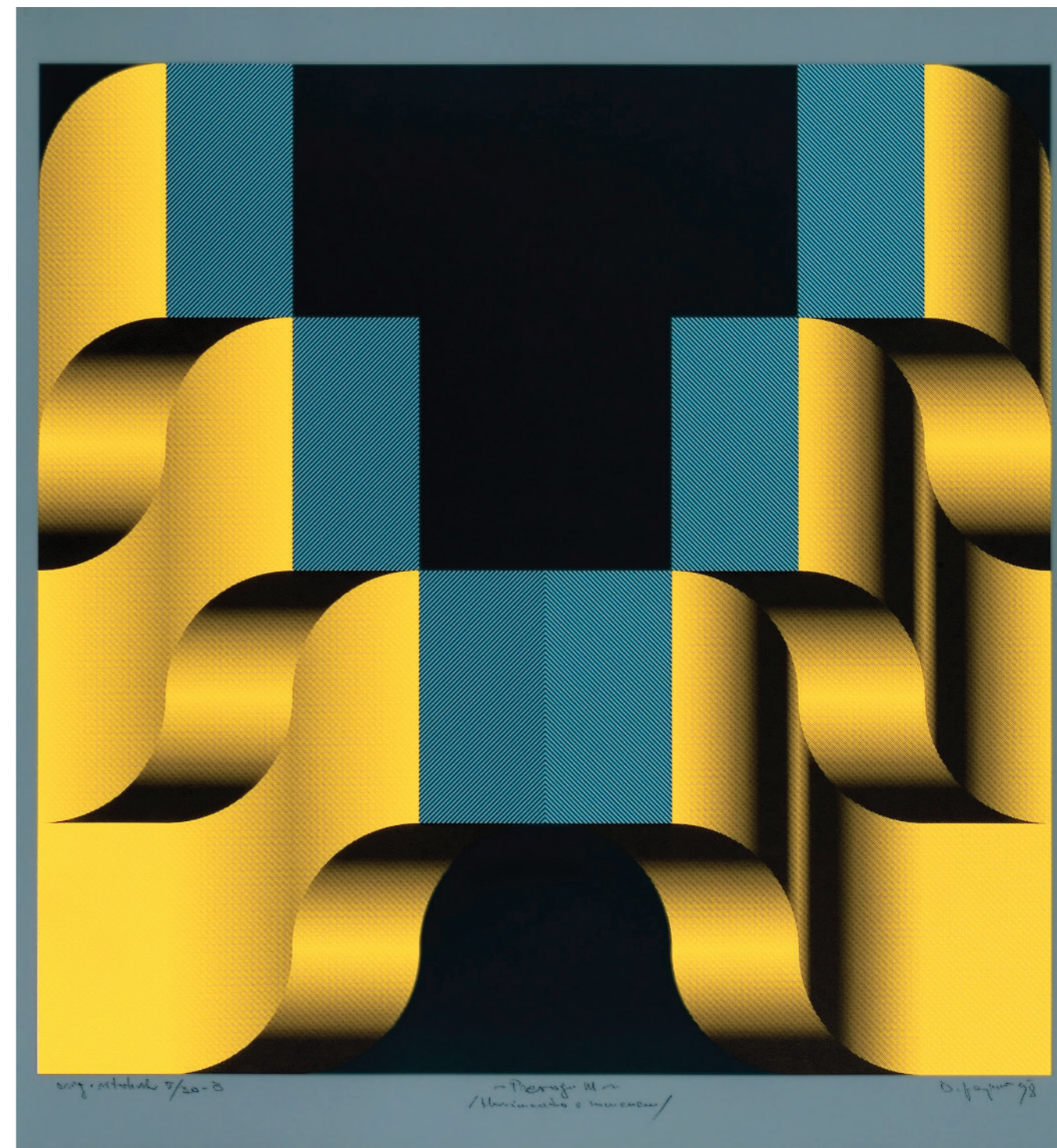
11 Geometrična abstrakcija 2009, 67.

12 Ibid., 68.

13 Alain Badiou, »Umetnost in matematika«, v: Filozofski vestnik, letnik XXXII, št. 3, 2011, 23.

14 Platon, Zbrana dela. Celje: 2004, 470.

15 Mikuž 2012, 32.

Prevoji III (Movimento v rumenem), barvni sitotisk, 72.5 × 67 cm, 1998

različnih oblikovnih variacijah in ritmih. Zato se zdi, da so podobe njegovih grafičnih listov »stična točka oziroma nekje na pol poti med slikanjem oziroma grafičnim ustvarjanjem in glasbenim komponiranjem.«¹⁶

16 Lilijana Stepančič, »Danilo Ježič«, v: 27. Grafični bienale / The 27th Biennial of Graphic Arts. Ljubljana: Mednarodni grafični likovni center, 2007, 173.

Ko so se na tržišču pojavili digitalni oblikovalski programi, je začel tudi Ježič grafike ustvarjati računalniško, a zgolj zato, da je dosegel še večjo preciznost v tehnični izvedbi. Osnova grafičnih listov, ravno tako realiziranih z natančnim barvnim sitotiskom, so ostali umetnikovi ročni zapisi konstruiranih abstraktnih oblik, njihovih preslikav

Hommage à Vasarely, barvni sitotisk, 60 × 52.5 cm, 2001

in konkavno-konveksnih prevojev v različnih oblikovnih, barvnih in/ali tonalnih različicah. Spremenili so se le geometrijski moduli, ki so ponekod še bolj natančno strukturirani (cikel *Modularnih kompozicij*), drugod fluidni

(cikel *Prevoji*) ali z drobljenjem na piksele – najmanjše grafične enote zaslona igrivo poudarjajo računalniško estetiko (cikel *Divertimento*). Omeniti pa velja tudi sferične oblike, ki spomnijo na polarizirane vzorce sončne

svetlobe,¹⁷ s katerimi je na vrsti grafik dodatno poudaril iluzivno naravo svojih del. Zato ne preseneča, da jih zasledimo tudi na dveh izjemnih sitotiskih iz leta 2001, posvečenih Victorju Vasarelyu (*Hommage à Vasarely in À la Vasarely*), enemu od utemeljiteljev optične umetnosti, ki je bil njegov pomemben vzornik.

Kritiki in mediji so Jejčiču v devetdesetih letih priznavali samosvoja ustvarjalna izhodišča, saj je likovno javnost nenehno presenečal z izvirnimi formalnimi rešitvami, ki jih je redno predstavljal tako na pomembnih grafičnih bienalnih in trienalnih po celem svetu kot tudi na preglednih razstavah slovenske umetnosti doma in v tujini. Mednarodno priznanje pa je dosegel z uvrstitvijo na razstavo *Portfolio*. 55 protagonistov konstruirane umetnosti, ki so jo pripravili ob 21. ljubljanskem grafičnem bienalu leta 1995, kjer so bila njegova dela postavljena ob bok umetnikom, kot so Victor Vasarely, Ivan Picelj, Julije Knifer, Getulio Alviani in drugi.¹⁸

Po letu 2000 je Jejčič strogo matematično zasnovane geometrijske kompozicije omehčal s fotografijo, s katero se intenzivneje ukvarja od konca devetdesetih let. V ciklu *Alfa in Omega* (2002-12) je obe likovni praksi smiselno povezal in s tem pomembno nadgradil svoje likovne stvaritve v formalnem in vsebinskem smislu. Monokromna ozadja barvnih serigrafij je zamenjal s fotografijami zavrženih industrijskih odpadkov, ki jih je kombiniral bodisi z geometrijskimi liki in telesi bodisi s fragmenti fotografskih posnetkov. S takšno strukturo likovnih podob je namreč ponovno poudaril učinek prostorske iluzije, ki temelji na kontrastu med posnetki slikovitih zmečkanih površin odpadnih predmetov in eksaktnih geometrijskih oblik.

Avtor je torej v delih iz cikla *Alfa in Omega* po več desetletjih upodabljanja avtonomnih, čistih likovnih oblik izpostavil tudi vsebinsko komponento. Njegovi fotografski cikli s podobami odsluženih predmetov visokotehnološke družbe namreč jasno poudarjajo globalno ekološko problematiko.

Iz podrobnega pregleda Jejčičevega opusa je razvidno, da je v celotnem obdobju svojega ustvarjanja sledil tehnološkim novostim in se nanje angažirano odzival. In prav v eksperimentiranju z novimi materiali

in postopki ter že omenjeno »hladno poetiko«, kot je grafična dela pronicljivo označil Aleksander Bassin, lahko zaznamo avtorjevo prikrito kritično misel, ki je bila vseskozi odziv na »sodobni tehnizirani svet.«¹⁹ Zdi se, da je prav zato geometrične reliefe in komponibile, ki slavijo industrijsko estetiko, fotografiral v naravnem okolju, na cvetočih travnikih in kamenju: da je poudaril dualizem narava – kultura, ki je še posebej izrazito prisoten v njegovih zadnjih fotografskih sklopih (denimo *Prezrte reči*, 2010-15), slutimo pa ga tudi v grafičnih delih – predvsem v smislu človekovega odnosa do prvobitne narave in kozmosa. V tem smislu je Jejčičev opus kljub heterogenosti izraznih medijev presenetljivo enovit. K skladnosti njegovega opusa pa navsezadnje pripomore tudi prepoznaven avtorski izraz, saj se vsa njegova dela – ne glede na letnico nastanka in izbrani medij – odlikujejo po izvirni zasnovi, kompozicijski in barvni skladnosti, pozornosti do minucioznih detajlov, idejni in estetski dovršenosti, preseganju enoznačne pomenskosti ter vrhunski tehnični izvedbi.

NATAŠA KOVŠČA,
likovna kritičarka

¹⁷ Gre za svetlobne vzorce, ki jih človeško oko ne more zaznati, ampak jih vidi samo, če so pretvorjeni v sivo tonaliteto. Več: Mikuž 2012, 58.

¹⁸ Božidar Zrinski, »Uvod«, v: Danilo Jejčič, razstavniki katalog. Ljubljana: Mednarodni grafični likovni center, 2012, 14.

¹⁹ Aleksander Bassin, Danilo Jejčič, razstavniki katalog. Nova Gorica: Poslovni center HIT, 1999.

Alfa in Omega XIV, barvni sitotisk, 60.5 × 83 cm, 2007

DANILO JEŽIČ (1933, Ajdovščina) je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1971 pri prof. Gabrijelu Stupici. Po diplomi je najprej služboval kot likovni pedagog, od leta 1973 do 1996 pa je vodil Pilonovo galerijo Ajdovščina.

Od leta 1972 razstavlja tako doma kot v tujini. Med številnimi osebnimi predstavami velja omeniti razstave v Trstu (1984), Rimu (1989), Benetkah (2003) ter v ljubljanskem MGLC (1994 z D. Hrvackim in retrospektivno razstavo 2012).

V sedemdesetih letih je aktivno sodeloval z umetniško skupino »2xGO«, ki je združevala slovenske in italijanske umetnike. Redno se je udeleževal mednarodnih grafičnih bienalov v Ljubljani in Zagrebu ter jugoslovanskega Trienala sodobne grafike v Bitoli. Od leta 1962 je sodeloval na več kot sto skupinskih razstavah, med drugimi na razstavah Ljubljanske grafične šole leta 1977 v Clevelandu in Zahodnem Berlinu, na razstavi Jugoslovanski konstruktivizem 1921-1981 v Utrechtu leta 1983, na Razstavi sodobne slovenske grafike v Vancouvru leta 1986 in 1987 v Clermont- Ferrandu. Njegova dela so bila vključena tudi v veliko pregledno razstavo Slovenska likovna umetnost 1945-1978 v ljubljanski Moderni galeriji.

Ježičeva dela se nahajajo v številnih javnih zbirkah doma in na tujem (The Library of Congress Washington, D.C, Kabinet grafike HAZU Zagreb, Moderna galerija Ljubljana, MGLC Ljubljana).

Osrednja razstava:

**LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ – ZDSLU
MALA GALERIJA**

VICTOR VASARELY

Portret - **VICTOR VASARELY** iz knjige Victor Vasarely
(Editions du Griffon, Neuchâtel Suisse, 1973)

Eden izmed začetnikov in idejni oče Op arta oziroma t.i. optične umetnosti je nedvomno Victor Vasarely. Optična umetnost je način slikanja, področje abstraktnih umetnosti, ki uporablja ne-reprezentativne geometrijske oblike za ustvarjanje optičnih iluzij. Pojav Op arta in kinetične umetnosti v zgodnjih šestdesetih letih dvajsetega stoletja je izpričeval močno zanimanje za objektivnost in znanstveni eksperiment. Zaznamoval je celotno generacijo umetnikov, ki je bila navdušena nad fizikalnimi zakoni svetlobe in optike, ter se posvetila raziskovanju vizualnih pojavov in načel zaznavanja. Op art je skušal rušiti meje med umetnostjo in tehnologijo ter vzpostaviti odnose med različnimi znanstvenimi panogami, vnesti in utelesiti nove načine uporabe forme in oblike na najrazličnejša področja umetnosti, znanosti in estetike.

Op art je bil v tesni povezavi s kinetično umetnostjo, pri čemer gre pri kinetični umetnosti za dejansko gibanje umetnine ali dela, ki ustvarjajo optično iluzijo gibanja, medtem ko pri optični umetnosti govorimo o virtualnem gibanju v sliki.

Optična umetnost z geometrijskimi vzorci in barvnimi kontrasti pri opazovalcu sproži fiziološki vizualni vtis in ustvarja v očesu občutek gibanja, migetanja, utripanja, upogibanja, vibracije ki delujejo kot optične preva-

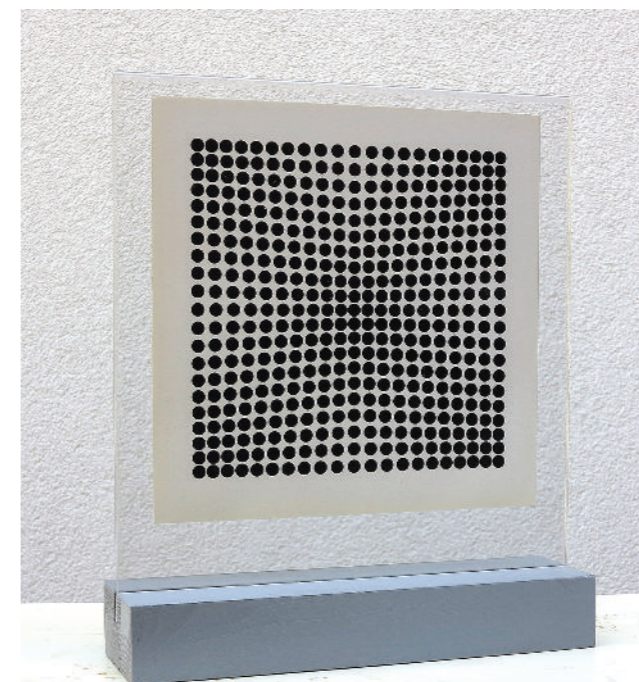
re. Osnovna ideja Op arta je bila poetično poigravanje s svetlobo, ki zmede oko in ne vizualno draženje. Namen Op arta je bil poudariti dejstvo, da oči lahko preslepijo um in vidijo stvari, ki jih ni. Najbolj osupljive optične iluzije ustvarjajo v sliki gibanje, čeprav vemo, da se noben del v sliki ne premika.

Do optične prevare pride, ko se zmede naš čutni mehanizem in ko vidimo oz. zaznamo nekaj kar vemo, da ne more ustrezati resničnemu dogajanju. Bistvo optičnih iluzij je v interakciji slike in našega čutnega sistema. »V prenosu in procesiranju informacij, ki po živcih potujejo iz oči v možgane, nastane »napaka«. Razporeditev signalov s slike sproži živec, ki naj bi zaznaval gibanje, čeprav gibanja v resnici na sliki ni. Tako naši možgani na sliki vidijo gibanje, ker prihaja signal tudi po poti, ki posreduje informacijo o gibanju, čeprav tega zares ni. Iluzijo bi lahko primerjali s slabo narejenim detektorjem gibanja v prostoru, ki včasih sproži lažni alarm, saj narobe interpretira signale, ki prihajajo do senzorja.«¹

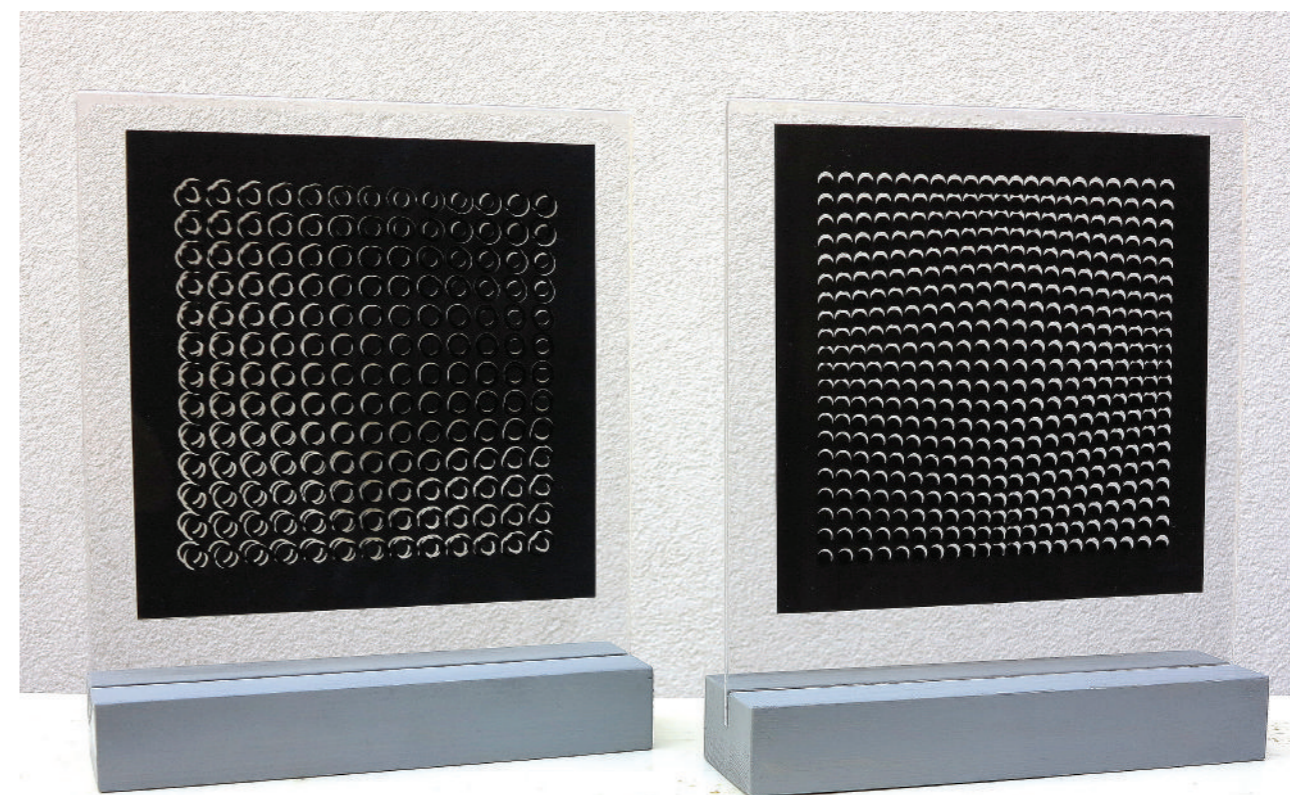
Victor Vasarely, po rodu Madžar, je najvidnejši predstavnik optične umetnosti. Po študiju na Madžarskem se je odselil v Pariz, kjer je sprva deloval kot grafični oblikovalec. Leta 1937 je nastalo njegovo znamenito delo *Zebra* (obstaja več različic), ki je eno najzgodnejših del Op arta. V delu kot je *Zebra* je Vasarely sledil pionirskim madžarskim konstruktivistom in avantagardistom istega časa, hkrati pa v teh delih začutimo prve vzgibe njegove poti v smeri popolnoma abstraktnih optičnih učinkov. V slikovnih upodobitvah je uporabljal abstraktno vizualne učinke zebre in tigrov, skozi katere je tridimenzionalni prostor prikazoval dvodimenzionalno brez uporabe perspektive z bežišči.

Victor Vasarely je enako kot njegovi predhodniki konstruktivisti in predstavniki konkretne umetnosti želel v sodobni umetnosti ustvariti univerzalni vizualni besednjak oz. likovni jezik. Do šestdesetih let dvajsetega stoletja je v sodobni umetnosti razvil specifično abecedo medsebojno izmenljivih kompozicijskih elementov in jo poimenoval »*Alphabet Plastique*«. Manjši štirikotni elementi so bili sestavljeni kot preprosta kombinacija figure in ozadja. Barvo in obliko je bilo možno spreminjati na številne načine in sestavljati neskončno paleto različnih variacij in vzorcev.

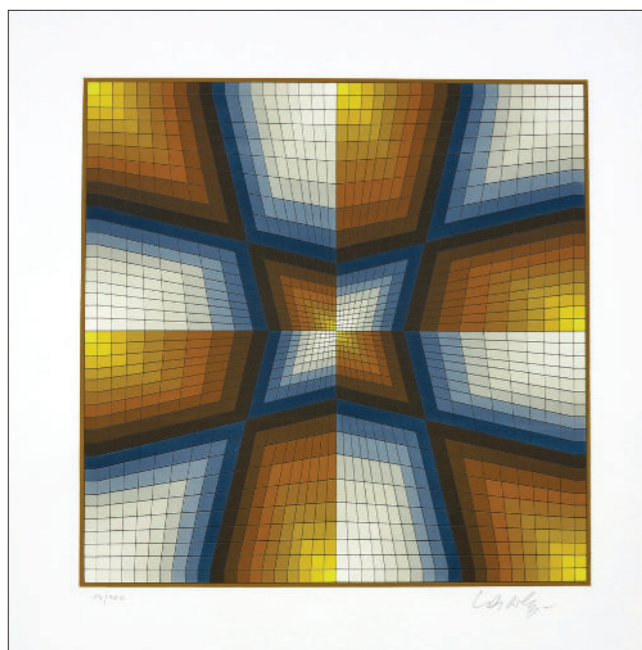
¹ <https://kvarkadabra.net/2007/03/znanost-in-umetnost-iluzije/>

Iz cikla **POZITIV NEGATIV**,
serigrafija na prozorno folijo in papir, 29 × 23 cm, 1973,
(Creator – Emitter, Editions du Griffon, Neuchâtel Suisse)

Iz cikla **POZITIV NEGATIV**,
serigrafija na prozorno folijo in papir, 29 × 23 cm, 1973,
(Creator – Emitter, Editions du Griffon, Neuchâtel Suisse)

Brez naslova, serigrafija, 66 × 62 cm

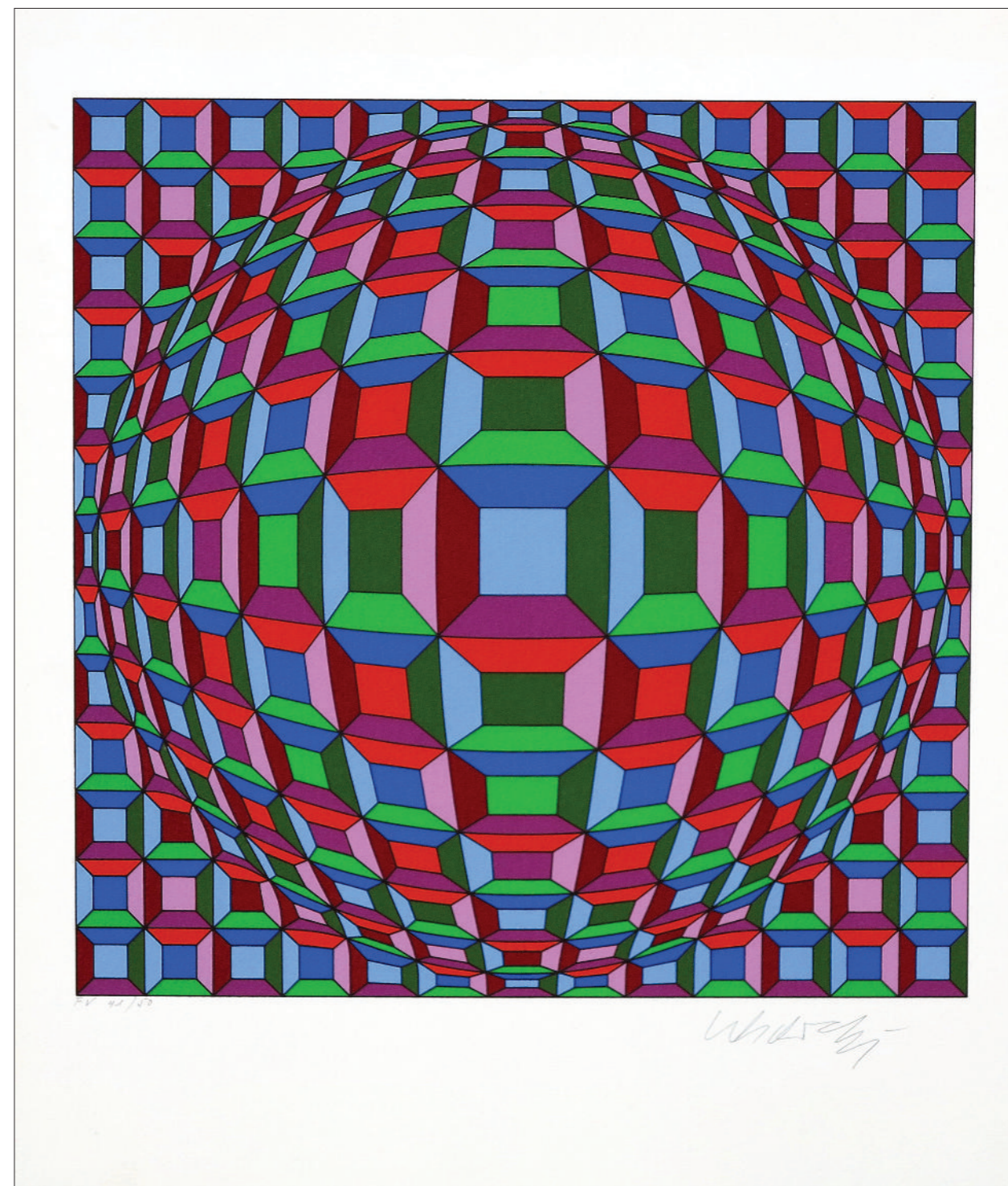
Poleg *Zebre* predstavlja tudi *Vega III* (1957/59) enega zgodnjih primerov Vasarelyevih vizualnih del. Prepoznavni vzorec šahovnice je na določenih mestih popačen kar predstavlja iluzije konkavnih in konveksnih oblik. Raztegovanje linearne mreže ustvarja sugestijo globine in gibanja in tako predstavlja enega ključnih tehničnih učinkov Op arta. Delo *Vega-Nor* (1969) je enako kot zgodnejša dela, sestavljen z uporabo sistema »*Alphabet Plastique*«, vendar je površina slike, ki jo ustvarjajo vrste kvadratkov popačena. V središču slike je velika okrogla oblika, ki sili iz sredine platna navzven. Zdi se kot da neka sila deluje na platno od zadaj. Vtis površinske napetosti sicer najdemo v mnogih zgodnejših delih. Posamezni kvadrati so močno deformirani in izbrani v različnih stopnjah intenzivnosti barve. Zdi se, da so Vasarely pri tem navdihovali naravni pojavi kot npr. vodne kapljice, ki pogosto delujejo kot napete elastične membrane. V poznih šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih letih dvajsetega stoletja je Vasarely ustvaril vrsto del, ki predstavljajo raznobarvne šesterokotnike, skupino med seboj prepletenih kock in kockastih prostorov kot delo *Ambigu-B* (1970), ki ustvarjajo iluzijo tridimenzionalnih oblik in uhajajo iz ploskih površin slik. Ta dela izražajo bolj duhovne, kozmične vidike Vasarelyeve ustvarjalnosti in domišljije, ki prepleta in uravnoveša njegov znanstveno kompozicijski pristop oz. princip. V Vasarelyjevem opusu lahko najdemo tudi skulpture, ki predstavljajo pomemben del njegovega poznejšega ustvarjanja in jih je poimenoval *Kettes* (1984). Sestavljene so iz navpične lesene konstrukcije in ustvarjajo enak učinek »*Keplerjeve kocke*« kot dvodimenzionalna dela *Ambigu-B*. Enako kot tudi na slikah je tudi tu uporabil svoje poznavanje o teoriji barv. V teh delih je uporabil šesterokotne vzorce in s tem ustvaril iluzijske učinke globine.

Ko govorimo o optični umetnosti nikakor ne moremo zaobiti in spregledati Bridget Riley, ene najvidnejših predstavnic Op arta oz. optične umetnosti. Britanska raziskovalka vizualne percepcije je leta 1960 začela razvijati svoje značilne geometrijske vzorce, sprva le v črni in beli barvi, sčasoma jim je dodala še tonske lestvice. Leta 1967 je začel eksperimentirati še z barvami in ustvari svoje prve črtne slike. Vsa njena dela so videti živa in kot v gibanju. V svojih delih se poigrava z gledalčevim vizualnim zaznavanjem in hkrati raziskuje dinamiko vida. Med slovenskimi umetniki, ki v svojem dolgotravnem opusu raziskujejo »programski jezik bi kot najvidnejšega predstavnika rada omenila še Jaka Bonča. Likovna dela poimenuje tipkopisi. Najprej naredi pisavo, določi in izbere sistem znakov s katerimi z določenimi medsebojnimi razmaki, ponavljanji, zasuki in z zrcaljenjem ustvarja različne kodne zapise in vzorce.

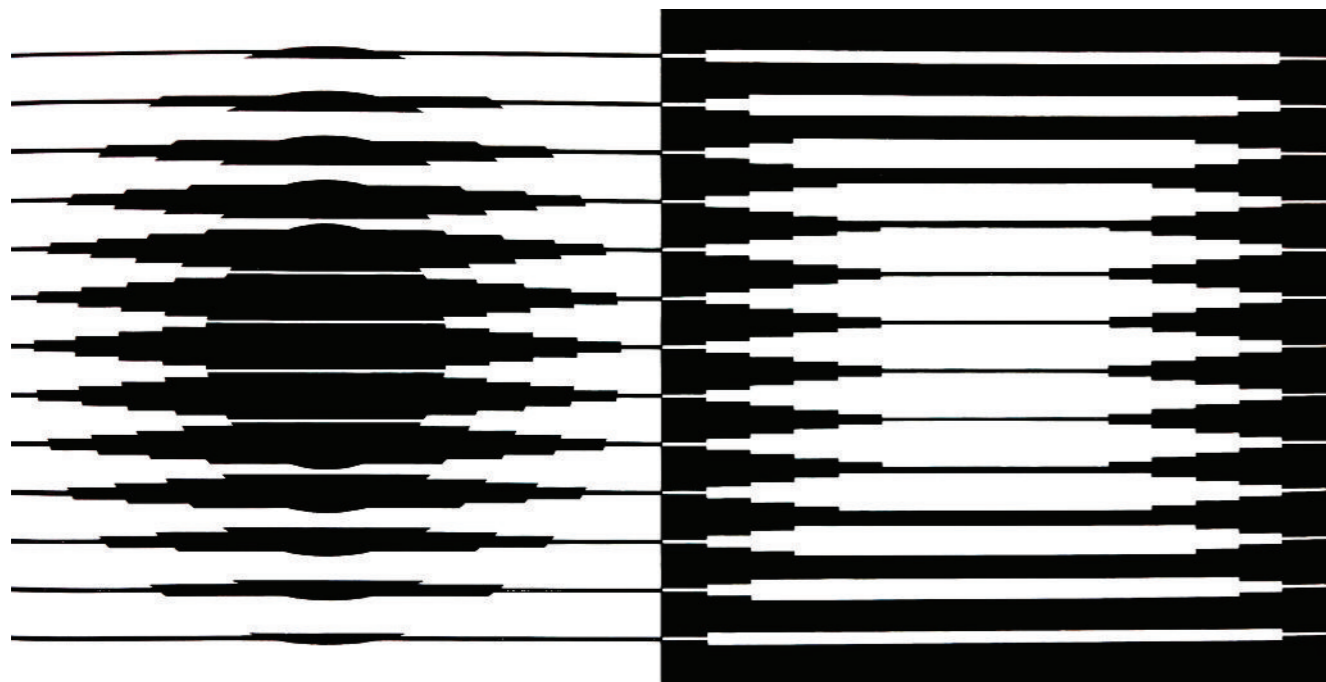
Victor Vasarely je ustvaril svoj lasten »programski jezik«, ki je njegov najpomembnejši prispevek zgodovini umetnosti dvajsetega stoletja. Skozi svoje raziskovalno delo je vzpostavil nove idiome, ki izvirajo iz bazičnih geometrijskih elementov kot so krog, trikotnik, kvadrat in ustvarjajo neskončno število možnih variacij, repetitivnosti in spektakularnih optičnih učinkov, ki so postali sinonim njegovega likovnega ustvarjanja. Kot učenec konstruktivizma je Vasarely smatral, da bi morala imeti umetnost v družbi funkcionalen namen, zato se je intenzivno lotil raziskovanja in proučevanja povezave med umetnostjo in arhitekturo. Njegove optične podobe so postale del popularne kulture, vplivale so na arhitekturo kot tudi na modo, oblikovanje, računalniško in industrijsko umetnost. Želel je ustvariti umetnost, ki bi bila dostopna vsem.

Victor Vasarely je ustvaril svoj lasten »programski jezik«, ki je njegov najpomembnejši prispevek zgodovini umetnosti dvajsetega stoletja. Skozi svoje raziskovalno delo je vzpostavil nove idiome, ki izvirajo iz bazičnih geometrijskih elementov kot so krog, trikotnik, kvadrat in ustvarjajo neskončno število možnih variacij, repetitivnosti in spektakularnih optičnih učinkov, ki so postali sinonim njegovega likovnega ustvarjanja. Kot učenec konstruktivizma je Vasarely smatral, da bi morala imeti umetnost v družbi funkcionalen namen, zato se je intenzivno lotil raziskovanja in proučevanja povezave med umetnostjo in arhitekturo. Njegove optične podobe so postale del popularne kulture, vplivale so na arhitekturo kot tudi na modo, oblikovanje, računalniško in industrijsko umetnost. Želel je ustvariti umetnost, ki bi bila dostopna vsem.

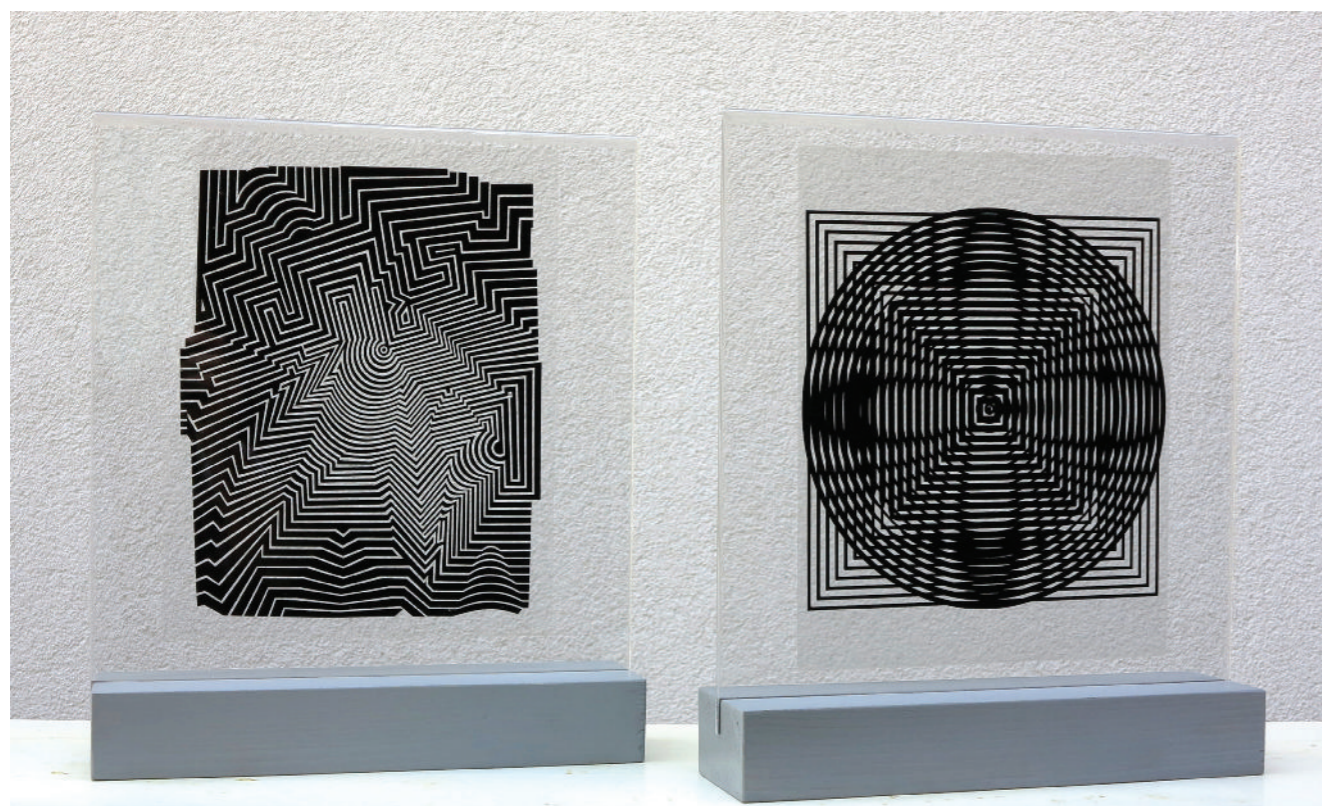
doc. KLEMENTINA GOLJJA, magistrica umetnosti

Brez naslova, serigrafija, 42 × 35 cm

Iz cikla **POZITIV NEGATIV**,
serigrafija na prozorno folijo in papir, 29 × 23 cm, 1973,
(Creator – Emitter, Editions du Griffon, Neuchâtel Suisse)

Iz cikla **POZITIV NEGATIV**,
serigrafija na prozorno folijo in papir, 29 × 23 cm, 1973,
(Creator – Emitter, Editions du Griffon, Neuchâtel Suisse)

Osrednja razstava:

GORENJSKI MUZEJ

**GALERIJA in KLET MESTNE HIŠE
STEBRIŠČNA DVORANA IN KLET V MESTNI HIŠI
GALERIJA IN KLET PREŠERNOVE HIŠE**

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI – JSKD OI KRANJ

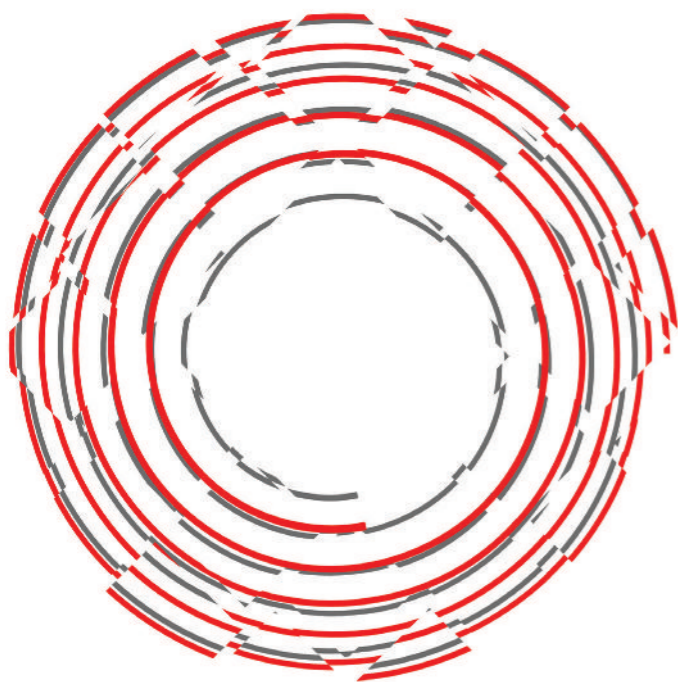
GALERIJA BALA

Prizorišča:

CINÉTIQUE

- gostujoča mednarodna razstava iz Pariza
- kurator **dr. Milija Belić**

ARMENIJA

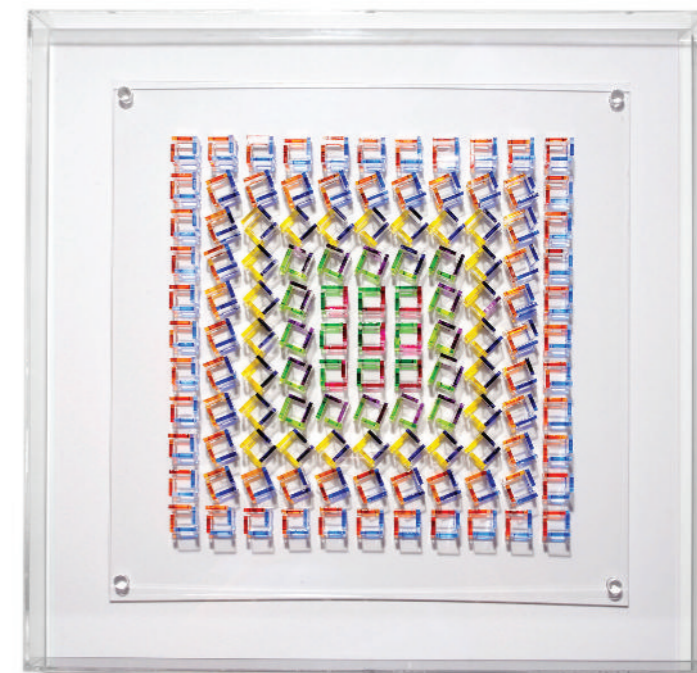
DAVID APIKIAN se je rodil leta 1950 v Erevanu, Armenija (USSR). Najprej je študiral slikarstvo na School of Fine Arts in Erevan in delal kot tradicionalni risarski animator v Erevanu in Moskvi. Nato nadaljuje študij in leta 1982 opravi magisterij iz arhitekture na Viiralt Institute v Talinu (Estonija). Od leta 1984 naprej živi v Parizu. Delal je kot učitelj v EAPM (Ecole d'Architecture Paris - Malaquais), na Danish Design School (Kopenhagen) in v INA (Institut National de l'Audiovisuel v Parizu). V Parizu ga zastopa galerija Daniel Besseiche, v Kopenhavnu pa galerija Mortensen & Markman.

DAVID APIKIAN, Evolution 3,
animirani film, 2017

FRANCIJA

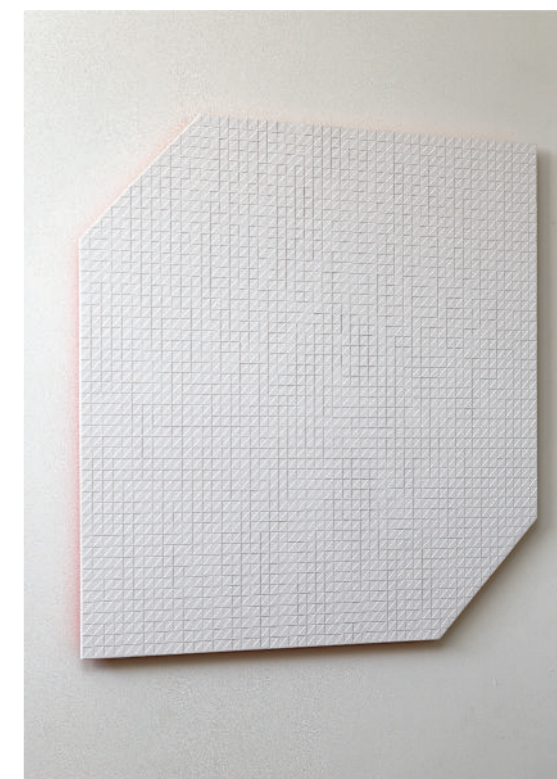
FRANÇOISE AUBRY živi in dela v Parizu v Franciji. Do sedaj je imel številne samostojne razstave, med njimi: 1999, Galerie Island (Oslo); 2000, Galerie Büsch (Berlin); 2005, 2011, 2013-17 Galerie du Montparnasse, Paris; ter skupinske razstave: 2001, Biennale de Senlis; 2009-11, 2014-17, Salon Réalités nouvelles; 2003-13, Géométries - l'espace d'art contemporain Eugène Baudouin, Antony; 2014-18, Salon Comparaisons; 2015, Cinétique Numérique-Galerie Denise René, Espace Marais.

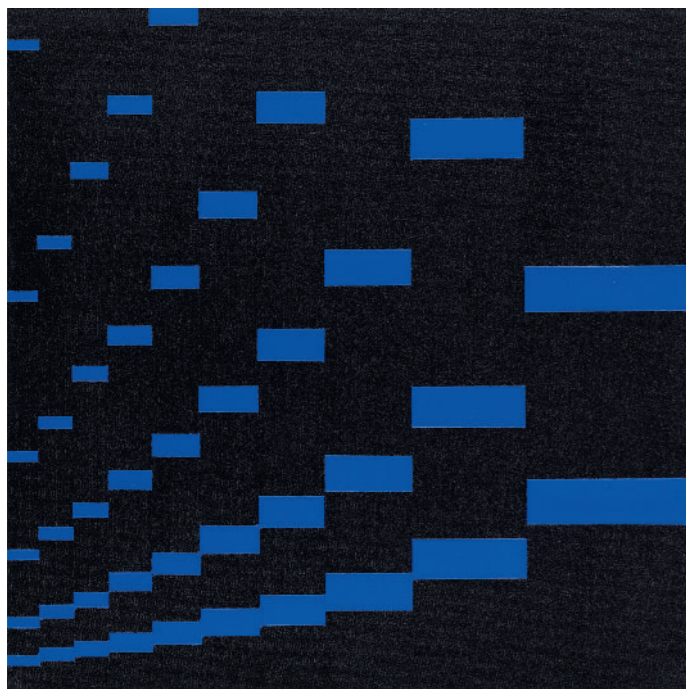
FRANÇOISE AUBRY, Brez naslova,
pmma, akril, 50 x 50 cm, 2017

JOËL BESSE se je rodil leta 1951 v Brive v Franciji. Živi in dela v Parizu in Auxerru. Sodeluje na skupinskih razstavah in SALÓN-u Depuis 2001, »Réalités Nouvelles«, Paris. Razstavlja samostojno: 2008, 2010, 2014, Galerie Keller, Paris; 2011, MTA galéria Geometria, Győr (Madžarska) z R. Bensasson ... Njegova dela se nahajajo v zasebnih zbirkah po svetu ter javnih zbirkah: Musée Satoru Sato, Tomé, Japonska; Muséum Vác, Madžarska; Centre d'art Frank Popper, Marcigny (Saône-et-Loire).

JOËL BESSE, Séquence blanche,
akril, karton na lesu, 50 x 50 cm, 2017

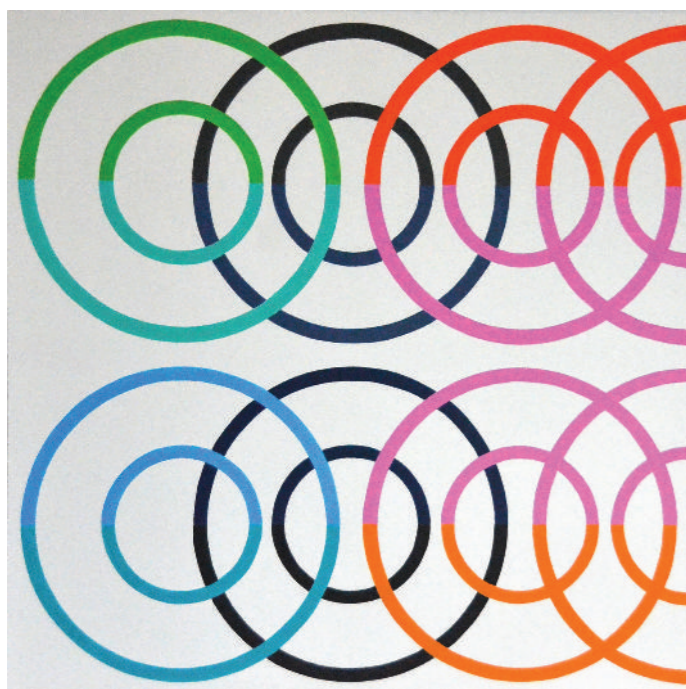

CHARLES BÉZIE se je rodil leta 1934 v Loire Atlantique. Od leta 1960 pa živi in dela v Parizu. Samostojno se je predstavil v Franciji, Italiji, na Japonskem, na Nizozemskem, v Belgiji ter v Avstriji. Skupinsko se je med drugim predstavil na: 2013, Collection Grauwinkel, Berlin au Vasarely Museum, Budimpešta, Madžarska; Réalités Nouvelles, Beograd, Srbija; 2014, Guoyl Art Museum, Réalités Nouvelles hors les murs, Peking, Kitajska; 2017, 70-let Réalités Nouvelles + Cinétique, Abstract project, Paris.

CHARLES BÉZIE, Fiborythm n°1577,
akril na platnu, 50 × 50 cm, 2017

NATACHA CALAND ima dvojno izobrazbo: iz muzikologije - Bachelor of Musicology in diplomo iz arhitekture - DPLG. Prvo razstavo je imela leta 2011 v Strasbourgu. Od takrat je razstavljala v Belgiji, na Nizozemskem, v Parizu, v Bolgariji, na Madžarskem in v Nemčiji. Trenutno dela na umetniškem projektu v bolnišnici v Švici. Leta 2015 je bila nominirana s strani Fundacije Mesmer v Nemčiji za 3ème prix international André Evard. Živi in dela v Strasbourgu v Franciji.

NATACHA CALAND, Mariage blanc,
kolaž, akril na plastiki, 50 × 50 cm, 2017

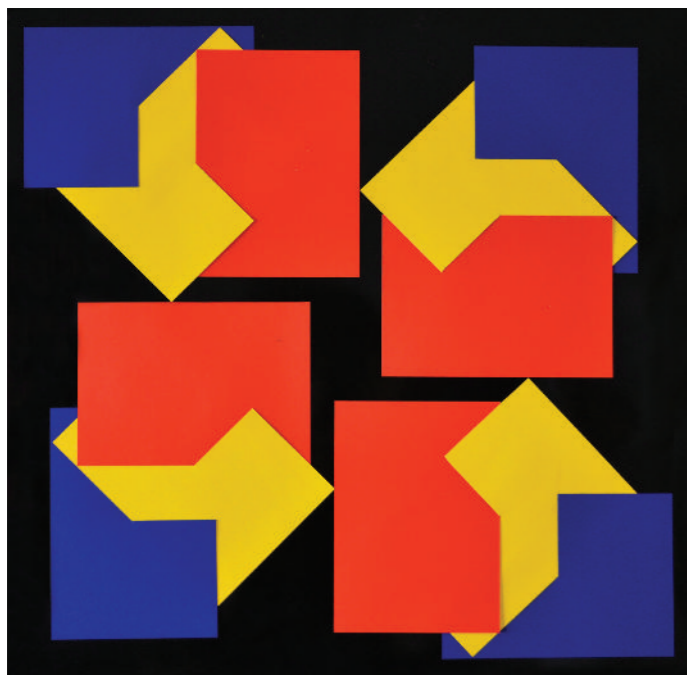
JEAN-LUC BRUCKERT se je rodil leta 1960. Živi in dela v Mulhouse v Franciji. Najprej je diplomiral iz kineziterapije v Strasbourgu, nato je študiral na Ecole des Beaux-Arts v Strasbourgu in od leta 1984-87 na Ecole des Beaux-Arts v Mulhouse. Od leta 1988-2005 pa študira slikarstvo v Atelier FANAL z Liliane Beck in Marie-Thérèse Vacossin, Bâle v Švici. Od leta 2006 je asistent Marie-Thérèse Vacossin v Bâle-u v Švici.

JEAN-LUC BRUCKERT, Série Wave W16,
akril na lesu, 50 × 50 cm, 2017

DELNAU je slikar, kipar in grafični oblikovalec, član la Maison des Artistes, ki živi in dela v Saint-Vincent-des-Landesu v Franciji. Samostojno razstavlja od leta 2005: 2017, Office de Tourisme intercommunal, Châteaubriant; 2016, Espace/Temps avec P. Millotte, Galerie le Génie de la Bastille, Paris; 2013, Macparis, Salon d'art contemporain, Paris; 2011, Orangerie du Sénat, Paris; Espace Legault, Galerie municipale, Pouancé. Od leta 2013 pa sodeluje tudi na skupinskih razstavah.
W: www.delnau.fr

DELNAU, N°363,
akril na platnu, 50 × 50 cm, 2017

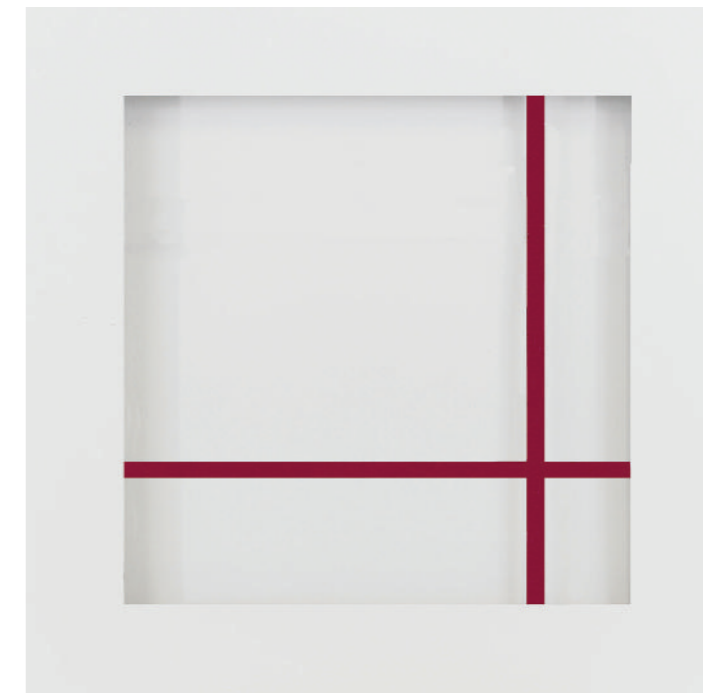

PASCAL FANCONY je slikar, vizualni umetnik prostora in barve, rojen leta 1949. Leta 1971 je diplomiral na l'école des beaux arts de Saint-Etienne. Opravil je tečaje iz filozofije, semiotike umetnosti in urbanizma. Je profesor zgodovine, kritike, teorije in barvnega sistema na Ecoles Supérieure des Beaux-Arts; Nîmes, Aix-en-Provence, Avignon, Marseille, Perpignan. Na Ecole des Mines et Ecoles d'Architecture predava umetnostno zgodovino in moderno arhitekturo. Živi in dela v Uzèsu v Franciji.

PASCAL FANCONY, 4 rotations de 3 rectangles Bleu / Jaune / Rouge enchâssés sur fond noir - Variation n°5,
kolaž na papirju, 50 × 50 cm, 2017

ROGER VILDER se je rodil leta 1938 v Libanonu. Študiral je likovno umetnost na Univerzi Concordia v Montrealu v Kanadi. Deluje med Parizom, Nimesom in Montrealom. Trideset let je poučeval likovno umetnost na različnih institucijah in univerzah v Severni Ameriki. Je član l'Académie Royale des Arts du Canada in Association Kepes v Budimpešti na Madžarskem. Za svoje delo je prejel številne nagrade. Njegova dela so v javnih in privatnih zbirkah med drugim v: Contemporary Art Museum, Montreal; Modern Art Museum, San Francisco; Forbes Magazine, NY.

ROGER VILDER, 2 lignes rouges,
mehanske komponente, električni motor, les, kovina,
50 × 50 × 9 cm, 2017

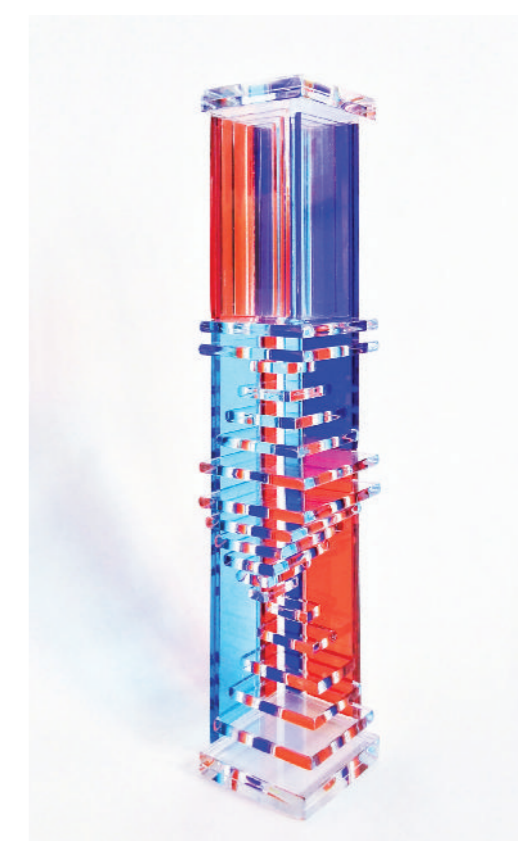

PHILIPPE RIPS se je rodil leta 1953 v Parizu. Živi in ustvarja v Velizyju v Franciji. Med leti 1972-76 je študiral urbanizem na Université Paris VIII, Vincennes v razredu Jean Auberta, učenca D. G. Emmericha. Med leti 1975-81 je potoval po Indiji in študiral Vedanta. Dela pod vplivom ruskega konstruktivizma, zlasti K. Yogansona, GRAV (Morellet, Le Parc) arhitekture sedemdesetih let (Emmerich G. Em, Frei Otto) in del Koleichuka. Od leta 2015 razstavlja na Salon des Réalités Nouvelles. Leta 2017 pa sodeluje v Grisy Code.

PHILIPPE RIPS, Antigravitation,
carbon, najlon, 70 × 50 cm, 2017

YUMIKO KIMURA se je rodil leta 1961 v Tokiu. Danes živi in dela v Parizu. Med leti 1980-84 je študiral na Institut de Couture BUNKA v Tokiu, nato kiparstvo na Accademia Albertina delle belle arti v Torinu / Italija (1985-90). V vmesnem času se je dve leti privatno učil tehnike oblikovanja izdelkov. Med letoma 1995-96 je študiral na tokijskem centru za umetnosti stekla v Kanagawi / Japonska. Leta 2013 je opravil pripravništvo iz spajanja stekla pri Perrin & Perrin v muzeju in ateljeju stekla v Sars-Poteries.

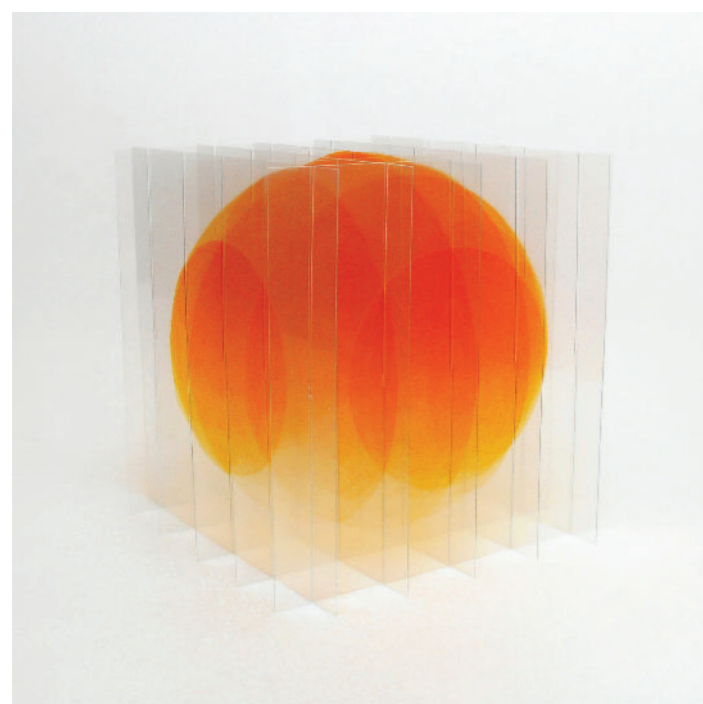
YUMIKO KIMURA, Étude de transmittance 3-17,
večslojni stekleni kolaž, 26,5 × 5,6 × 5,6 cm, 2017

JUN SATO se je rodil v Tokiu na Japonskem, danes pa živi in dela v Parizu. Po študiju psihologije na Japonskem se je preselil v Pariz kjer je študiral film in avdio-vizualne medije na Pariški univerzi s poudarkom na scenografiji antropološke kinematografije pod vodstvom Jean Roucha (doktorat - kinematografija). Razstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah doma in po svetu.

JUN SATO, Brez naslova,
digitalna fotografija, papir, 30 × 30 cm, 2017

GO SEGAWA se je rodil leta 1970 v Saitamu na Japonskem. Danes živi in dela v pariški regiji. Po diplomu iz vizualnih umetnosti na zahodni slikarski sekciji na univerzi Nippon v Tokiju je leta 1996 prišel v Francijo. Tu je nadaljeval s študijem vizualne umetnosti na Beaux-Arts de Reims in Rennes, nato pa na Université (Rennes II et Paris VIII). Študij je zaključil z doktoratom na univerzi Paris VIII, oddelka Estetika, znanost in tehnologija umetnosti. Sodeluje na skupinskih razstavah ter samostojnih predstavitev doma in po svetu.

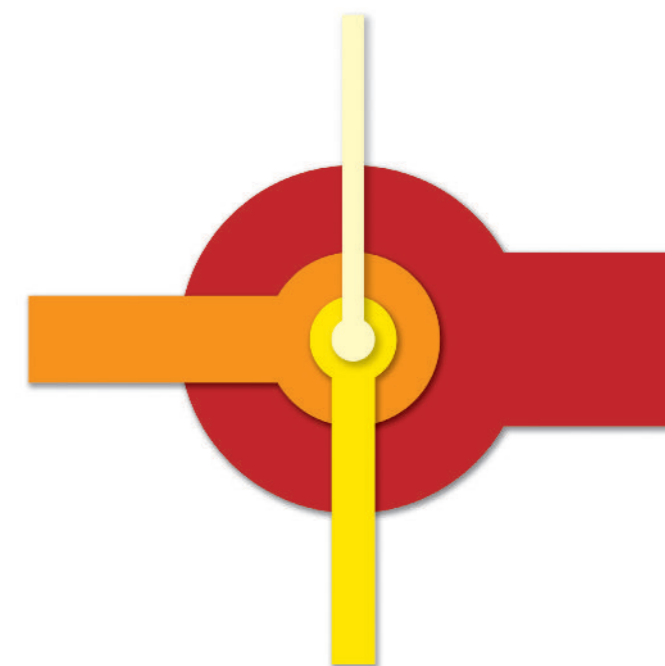
GO SEGAWA, Orange dégradé,
pigment, lak, PVC, 14 × 14 × 14 cm, 2017

MADŽARSKA

JÁNOS SZÁSZ SAXON je samostojni geometrijski umetnik, ki živi in dela v Budimpešti na Madžarskem. Diplomiral je na univerzi Óbudai, magistrirjal pa je opravil na Univerzi za umetnost in oblikovanje v Budimpešti. Je izumitelj sistema Poly-Universe v umetnosti in matematiki. Sodeloval je na več sto skupinskih razstavah v Evropi in številnih drugih državah ter sto samostojnih razstavah. Njegova dela so v zasebnih in javnih zbirkah mnogih držav. Je član MTA Széchenyi Academy of Letters and Arts in častni državljani Szokolya na Madžarskem. Je soustanovitelj muzeja Mobile MADI na Madžarskem.

W: www.saxon-szasz.hu,
www.poly-universe.com

JÁNOS SZÁSZ SAXON, Kelőretül,
akril na lesu, 50 × 50 × 5 cm, 2017

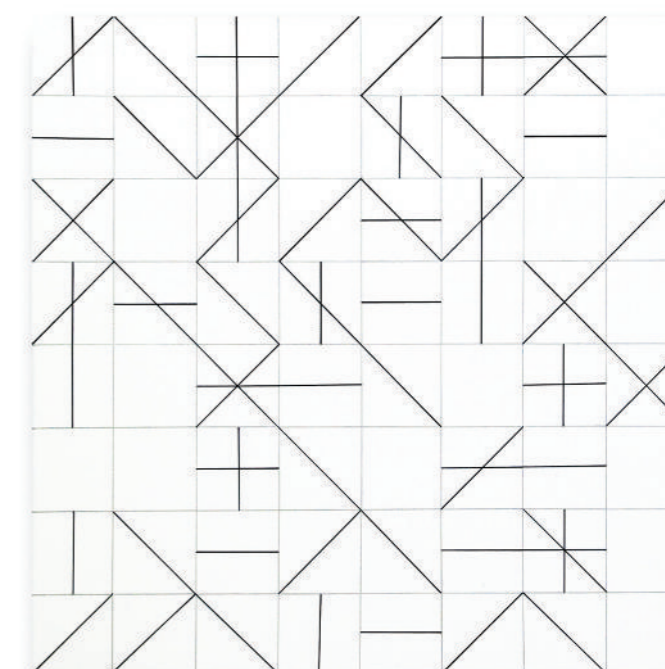

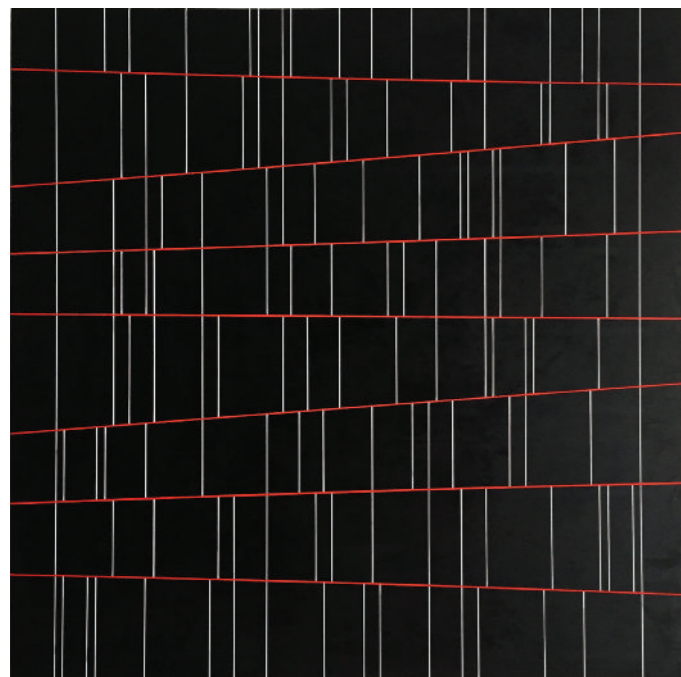
NEMČIJA

INGRID HORNEF živi in dela v Hofheimu v Nemčiji in Bagesu v Franciji. Deluje na področju kiparstva, ustvarja instalacije, objekte in risbe. Od leta 1984 razstavlja doma in v tujini. Njena dela se nahajajo v privatnih in javnih zbirkah. Od leta 1985 deluje kot samostojna umetnica. Od leta 1988-2002 poučuje plastično oblikovanje. Njena umetnost pojavlja tudi v javnem prostoru.

W: www.ingrid-hornef.de

INGRID HORNEF, Objekt 365 de »alea iacta est«,
svinčnik in marker na platnu, 40 × 40 × 4.5 cm, 2017

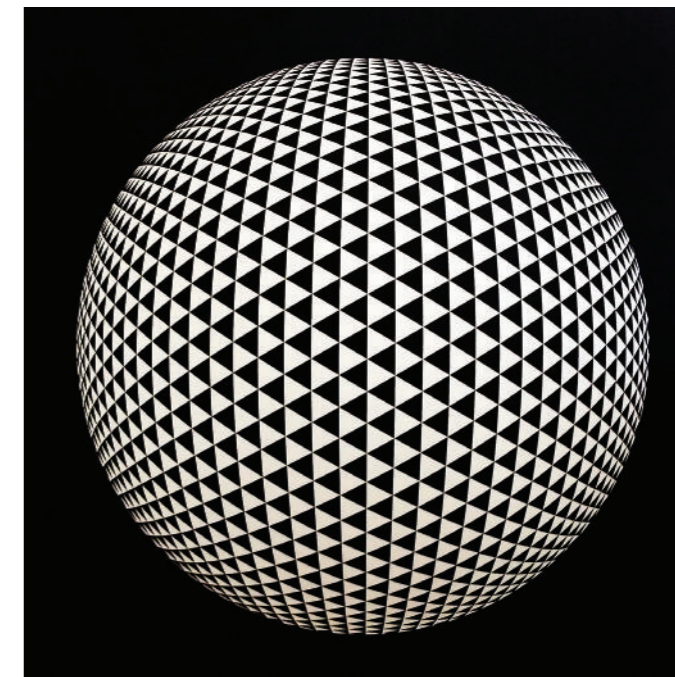

GERHARD HOTTER se je rodil leta 1954 v Nürnbergu v Nemčiji. Med leti 1976-81 je študiral na Akademie der Bildenden Künste v Nürnbergu pri prof. Günterju Dollhopfu. Leta 1977 je prejel nagrado akademije. Od leta 1972 samostojno razstavlja na evropskem območju, na Kitajskem in v Avstraliji. Predstavlja se na domačih in mednarodnih umetnostnih sejmih. Njegova dela se nahajajo v javnih in privatnih zbirkah. Živi in dela v Nürnbergu in Parizu.
W: gerhardhotter.de

GERHARD HOTTER, Raquenco,
akril na lesu, 50 × 50 × 3 cm, 2017

ALEKSANDER DRAKULIČ je grafični oblikovalec. Razstavljal je v Parizu, Budimpešti ... Je član Salon des Réalités Nouvelles Paris. Raziskuje svet vidno-nevidnih pojavov skritih pod površino materialnega. Motivacija so energije, frekvence, vibracije. Svet pa se zdi kot neke vrste avdio-vizualni sintisajzer, ki projicira vedno nove refleksije-refrakcije na zaslonu mentalnega. Živi in dela v Budimpešti in Celju.
W: aleksanderdrakulic.com

ALEKSANDER DRAKULIČ, Catchit03,
UV print na prevlečeni zlitini, 50 × 50 cm, 2017

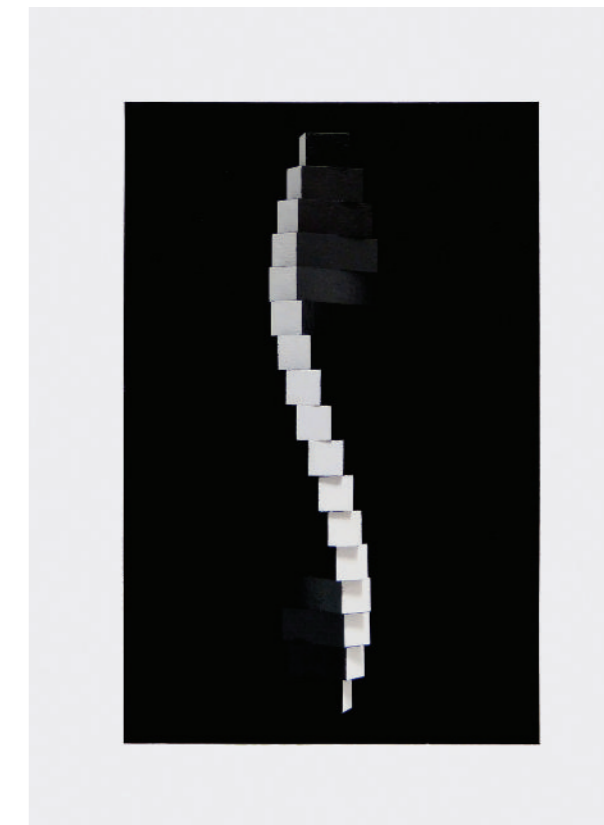

VIKTOR HULÍK se je rodil leta 1949 v Bratislavi na Slovaškem. Med leti 1968-74 je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Bratislavi. Leta 1993 je obiskoval predavanja na Univerzi Newcastle, Newcastle upon Tyne, Sunderland University, Sunderland, Velika Britanija. V istem letu je bil izvoljen tudi za predsednika Zveze slovaških umetnikov vse do leta 1995. Leta 1996 je ustanovil agencijo ARTlines in Galerijo Z v Bratislavi. Je član kluba Concretists (1999) in gibanja MADI (2002).
W: www.hulik.sk

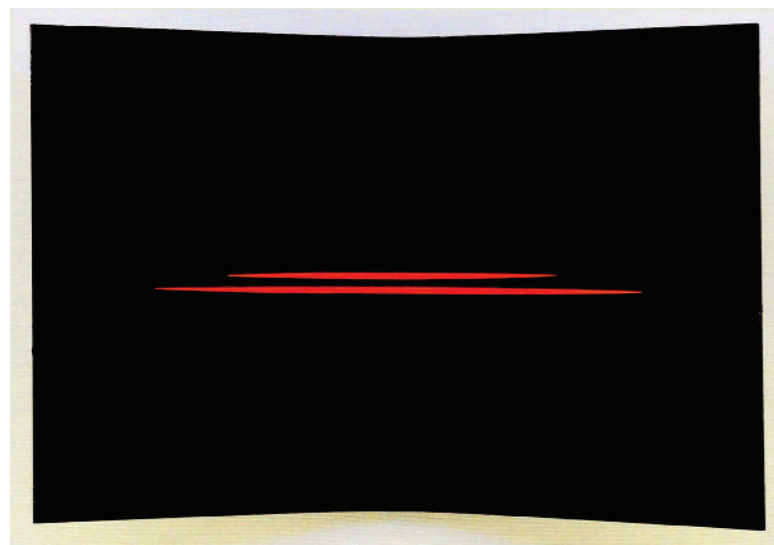
VIKTOR HULÍK, Small Geo-Mover 21A,
variable object, akril na MDF, 40 × 40 cm, 2017

MILIJA BELIĆ se je rodil leta 1954 v Rudovcih v Srbiji. Leta 1978 je diplomiral iz slikarstva na beograjski Akademiji lepih umetnosti. Leta 1994 je doktoriral na Pariški univerzi I Panthéon Sorbonne en Arts et Sciences de l'Art. Deluje na področjih slikarstva, kiparstva ter kot likovni teoretik. Od leta 1999 je član AICA ter odbora Salon Réalités Nouvelles. Je predsednik združenja Association CARREMENT Art Construit in kustus razstave »Cinétique« 2017-18. Objavil je več knjig. Njegova dela se nahajajo v Bibliothèque Nationale, Paris; Musée d'Art Contemporain, Beograd, Srbija ...

MILIJA BELIĆ, S,
akril na lesu, 44 × 32 × 9 cm, 2017

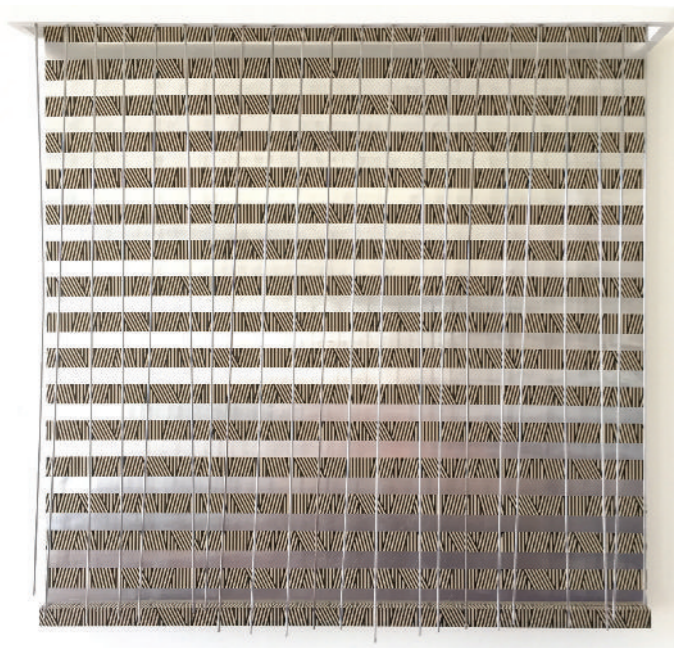
ŠPANIJA

FRANCESC BORDAS se je rodil leta 1957 v Sabadellu v Španiji. Od leta 1989 deluje in živi med Parizom in Barcelono. Med leti 1986-87 je delal v Rimu, Italiji na Chalcographie Nationale. Od leta 1996 je član de la Maison des Artistes. Nagrade in štipendije: 2002, »Prix National de Peinture Honda«, La Garriga, Španija; 1996, Štipendija španskega Ministrstva za kulturo; 1995 štipendija Centre de Producció i Creació Artística »La Nau«, Sabadell, Španija, med leti 1991-92 štipendija »Cité Internationale des Arts«, Paris, Francija. Razstavlja doma in v tujini.

FRANCESC BORDAS, ST,
mešana tehnika na aluminiju, 45 × 22 × 10 cm, 2016

VENEZUELA

MARIA ARVELAIZ GORDON se je rodila v Venezueli. Študirala je na l'Ecole de Beaux-Arts de Caracas v Venezueli. Leta 1970 je nadaljevala študij na Chelsea School of Art v Londonu (VB), kjer je diplomirala iz umetnosti in oblikovanja. Od leta 1980 živi in dela v Parizu. Sodelovala je na različnih razstavah v Evropi, Avstraliji, Južni Ameriki, na Japonskem in v Združenih državah Amerike.

MARIA ARVELAIZ GORDON, Brez naslova,
mešana tehnika na aluminiju, 35 × 35 cm, 2017

MovementAbstractionDimensionInvention

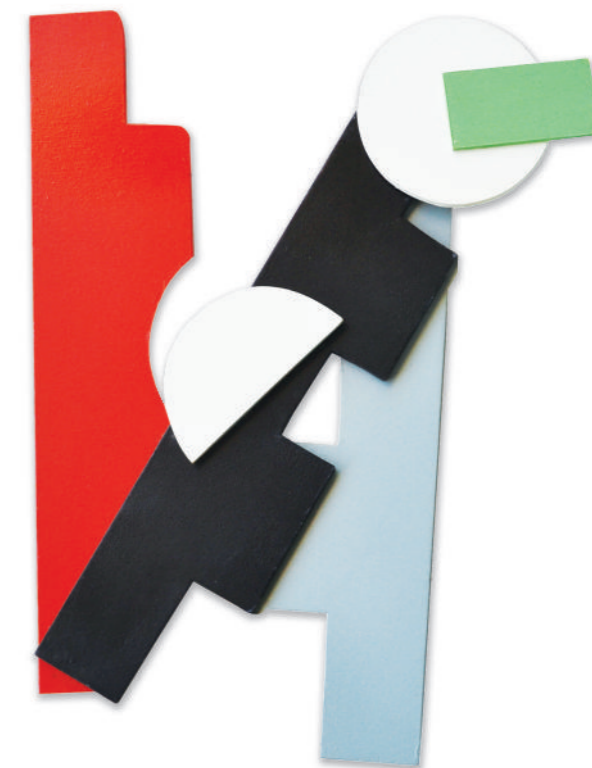
- gostujoča mednarodna razstava iz Budimpešte
- kurator **Zsuzsa Dárdai**

(obdelava fotografij: Saxon / H)

ARGENTINA

GLORIA STAFFORINI se je rodila v Nemčiji. Študirala je dramsko igro in novinarstvo. Ima diplomu iz psihologije, poleg tega pa je opravila tudi študij slikarstva z L. Palombo in skulpture z M. Schapiro in C. Tomsig. Posveča se tako umetnosti kot psihoanalizi. Živi in dela v Buenos Airesu v Argentini.
W: gloriastafforini.com.ar

GLORIA STAFFORINI, Seüol I,
akril-MDF, 38 × 31 cm, 2010

BELGIJA

ANTONIA LAMBELÉ je slikarka, ki se je rodila leta 1943 v Shurleyu v Veliki Britaniji. Študirala je kiparstvo na Akademiji za likovno umetnost v Bruslju med leti 1979 in 1981. Živi in dela v Dilbeeku v Belgiji.
W: www.artnet.com/artists/antonia-lambel%C3%A9/

ANTONIA LAMBELÉ, UXMAL,
akril na lesu, plexiglas, kovina, 32 × 26 cm, 2002

FRANCIJA

DIDIER STEPHANT se je rodil leta 1941 v Carrieresu / Sur-seine v Franciji. Diplomiral je na l'École des Belles Artes de Paris. Od leta 1961 se ukvarja s slikarstvom in razstavlja s skupino MADI. Živi in dela v Santrouville / Yvelines v Franciji.
W: www.invaluable.com/artist/stephant-didier-4x033mb00r

DIDIER STEPHANT, Carré négligé - 14,
lak-MDF, 40 × 40 cm, 1994

ITALIJA

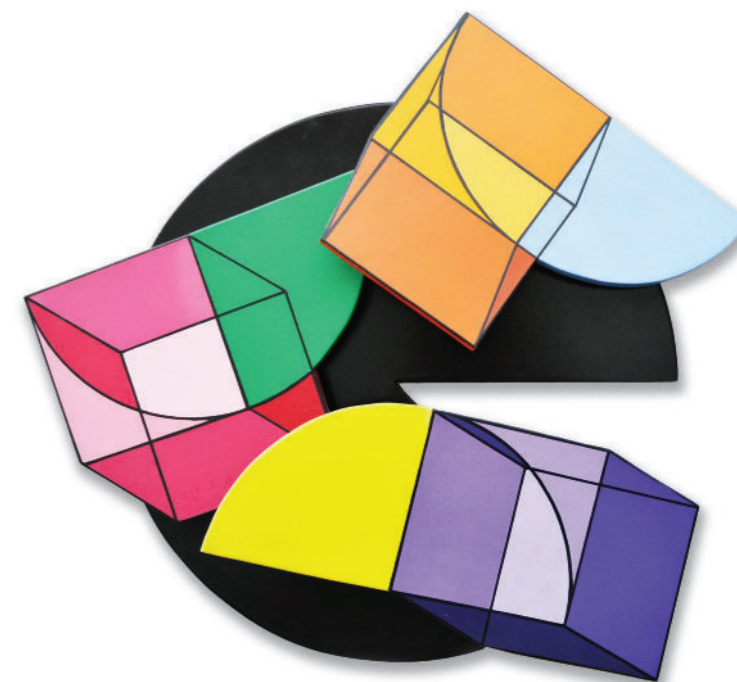
ALDO FULCHIGNONI je slikar. Rodil se je leta 1935 v Neaplju v Italiji. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Neaplju. Od leta 1955 je prisoten na umetniški sceni. Živi in dela v Neaplju.
W: www.galleriamarelia.it/pag.aspx?id=168

ALDO FULCHIGNONI, Direttrici Spaziali/4 Opera MADI,
akril na plastiki, 68 × 64 × 2 cm, 2002

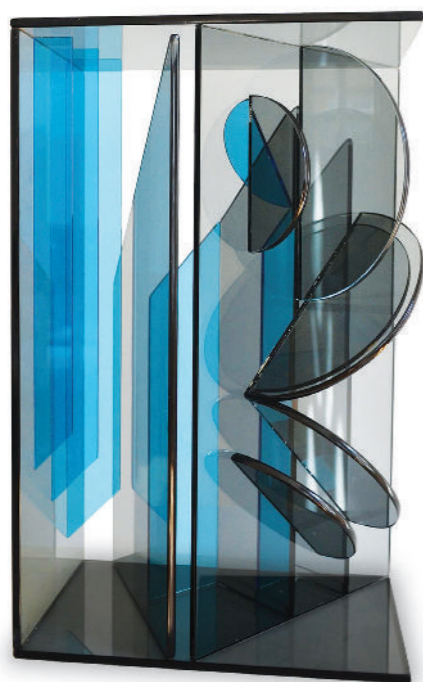

PIERGIORGIO ZANGARA je slikar. Rodil se je leta 1943 v Palermu v Italiji. Študiral je na Državnem inštitutu za umetnost v Palermu. Je predsednik mednarodne družbe MADI. Večino časa živi in dela v Melbournu v Avstraliji. Vsako leto pa se vrne in kratek čas ustvarja tudi v Palermu in Milanu.
W: www.balloonproject.it/piergiorgio-zangara-artista-madi/

PIERGIORGIO ZANGARA, Genezis,
akril na lesu, 48 × 42 cm, 2000

JAPONSKA

YUMIKO KIMURA se je rodil leta 1961 v Tokiu. Danes živi in dela v Parizu. Med leti 1980-84 je študiral na Institut de Couture BUNKA v Tokiu, nato kiparstvo na Accademia Albertina delle belle arti v Torinu / Italija (1985-90). V vmesnem času se je dve leti privatno učil tehnike oblikovanja izdelkov. Med letoma 1995-96 je študiral na tokijskem centru za umetnosti stekla v Kanagawi / Japonska. Leta 2013 je opravil pripravništvo iz spajanja stekla pri Perrin & Perrin v muzeju in ateljeju stekla v Sars-Poteries. **W:** www.geometricmadimuseum.org/portfolio-item/kimura/

YUMIKO KIMURA, Composition PNC 3, PF 15,
steklo, 40 x 25 x 15 cm, 2015

MADŽARSKA

ÉVA BÁNYÁSZ se je rodila leta 1956 v Pécsu na Madžarskem. Ukvarja se s slikarstvom in keramiko. Iz slednje je diplomirala na Visoki šoli za vizualno umetnost v Pécsu. Bila je kuštosinja madžarske fundacije MADI. Živi in dela v Budimpešti.

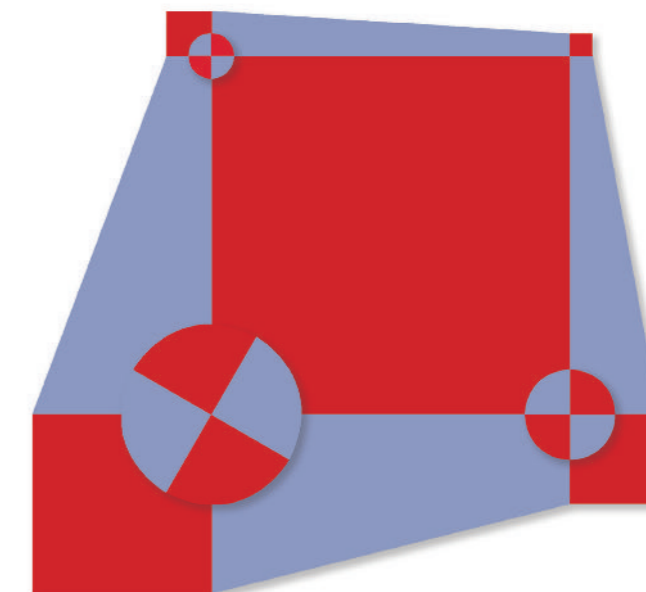
W: www.geometricmadimuseum.org/portfolio-item/banyasz/

ÉVA BÁNYÁSZ, Table Test (Logiq Adventure),
olje na lesu, 44 x 44 cm, 1999

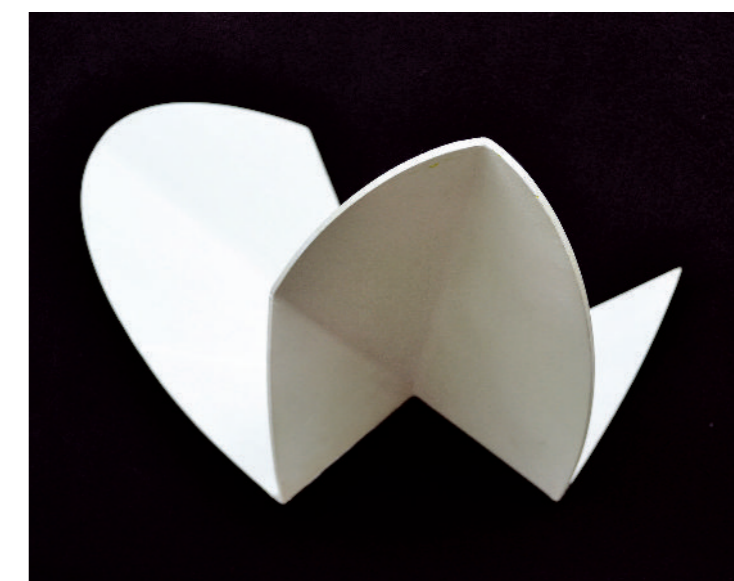
JÁNOS SZÁSZ SAXON je samostojni geometrijski umetnik, ki živi in dela v Budimpešti na Madžarskem. Diplomiral je na univerzi Óbudai, magistrirjal pa je opravil na Univerzi za umetnost in oblikovanje v Budimpešti. Je izumitelj sistema Poly-Universe v umetnosti in matematiki. Sodeloval je na več sto skupinskih razstavah v Evropi in številnih drugih državah ter sto samostojnih razstavah. Njegova dela so v zasebnih in javnih zbirkah mnogih držav. Je član MTA Széchenyi Academy of Letters and Arts in častni državljani Szokolya na Madžarskem. Je soustanovitelj muzeja Mobile MADI na Madžarskem.

W: www.saxon-szasz.hu,
www.poly-universe.com

JÁNOS SZÁSZ SAXON, Mouvement, Mouans-Sartoux,
olje na lesu, 60 x 70 cm, 2000

NIZOZEMSKA

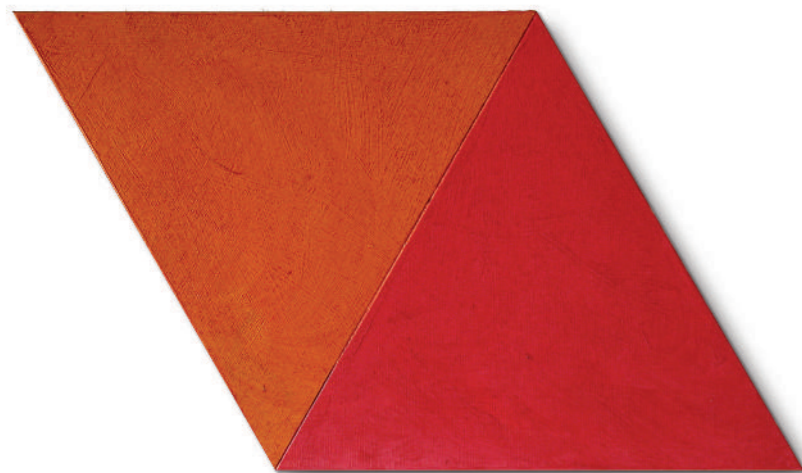

ANDRÉ VAN LIER se je rodil leta 1951 v Den Haagu na Nizozemskem. Obiskoval je Akademijo za vizualne umetnosti v Den Haagu, kjer tudi živi in dela. Je poznan abstraktni arhitekt, kipar in okoljski umetnik.

W: www.andrevanlier.com/andre.html

ANDRÉ VAN LIER, Brez naslova,
akril, plastika, 34 x 26 cm, 1995

POLJSKA

MAREK RADKE je slikar, ki se je rodil leta 1952 v Olsztynu na Poljskem. Leta 2008 je prejel štipendijo Pollock-Krasner Fundacije, Grant NY, ZDA; leta 2012 pa nagrado Kunstverein Paderborn in Sparkasse Paderborn-Detmold. Živi in dela v Oerlinghausenu v Nemčiji.
W: www.art-radke.eu/

MAREK RADKE, Bielefele,
akril na lesu, 52 × 29 cm, 2003

SLOVAŠKA

MARIAN DRUGDA se je rodil leta 1945 v Detvu na Slovaškem. Je akademski kipar in oblikovalec, ArtD. Leta 1972 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Bratislavi. Leta 1976 je ustvaril svoje prve spremenljive objekte, ki jih je poimenoval »variabils«. Je član številnih slovaških in mednarodnih organizacij (Par ex. MADI). Bil je učitelj na Fakulteti za arhitekturo na slovaški Tehnični univerzi v Bratislavi. Živi in dela na Slovaškem.
W: www.mariandrugda.sk

MARIAN DRUGDA, Circles in triangles,
akril-MDF, 57 × 57 cm, 2010

ŠVEDSKA

TORSTEN RIDELL je slikar. Rodil se je leta 1946 v Malmö na Švedskem. Študiral je na l'Université Paris VIII v Franciji. Živi in ustvarja razpet med Karlskronom (S) in Parizom.

W: www.gallerianderslundmark.net/konstnarer/torsten-ridell-2/

TORSTEN RIDELL, Brez naslova,
akril na platnu, 80 × 10 cm

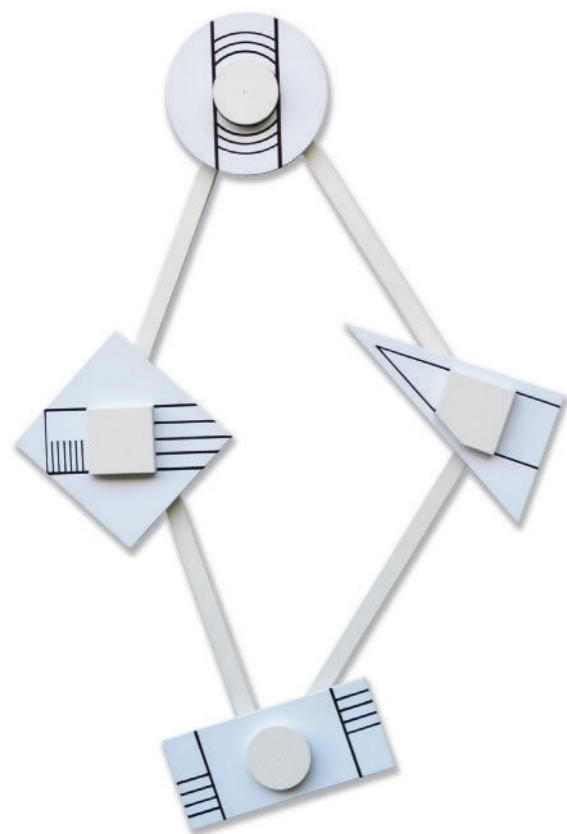

URUGVAJ

BOLÍVAR je kipar in slikar. Rodil se je leta 1933 v Saltu / Urugvaj, umrl pa je leta 2017 v Parizu / Francija. Študiral je na Šoli za umetnost in obrt v Saltu. Leta 1963 je odšel v Pariz, kjer je preživel večji del življenja. Kasneje se je srečal z soustanoviteljem skupine MADI Carmelom Arden Quinom ter se spoznal z njegovim nefigurativnim delom, od tedaj naprej je sodeloval pri mednarodnem gibanju MADI.
W: durbansegnini.com/artists/bolivar-gaudin/

BOLÍVAR, „EF“,
akril na lesu, 19 × 15 cm, 1995

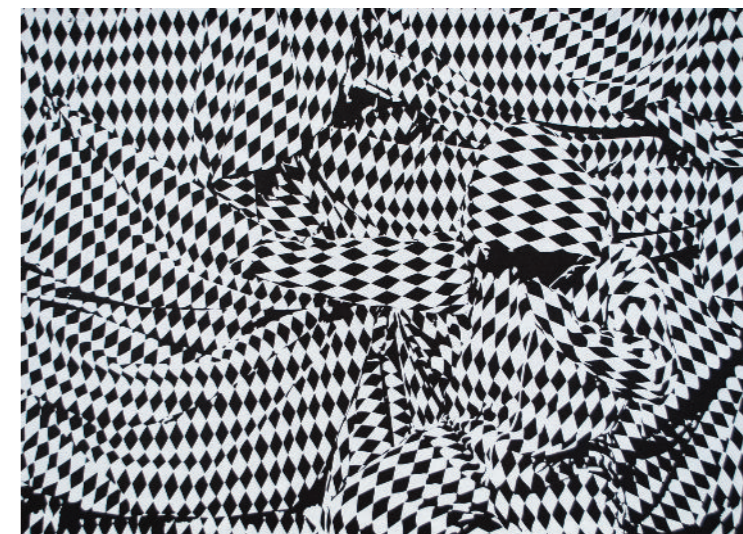
CARMELO ARDEN QUIN se je rodil leta 1913 v Riveru v Urugvaju. Umrli je leta 2010 v Savigny-sur-Orge v Franciji. Bil je pesnik, politični pisatelj, slikar, kipar in soustanovitelj mednarodnega umetniškega gibanja Madi (1946, Buenos Aires). Leta 1948 se je preselil v Pariz, tako je MADI prišel v Evropo in se razširil na celini. Njegova dela je prvič predstavila Galerie Denise René, kasneje so na ogled v Salon des Realités Nouvelles, temu pa sledi Galerie Orion. V francoski prestolnici se je med drugim srečal z Brâncuși, Bozzoli, Picabia, Herbin, Arp, Braque in Vasarely ...

W: www.art-agenda.com/shows/carmelo-arden-quin-retrospective-at-durban-segnini-gallery/

CARMELO ARDEN QUIN, Coplanal,
akril na plastiki, 54 × 62 cm, 1946-2006

STEPHANIE KLAURA se je rodila leta 1984 v Kuchlu / Salzburgu. Odraščala je v Železni Kapli, danes pa živi in dela na Dunaju. Od leta 2004 do leta 2010 je študirala na Univerzi uporabnih umetnosti na Dunaju (Meisterklasse) slikarstvo pri prof. Adolf Frohnerju ter medijsko in likovno umetnost pri prof. Johanna Kandl. Leta 2014 je ustanovila FabricFabrik e.U.
W: www.fabricfabrik.at/ / stephka.klaura.at

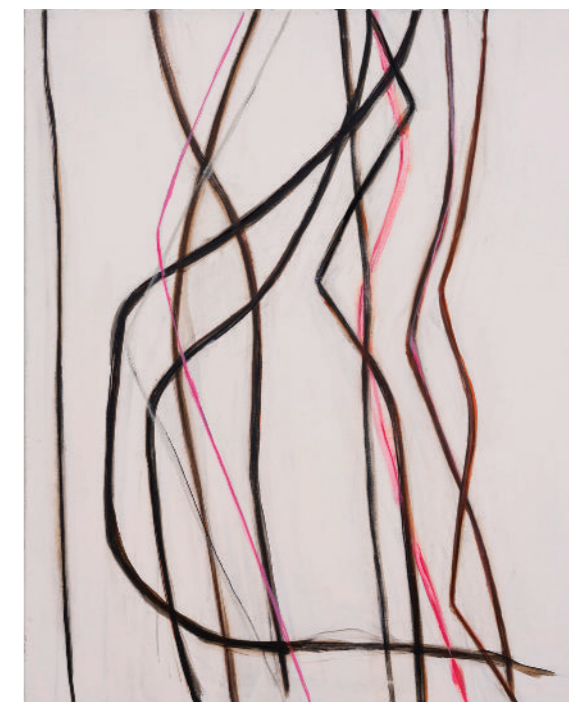
STEPHANIE KLAURA, HocusPocus_a,
Iz serije del „On Radar“ in
del Tekstilne instalacije „hocus pocus – dazzle – go!“
grafika, sitotisk na črnem fotografskem kartonu,
50 × 70 cm, 2017

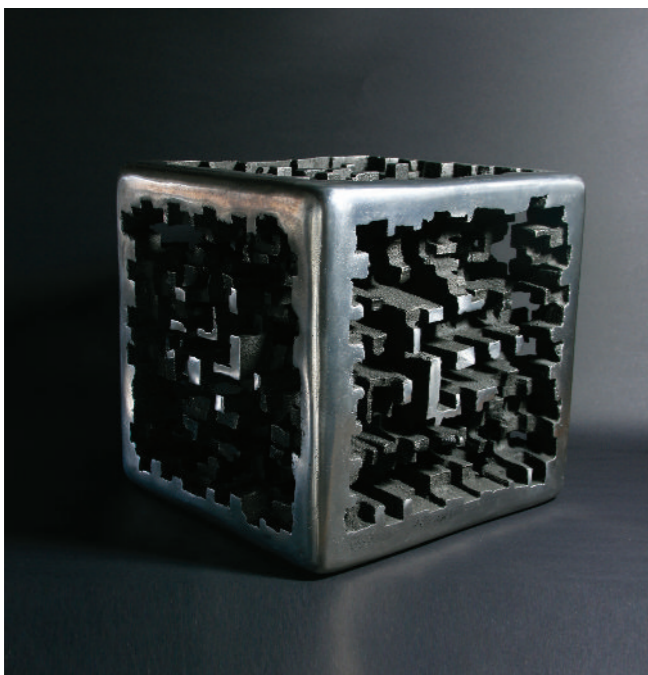

SUSE KRAWAGNA se je rodila leta 1964 v Celovcu, na Koroškem / A. Med leti 1983-88 je študirala na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju pri profesorju Arnulf Rainerju. Po končanem študiju je dve leti gostovala na rezidenci v Londonu, Royal College of Art. Je dobitnica številnih priznanj. Izbor pomembnejših razstav: 2018, Umrahmung schräg gekippt, Museum Liaunig, Neuhaus / Suha; 2017 Abstract Painting Now!, Kunsthalle Krems, Krems; 2016, Revue, Kunstverein Wiener Artfoundation / Büro Weltausstellung, Wien; Parallel Vienna, Kunstbuero, Alte Post, Doninikanerbastei, Wien; 2013 Abweichungen, Kunstbuero / Galerie Amer Abbas, Wien, (Kat). Živi in ustvarja na Dunaju.

W: www.susekrawagna.at

SUSE KRAWAGNA, Brez naslova,
akrilni flomaster na platnu, 100 × 80 cm, 2018

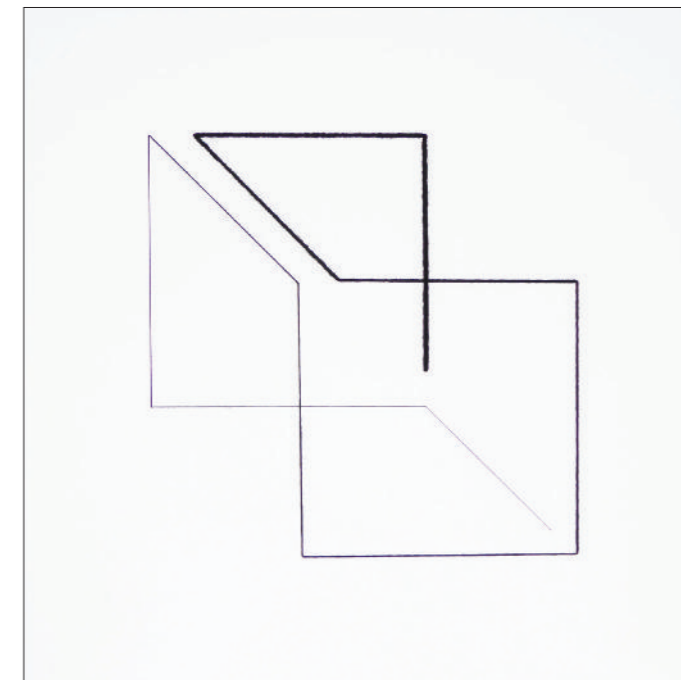
ANDRES KLIMBACHER se je rodil leta 1963 v Baslu / Švici. Leta 1991 je prejel državno priznanje ministrstva za izobraževanje in kulturo za kiparstvo. Med drugim je član: Berufsvereinigung bildender Künstler na Koroškem (od leta 2010 v svetu - Kärntner Kunstverein), od 2014 član kulturnega odbora Koroške. Organiziral je številne kiparske simpozije. Imel je več kot 80 samostojnih in skupinskih razstav. Mnogo del se nahaja v javnem prostoru. Živi in ustvarja v Miedling / Liebenfels (Koroška) Avstrija.
W: www.klimbacherandres.at

ANDRES KLIMBACHER, Iz serije „Big Cube“,
aluminijasti ulitek, 30 × 30 × 30 cm, 2013

GABI MITTERER se je rodila leta 1967 v Wolfsbachu v Spodnji Avstriji. Med leti 1995-2002 je študirala slikarstvo pri prof. W. Hutter in prof. W. Herzig, oblikovanje slike in prostora z različnimi mediji pa pri prof. Brigitte Kowanz na Univerzi uporabnih umetnosti na Dunaju. Leta 2007 je prejela priznanje za likovno umetnost dežele Spodnje Avstrije. Je članica Künstlerhaus / Dunaj, kot tudi IG BILDENDE KUNST. Sodeluje na skupinskih kot tudi samostojnih razstavah doma in v tujini.

W: www.gabimitterer.at

GABI MITTERER, ELI_3,
različne debeline niti, grundirano platno, 50 × 50 cm, 2017

HELMUT MACHHAMMER se je rodil leta 1962 v Kalwangu na Štajerskem v Avstriji. Najprej je študiral na HTL na Ortweinplatz v Gradcu kiparstvo pri Josef Pillhoferju. Leta 1980 pa je odšel na ALU na Dunaj, kjer je nadaljeval študij kiparstva pri prof. Joannis Avramidis. Sodeluje na številnih samostojnih in skupinskih razstavah doma in po svetu. Prejel je nagrade: 1986: Theodor Körner Preis, 1989: Preis der Wiener Handeskammer, 2001: Förderungspreis des Landes Kärnten. Živi v St. Margarethen v Völkermarktu.

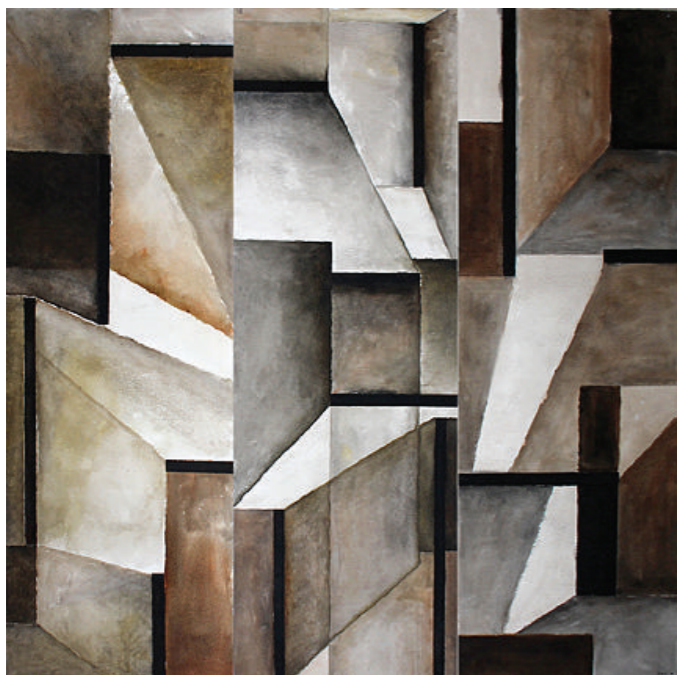
HELMUT MACHHAMMER, Aus einem - tanzend purzeln,
premazana pena, pigmenti, (3x) 33.5 × 26 × 23 cm, 2018

ASTRID PAZELT se je rodila na Koroškem v Avstriji. Študirala je arhitekturo in sociologijo. Usposabljala se je na področju grafičnega tiskanja in slikarstva pri Luise Kloos, Valentinu Omanu, Christine de Pauli, Ernstu Gradischnigu, Ingrid Jureit, ... Leta 2009 je začela študirati na Kunstakademie Bad Reichenhall v Nemčiji, kjer je leta 2013 opravila magisterij pri prof. Markusu Lüpertzju. Je članica mednarodne umetniške skupine »Breitengrad e.V.« (D), evropskega združenja »Totentanz-Vereinigung« (D) in »Kunstvereins Kärnten« (A). Leta 2018 je prejela odličje za kulturo mesta Beljak. Živi in dela v Beljaku in na Dunaju.

W: www.malbuero.at

ASTRID PAZELT, Resurrectio,
akril na platnu, 60 × 60 cm, 2013

EVA S. PUSZTAI se je rodila leta 1950 v Budimpešti na Madžarskem. Od leta 1971 živi na Dunaju. Diplomirala je na univerzi Angewandte leta 1985. Od tedaj ustvarja kot svobodna umetnica. Njeno področje raziskovanja se navezuje predvsem na geometrično temo, tako v risbah, slikah, grafikah, objektih kot tudi v instalacijah. Sodeluje na skupinskih kot tudi samostojnih razstavah doma in v tujini.

EVA S. PUSZTAI, Raumüberschneidungen – Module, jajčna tempera na papirju, 114 × 120 cm, 2010

FRANCIJA

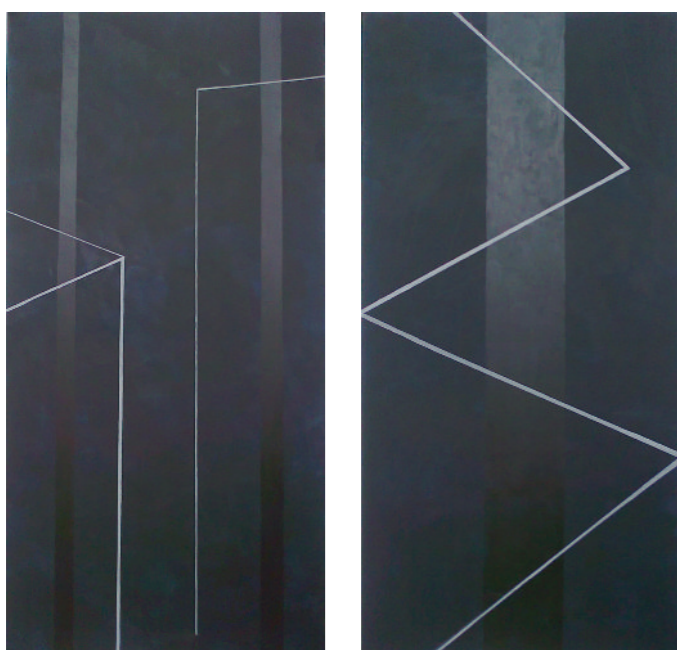
BOGUMILA STROJNA je francosko-poljska umetnica, ki živi in dela v Franciji. Razstavlja v Salon Réalités Nouvelles, kjer je članica komiteja, hkrati pa je tudi članica komiteja galerije Abstract Project, ki je začel delovati s Salonom leta 2014. Zastopa jo galerija Victor Sfez v Parizu. Redno razstavlja v Franciji kot tudi na mednarodni ravni v Nemčiji, na Nizozemskem, v Avstraliji, na Slovaškem in na Kitajskem.

W: www.strojna.net

BOGUMILA STROJNA, Espace, digitalni tisk, inkjet, papir canson etching rag 310, 100 × 70 cm, 2018

HRVAŠKA

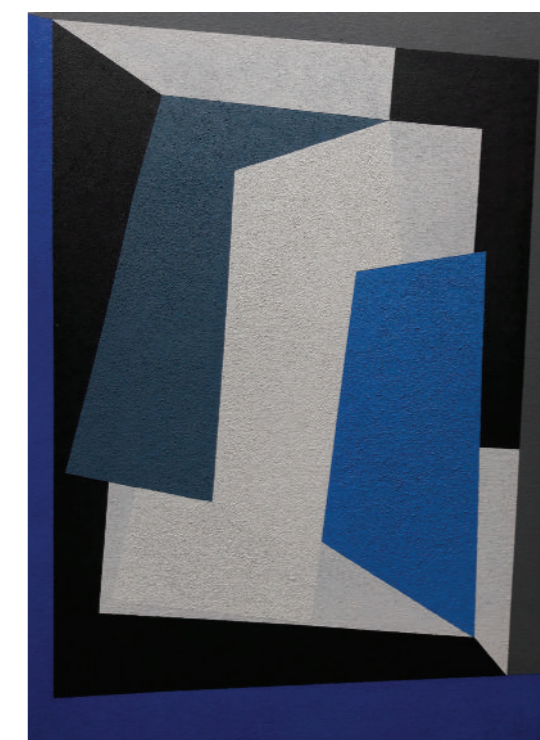
GERTRUD WEISS-RICHTER se je rodila 1942 v Linzu. Med leti 1960-65 je študirala slikarstvo in grafiko na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju, kjer je tudi diplomirala pri prof. Martinu, Melcherju in Boecklu. V letih 1967-74 je veliko potovala in se študijsko izobraževala v Parizu, Los Angelesu in New Yorku. Med leti 1966-2013 je imela 45 samostojnih razstav v Parizu, na Koroškem, na Štajerskem, na Dunaju ter v Zgornji Avstriji in skupinske razstave v Celovcu, v New Yorku, Los Angelesu, Parizu ter v Sloveniji.

GERTRUD WEISS-RICHTER, Brez naslova, akril na platnu, 120 × 60 cm, 2015

Brez naslova, akril na platnu, 120 × 60 cm, 2015

ĐANINO BOŽIĆ se je rodil 1961 leta v Puli. Diplomiral je iz likovne umetnosti na Pedagoški fakulteti v Reki. Od leta 1984 je sodeloval na številnih skupinskih in samostojnih razstavah na Hrvaškem in po svetu. Ukvarja se z risbo, knjigami umetnikov, inštalacijami in ambientni. Živi in dela v Novigradu in Labinci.

ĐANINO BOŽIĆ, »1953.«, akril na platnu, 70 × 50 cm, 2018

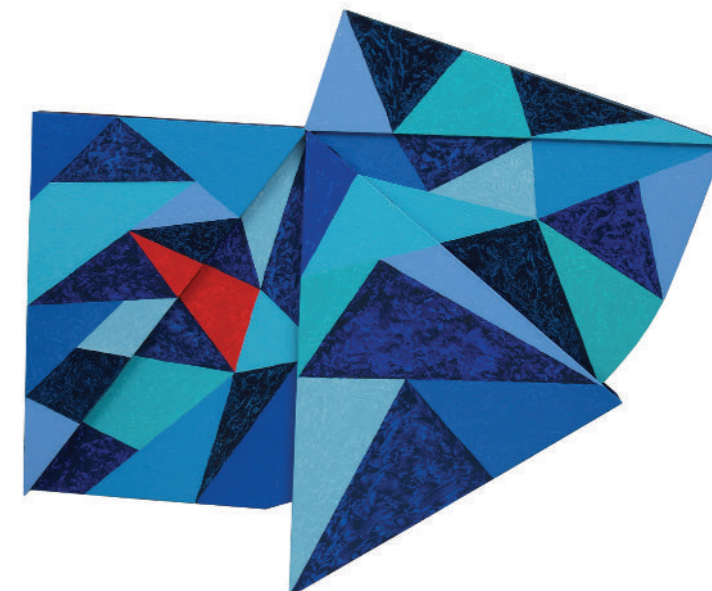

DRAŽEN TROGRLIĆ se je rodil leta 1958 v Varaždinu. Študiral je slikarstvo na ALU v Zagrebu, kjer je leta 1983 diplomiral pri prof. Raulu Goldoniji. Med leti 1983-85 se je izobraževal v Mojstrski delavnici prof. Lj. Ivančiča in prof. N. Reisera v Zagrebu. Od leta 2006 je profesor na Akademiji primenjenih umetnosti Univerze v Reki. Sodeloval je na številnih skupinskih in samostojnih razstavah doma in v tujini ter je dobitnik številnih nagrad in priznanj. Živi v Zaprešiču pri Zagrebu.
W: www.drazen-trogrlic.com

DRAŽEN TROGRLIĆ, Iz cikla Antarktika,
risba na papirju, 49.5 × 69 cm, 2018

LORENZO VISCIDI – BLUER («Artista del Blu ... dei colori e della luce.») se je rodil leta 1962 v Benetkah. Ustvarja na področju slikarstva, kiparstva (plexiglas, Murano steklo in keramika), kot tudi svetlobnih objektov. Sodeloval je na več kot 200 razstavah v Italiji, Avstriji, Avstraliji, Braziliji, Finski, Franciji, Nemčiji, Veliki Britaniji, Poljski, Sloveniji, Turčiji, na Madžarskem, v Združenih državah Amerike, Venezueli. Sodeloval je tudi na 12. beneškem arhitekturnem bienalu (Collateral Events).
W: www.bluer.net

BLUER, Geometrie Variabili, Iz opusa št. 4,
akril na platnu, 70 × 120 cm, 2018

ITALIJA

FABRIZIO CAMPANELLA se je rodil leta 1965 v Rimu, kjer živi in dela. Od leta 1990 razstavlja svoja dela na nacionalnih in mednarodnih razstavah, kot so XIV. Quadriennale v Rimu in LV. Beneški Bienale (Collateral Events). Predstavljen je v katalogih, dnevnikih časopisih, likovnih revijah, dražbah, televizijskih novicah in umetniških programih ter javnih in zasebnih zbirkah.

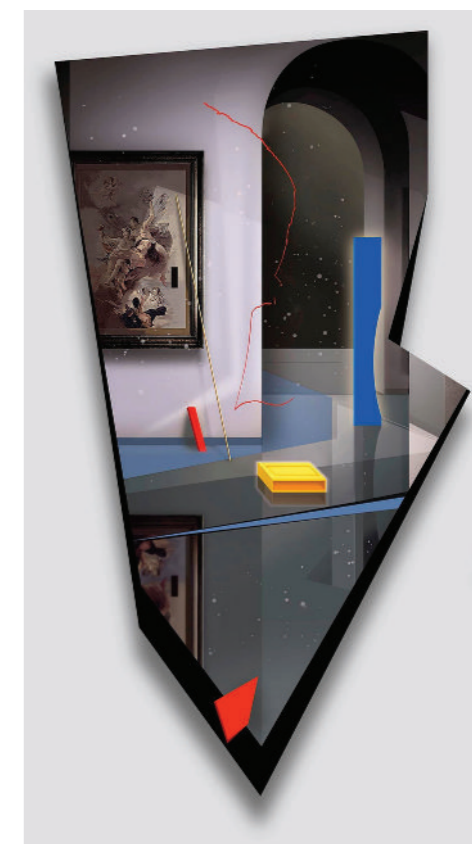
W: www.fabriziocampanella.com

FABRIZIO CAMPANELLA, The yellow branch,
akril na papirju, 70 × 70 cm, 2018

ANDREA VIZZINI se je rodil leta 1949 v Grotte na Siciliji. Od leta 2010 živi in dela v Kopru. Svojo kariero je začel s sodelovanjem na skupinskih razstavah, ki jih je organiziral Opera Bevilacqua La Masa v Benetkah. Štirikrat je bil zmagovalec in prejemnik nagrade, ki so jih podelili javni organi. Leta 1983 se je predstavil javnosti na samostojni razstavi v Museo Cà Pesaro v Benetkah. Vizzini je eklektičen umetnik in deluje na različnih področjih umetniškega izražanja (arhitektura, glasba, literatura). Sodeloval je s številnimi umetniki, pisatelji in kritiki.

W: www.andreavizzini.eu

ANDREA VIZZINI, Opera n°1 INTERNO TEORETICO,
mešana tehnika na Allubond, 110 × 70 cm

JAPONSKA

NORIAKI SANGAWA se je rodil leta 1971 v mestu Marugame. Leta 1994 je diplomiral iz slikarstva na Univerzi za umetnost v Osaki, leta 1998 je zaključil specialko iz slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Živi in dela v Sloveniji, razstavljal je na številnih osebnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Leta 2014 je prejel nagrado Toshihira Hamana na prvem natečaju Utazu Art Award. Leta 2016 je sodeloval na razstavi »Japonska in slovenska umetnost - dinamičnost lepote«. Leta 2017 je razstavljal na Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti Kranj.

NORIAKI SANGAWA, Vrtenje strel, dirjanje oblakov, akril na platnu, 100 × 70 cm, 2018

TAKAYUKI NAGAI se je rodil leta 1962 v mestu Marugame. Na njegovo delo so močno vplivale družbene spremembe, ki jih je doživel ob osamosvojitvi Slovenije. Leta 1993 je kot prvi tujec zaključil specialko kiparstva na ALU, leta 1997 magisterij na likovni akademiji za umetnost Univerze Northumbria. Leta 2007 je prejel priznanje na tekmovanju Sakaide Art Grand Prix. Leta 2016 je sodeloval na razstavi »Japonska in slovenska umetnost - dinamičnost lepote« in 2017 na Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti Kranj.

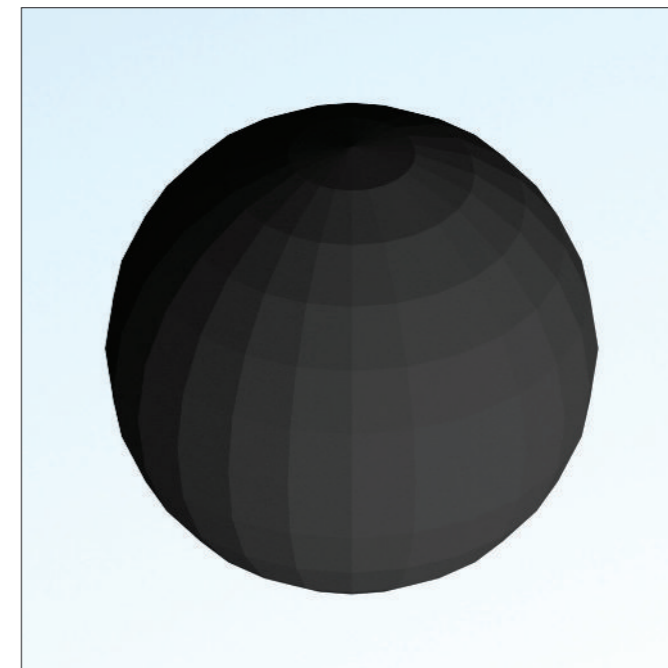
TAKAYUKI NAGAI, Gibanje valov 2, akril na papirju, 94 × 61.7 cm, 2018

KOLUMBIJA

OSCAR ÁVALOS je študiral na F.U.B.A. - Bellas Artes University Foundation v Medellín, Antioquia v Kolumbiji, s poudarkom na digitalni umetnosti, plastiki in grafični umetnosti. Med raziskovanjem plastičnosti vedno poskuša mešati digitalno z analognim ter doseči variacije in različne rezultate, vidne v skulpturi, risbi, ilustraciji, gifu in videu. Njegovo delo predstavlja tiste trenutke življenja, v katerih želi preživeti le nekaj časa in seveda pustiti sled. Ta je lahko na kosu papirja, v sobi ali v katerem koli prostoru, v katerem lahko živi.

W: oscaravalos45.wixsite.com/ossco

OSCAR ÁVALOS, In the immensity we see all plane, digitalno delo, 2017

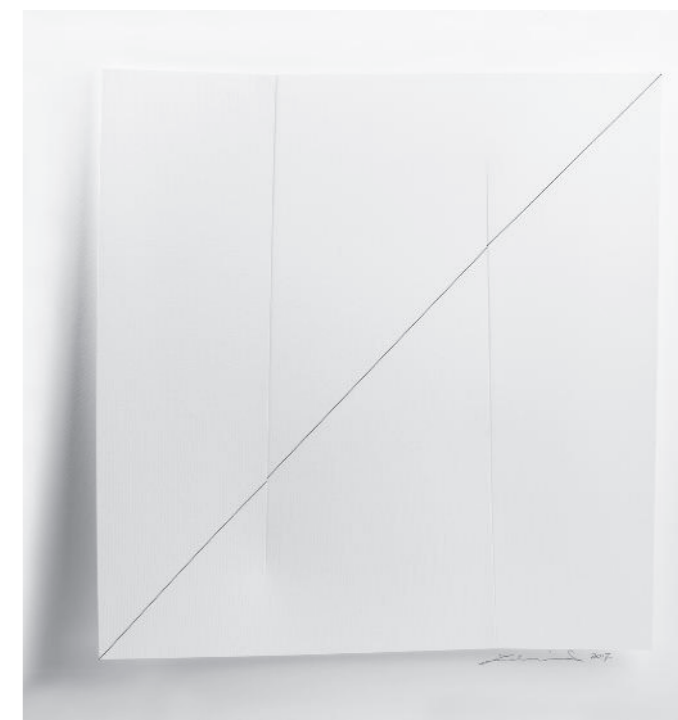

MADŽARSKA

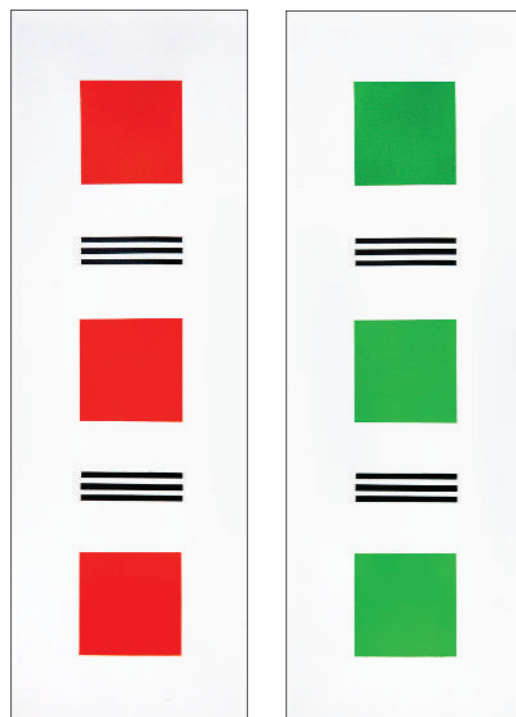
JÓZSEF ZALAVÁRI je leta 1984 diplomiral na Moholy-Nagy Art University v Budimpešti. V sledečem letu je ustanovil oblikovalski studio Zalavari Design Studio ter začel poučevati na univerzah. Leta 2010 je nadaljeval študij na Moholy-Nagy Art University ter si pridobil doktorski naziv iz humanistične vede. Danes je izredni profesor na univerzi Sopron. Njegova umetniška dela se nahajajo tako v javnih kot v privatnih zbirkah. Trenutno dela kot oblikovalec in kipar.

W: www.zalavaridesign.hu

JÓZSEF ZALAVÁRI, Diagonal line, tuš na papirju, 50 × 50 × 5 cm, 2017

NEMČIJA

RENATE KLARA KASPER se je rodila v Speyerju v Nemčiji. Študirala je na umetniških akademijah v Freiburgu / Brsg. RWTH Aachen in na HfbK Hamburg z Almirjem Mavignierjem. Sodelovala je na številnih samostojnih in skupinskih razstavah. Od leta 2003 živi in dela v Parizu in Hamburgu.

RENATE KLARA KASPER, Edfu rot,
akril na papirju, 62 × 21cm, 2017

Edfu grün,
akril na papirju, 62 × 21cm, 2017
(Dela so nastala pod navdihom reliefa iz Horovega templja v Edfu, Egiptu.)

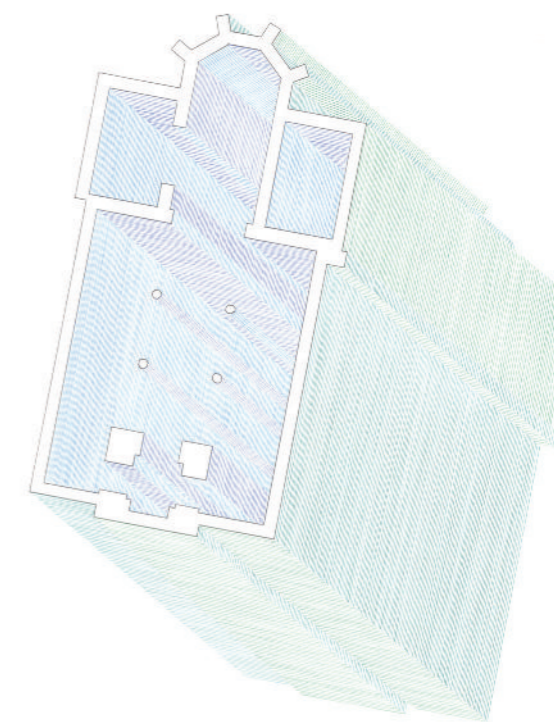

CHRIS ENGELS se je rodila 1961 v Nemčiji. Diplomirala je na Evropski umetniški akademiji v Trierju. Med leti 2002-06 je bila gostujoča študentka na Akademiji za likovno umetnost v Nürnbergu. Je članica Berufsverbandes Bildender Künstler (BBK) ter mednarodnega umetniškega združenja. Sodelovala je na številnih likovnih simpozijih, delavnicah ter samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Leta 2016 in 2017 je dobila pohvalo za svoja dela na slikarskem Ex-temporu Bled.
W: www.art-engels.de

CHRIS ENGELS, Quadrangel on the edge 1-2,
(diptih), akril na platnu, 2 × (80 × 80) cm, 2018

HELGA WEIHS se je rodila leta 1952 v Schwalefeldu, Waldeck v Nemčiji. Študirala je grafično oblikovanje na FH Dortmund. Med študijem grafičnega oblikovanja leta 1983, je začela študirati tudi svobodno umetnost v Kölnu pri Pravoslavu Sovaku ter leta 1985 še fotografijo in film v Dortmundu pri Claudii von Alemann. Oba študija je zaključila leta 1989. Med leti 1996-98 je potovala po svetu: Shenzhen, Peking, Tel Aviv, Betlehem in leta 2007 Kyoto. Helga Weihs je soustanoviteljica Künstlerhauses v Dortmundu. Sodelovala je na številnih razstavah doma in po svetu. Živi in dela v Kölnu.

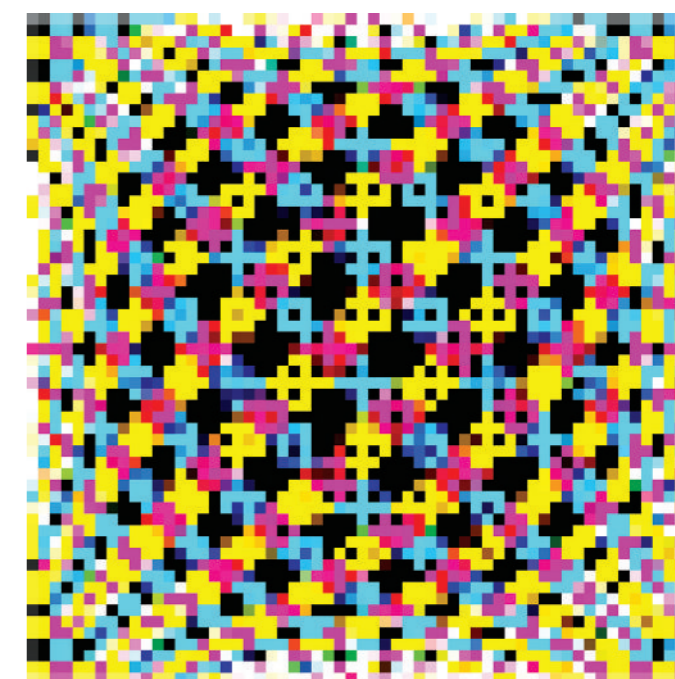
HELGA WEIHS, Cerkev Sv. Kancijana,
grafit in barvni svinčnik na papirju, 50 × 70 cm, 2018

SLOVENIJA

ALEKSANDER DRAKULIČ je grafični oblikovalec. Razstavljal je v Parizu, Budimpešti ... Je član Salon des Réalités Nouvelles Paris. Raziskuje svet vidno-nevidnih pojavov skritih pod površino materialnega. Motivacija so energije, frekvence, vibracije. Svet pa se zdi kot neke vrste avdio-vizualni sintisajzer, ki projicira vedno nove refleksije-refrakcije na zaslonu mentalnega. Živi in dela v Budimpešti in Celju.
W: aleksanderdrakulic.com

ALEKSANDER DRAKULIČ, Block-chained X,
Cubes in the Sphere,
mešana tehnika in UV print na platnu, 60 × 60 cm, 2017

SLOVENIJA - izbrani gostujoči umetniki:

**Jaka Bonča -
Tipkopisi v prostoru**

Jaka Bonča geometrijske podobe generira s posebnim, avtorsko domišljenim kodirnim sistemom, s katerim tipografijo spreminja v likovni jezik. Ko se tako zapisane črke in številke spremenijo v abstraktne geometrijske vzorce, se njihova prvotna narava zabiše. Sporočilnost in pomenska vrednost pisave se izgubi, nadomestijo pa jo likovne prvine – oblike, barve, kontrasti in ritmi. Jaka Bonča pri snovanju izhaja iz klasičnih tipografskih procesov in postopkov. Ustvarjalni proces poteka v več fazah in je tako analitičen kot sintetičen. Avtor najprej ustvari pisavo – to je vrsta znakov z vnaprej določenimi medsebojnimi razmiki. Nato vsako obliko pripiše tipki na tipkovnici. Pisave so navadno »monospace«, kar pomeni, da so vsi znaki enako široki. Sprva je delal s programoma Fontograph in FontLab, sedaj pa uporablja Glyphs. Sledi stavljenje črk po principu matematičnih formul. Za stavljenje znakov je najprej uporabljal QuarkXPress, sedaj pa dela v InDesignu. V zadnjih letih precej uporablja tudi vnaprej stipkana besedila ter rešene sudokuje (japonske križanke). Tako dobi zanimive vzorce, ki jih lahko tiska ali kreativno nadgrajuje v vedno nove oblike.

Tako nastaja tudi instalacija »site-specific« za razstavišče v kleti Mestne hiše v Kranju. Sestavljajo jo viseči potiskani zasloni, ki v obliki kocke oziroma grškega križa prostor hkrati razmejujejo, pregrajujejo in zapolnjujejo. Gledalec torej vstopi v svojevrstno prostorsko sliko, ki spominja na labirint. Racionalna geometrijska abstrakcija se na tej točki vsebinsko in emocionalno razširi. Tako spust v temen prostor pod zemljo kakor

tudi vstop v labirint sta namreč močno zaznamovana s simboliko nezavednega, iracionalnega in emocionalnega. Kodirane geometrijske vzorce zato lahko interpretiramo kot nedoumljive skrivnostne zapise – zapisano »sporočilo« tako vsebuje elemente presežnega in ima ekspresiven naboj.

Abstraktna ideja se torej materializira v instalaciji, ki močno nagovarja človeške čute. Vzorce so natisnjeni na ponjave, ki prosto visijo ter se premikajo, valovijo ali rahlo vztrepetajo ob prepihu ali dotiku mimoidočega. Ta odzivnost in občutljivost instalacije prisilita gledalca, da upočasni korak, se zaustavi, se premika z večjo previdnostjo in spoštljivostjo. S tem avtor poudari duhovno plat, posvečenost, celo sakralnost umetniškega dela. Hkrati pa gibanje in valovanje zaslonov poudarja vizualne učinke, ki so blizu optični umetnosti – op-artu, saj fizično gibanje podvaja vibracije barv, vzorcev in oblik.

Jaka Bonča v svojem delu povezuje tipografijo, geometrijo, arhitekturo in aritmetiko z likovno umetnostjo. Sklicuje se na načelo serije oz. zaporedja, ki ga razume kot univerzalno načelo. Od tod izhaja tudi kompozicijski princip. Kot pravi avtor, ga veže red, v katerega pa se je vklestil sam, saj si ga je zavestno izbral – zato je vseeno svoboden.

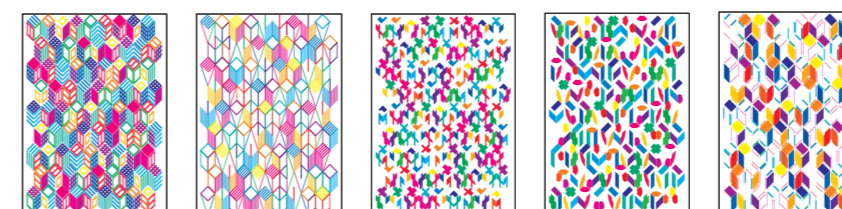
MONIKA IVANČIČ FAJFAR,
kustosinja in likovna kritičarka

JAKA BONČA se je rodil leta 1962 v Ljubljani. Diplomiral je pod mentorstvom prof. mag. Braca Mušiča na Fakulteti za arhitekturo leta 1987 kjer je opravil tudi magistririj iz Okolja in zaznave okolja med gibanjem pod mentorstvom mag. Petra Gabrijelčiča leta 1990 in leta 1993 zaključil študij z doktoratom pod mentorstvom dr. Jožefa Muhoviča na temo Prostor, gibanje in barva v arhitekturi. Zaposlen je na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Je dobitnik številnih nagrad in priznanj, med drugim je leta 2003 prejel priznanje za inovativne grafične tehnike na 4th Egyptian International Print Triennale, Kairo, Egipt in leta 2005 nagrado Majskega salona, Ljubljana.

W: www.rototype.org

JAKA BONČA, Postavitev, tipkopisi / printi v prostoru

detajli postavitve, izbor, 1, 3 - 5, 13

Geometrizem med abstrakcijo in ekspresijo

Likovna umetnost je umetnost oblik. Oblike ponazarjajo ideje, koncepte, razpoloženja in emocije ter vodijo oko po površini in prostoru. Geometrijske oblike in telesa, kot so kvadrat, krog in trikotnik oziroma kocka, krogla, valj in stožec, so elementarne, zato imajo v umetnostni teoriji in praksi pomembno mesto. Proces (geometrijskega) abstrahiranja je na najrazličnejših ravneh pomemben v likovnem mišljenju in likovnem ustvarjanju. Tako je francoski slikar Paul Cézanne denimo zagovarjal teorijo, da je vso vidno naravo mogoče poenostaviti in poustvariti z osnovnimi oblikami. Španski slikar Juan Gris pa je leta 1921, kot priča njegov zapis o nazorskih in oblikotvornih horizontih kubitizma in lastnega slikarstva v anketi časopisa *L'Esprit Noueavou (Novi duh)*, obrnil pogled v nasprotno smer: »Ustvarjam z elementi duha, z domišljijo; skušam konkretizirati tisto, kar je abstraktno; grem od splošnega k posebnemu; vse to pa pomeni: izhajam iz abstrakcije, da bi prišel do realnega dejstva.« Cézanne iz steklenice naredi valj, Gris pa izhaja iz valja, da bi ustvaril individuuum posebne vrste; iz valja naredi steklenico, prav določeno steklenico.¹

Morda se ravno zaradi teh teoretičnih dognanj in izjav zdi, da je abstraktna geometrijska umetnost porojena iz novih prizadevanj umetnikov zgodnjega dvajsetega stoletja, da bi likovno umetnost osvobodili posnemanja realnosti in naracije. Vendar pa je geometrizem v vizualni umetnosti – očiten ali prikrit – univerzalen in star praktično enako kot umetnost sama. Geometrijske vzorce namreč najdemo v paleolitskih jamah, na antičnih vazah, v islamski kulturi, v majevski umetnosti, v zgodnesrednjeveški ornamentiki in renesančni umetnosti pa vse do že omenjenega, morda najbolj očitnega in plodnega izbruha geometrijske abstrakcije v dvajsetem stoletju. Ta tradicija, ki se uveljavlja zadnjih sto let, je živa in bogata ter je z nezmanjšano močjo in ustvarjalnostjo navzoča tudi v sodobni umetnosti novega tisočletja – o tem navsezadnje priča tudi ta festival.

Geometrizem je odločilno zaznamoval številne umetnostne smeri dvajsetega stoletja: kubizem, suprematizem, konstruktivizem, minimalizem, funkcionalizem, op-art, neokonstruktivizem, abstraktni kolorizem in druge. V slikarstvo je vnesel arhitekturna razmišljanja ter principe grafičnega in industrijskega oblikovanja, kot sta ga gojila šola Bauhaus in gibanje De Stijl. Tudi

pionir geometrizma na slovenskih tleh in osrednji predstavnik konstruktivizma Avgust Černigoj je bil učenec Bauhauusa. Njegov vpliv kažeta Eduard Stepančič in Lojze Spacal, v nekaterih delih tudi Alenka Gerlovič. Tovrstna umetnost je imela močan vpliv na generacijo umetnikov, rojeno v dvajsetih in tridesetih letih: med njimi so Drago Hrvacki, Danilo Jejčič in Josip Gorinšek ter kipar France Rotar. Geometrijske elemente v svoje delo vključujejo tudi številni drugi umetniki te generacije, med drugim Bogdan Borčič, Lojze Logar, Rudi Pergar, Nedeljko Pečanac, Vinko Tušek in Tinca Stegovec ter kiparja Janez Lenassi in Slavko Tihec ter kiparka Dragica Čadež. Med generacijo, rojeno v petdesetih in šestdesetih letih, se z geometrizmom, optično umetnostjo ali abstraktnim kolorizmom s poudarkom na geometrijski formi v celotnem opusu ali občasno ukvarjajo Hamo Čavrk, Klavdij Tutta, Dušan Fišer, Jaka Bonča, Oto Rimele, Borut Popenko in Mojca Zlokarnik. V generaciji, rojeni po letu 1970, se slogovno odlikujeta slikarki Beti Bricelj in Duša Jesih, delno pa tovrstne elemente v svoje delo vključuje tudi kiparka Polona Maher. Z omembo vseh avtorjev in avtoric, ki na različne načine v svoje delo vključujejo tovrstne elemente ali črpajo iz naštetih tradicij, bi gotovo močno preseglji obseg zapisa.

S selekcijo del iz zakladnice slovenske umetnosti – tako del iz aktualne produkcije sodobnih avtorjev in avtoric kot del, ki jih hrani Galerija Prešernovih nagrajencev v Kranju – želimo pokazati raznovrstnost avtorskih načinov na to navidez ozko izbrano tematiko. Geometrijo v umetnosti lahko v grobem razdelimo na tri glavne značilne »smeri« oziroma načine, ki pa se med seboj večkrat tudi prepletajo, spajajo in dopolnjujejo. Prvi način je drobljenje oz. razstavljanje slikovne površine ali kiparskega volumna na geometrijske elemente, gradnike, neke vrste module, s katerimi avtorji ustvarjajo jasno sestavljene likovne strukture, ritmične vzorce ali optične učinke. Takšen način je značilen za konstruktiviste in neokonstruktiviste, pa tudi dela, ki se spogledujejo z op-artom. Umetniki, kot so Josip Gorinšek, Drago Hrvacki in Jaka Bonča, svoja dela povezujejo z racionalnim pogledom in jih pogosto utemeljujejo z matematičnimi, fizikalnimi, optičnimi, arhitekturnimi in drugimi znanstvenimi izhodišči. Optično poseganje v prostor, podprto z zakoni linearne perspektive, v svojih delih poudarjata slikar Dušan Fišer in kiparka Polona Maher. Slikarske iluzije pa se lahko preselijo

tudi v fizični prostor, kar je s prostorskimi in mobilnimi slikami raziskoval kranjski umetnik Vinko Tušek. Idejo interaktivnosti s prostorskimi instalacijami nadaljuje Jaka Bonča, Klavdij Tutta pa jo uresničuje v svojih t.i. skulptoslikah. Na slednjih je še viden izhodiščni motiv krajine, reducirane v abstraktne geometrijske forme, podobno kot je vidno že na delih Alenke Gerlovič ali Lojzeta Spacala.

V naslednji skupini so avtorji, ki v prvi vrsti poudarjajo (formalno) bistvo likovnega dela, zato za izhodišče likovnega sporočila jemljejo osnovne geometrijske forme. To je pri kiparju Francu Rotarju krogla, pri slikarju in grafiku Bogdanu Borčiču pravokotna ploskev, pri njegovi mlajši kolegici Duši Jesih pa krog. Pri zadnji je prisotno izročilo ruskega suprematizma, ki polje vizualne umetnosti razširja v polje imaginacije, saj gledalčeve oči – oziroma njegovi možgani – sami »doslikajo« in ustvarijo manjkajoče oz. latentne likovne forme. V posebno skupino lahko združimo avtorje in avtorice, ki jih najbolj zanima optična dimenzija forme in barve: v našem izboru so to Hamo Čavrk, Oto Rimele in Mojca Zlokarnik, ki geometrijsko obliko uporabljajo kot skrajno redukcijo likovne forme, da bi v ospredje postavili likovno govorico barve in svetlobe. S tovrstno poeno-

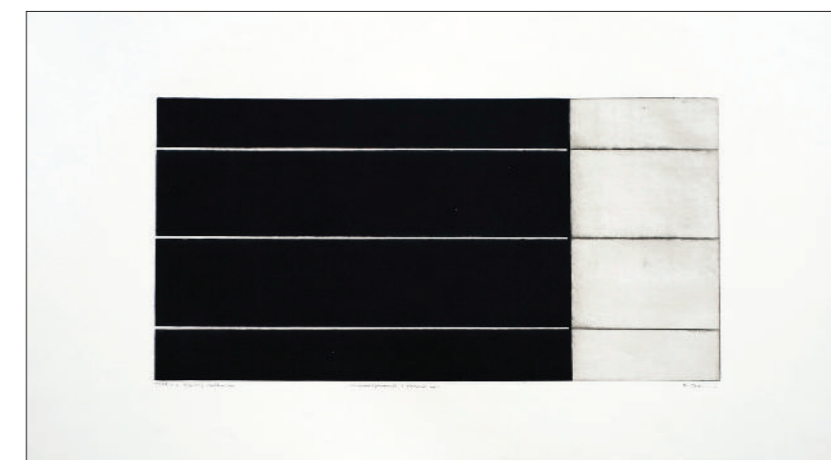
stavitevjo likovnih sredstev na osnovne spremenljivke dosežejo velik učinek, ki poudarja duhovno, presežno moč likovne umetnosti.

Ko govorimo o geometriji v umetnosti, lahko govorimo o racionalnosti, znanstvenosti, analitičnosti ali objektivizmu, hkrati pa ne moremo prezreti niti druge plati – metafizičnega odnosa do geometrije, ki stremi k utopičnemu idealu in ima zato izrazito emocionalno in ekspresivno vrednost.

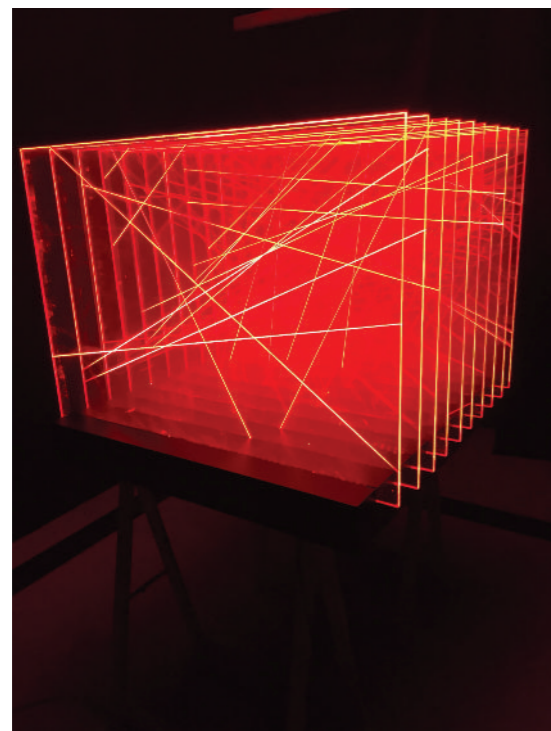
MONIKA IVANČIČ FAJFAR,
kustosinja in likovna kritičarka

BOGDAN BORČIČ se je rodil leta 1926 v Ljubljani in umrl leta 2014 v Slovenj Gradcu. Bil je slikar, grafik in pedagog. V najstniških letih se je najprej učil v slikarski šoli Mateja Sternena in nato še pri Francetu Goršetu. Leta 1944 so ga Nemci zaprli in poslali v Dachau. Leta 1946 se je vpisal na ALU v Ljubljani, kjer je leta 1950 diplomiral iz slikarstva. Študij je nadaljeval na specialki za slikarstvo pri profesorju Gabrijelu Stupici. Izpopolnjeval se je na študijskih potovanjih v Amsterdamu in Parizu. Od leta 1969 naprej je poučeval na ALU, od leta 1979 kot redni profesor za grafiko. Njegova grafična dela v svojih zbirkah hranijo mnogi svetovni muzeji. Nagrado Prešernovega sklada je prejel leta 1965, leta 2005 pa Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

BOGDAN BORČIČ, Nadaljevanje desno,
jedkanica, P 32.5 × 64.5, L 55.5 × 94.5 cm, 1988
(Avtor fotografije: Marko Tušek)

¹ Jožef Muhovič: Leksikon likovne teorije, Celjska Mohorjeva družba, 2015, str. 27–29

HAMO ČAVRK se je leta 1950 rodil v Sarajevu, kjer je leta 1970 končal Šolo uporabnih umetnosti in nato leta 1977 še tamkajšnjo Likovno akademijo. Med letoma 1977 in 1979 je sodeloval v mojstrski delavnici Antuna Auguštinčiča v Zagrebu. Leta 2007 pa je kot grafik magistriral na Likovni akademiji v Ljubljani. Zaposlen je kot docent katedre za grafiko na Akademiji uporabnih umetnosti v Reki na Hrvaškem. Živi in dela pa med Novim mestom in Zagrebom. Za svoje delo je prejel več nagrad.

HAMO ČAVRK, Svetlobni objekt,
pleksi in led diode, 70 x 50 x 80 cm, 2011-2012

AVGUST ČERNIGOJ se je rodil leta 1898 v Trstu in umrl leta 1985 v Sežani. Pomladi leta 1922 je začel študirati na umetnostni akademiji - Istituto Belle Arti v Bologni. Jeseni je odšel v München na umetnostno akademijo, spomladi leta 1923 pa v Weimar na umetnostno obrtno visoko šolo - Staatliches Bauhaus. Rektor je bil znameniti Walter Gropius, med profesorji pa ruski slikar Vasilij Kandinsky. Deloval je na področju slikarstva, ilustracije, grafike in scenografije. Od leta 1925 do 1968 je med drugim deloval kot učitelj risanja. Prvo razstavo je imel leta 1924 v Ljubljani, tej so sledile še številne druge doma in po svetu. Černigoj je utemeljitelj konstruktivizma pri nas in eden najvidnejših predstavnikov zgodovinske avantgarde v slovenski likovni umetnosti. Za svoje življenjsko delo je 6. februarja leta 1976 prejel Prešernovo nagrado.

AVGUST ČERNIGOJ, Brez naslova,
lesorez na papirju, 70 x 50 cm

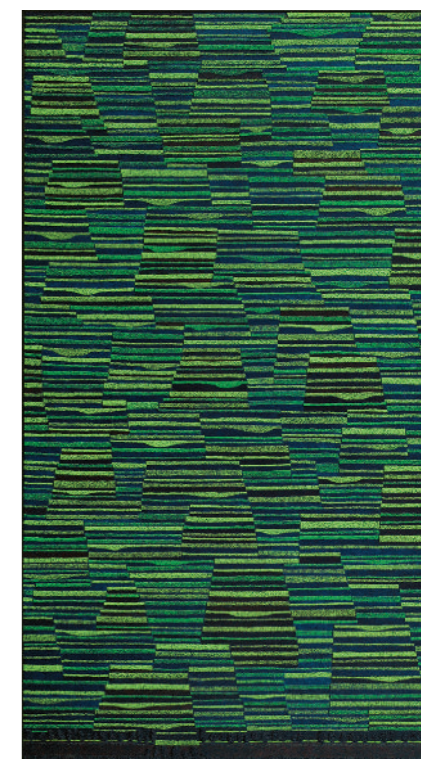
DUŠAN FIŠER se je rodil leta 1962 na Ptujju. Leta 1989 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, leta 1991 pa končal študij na slikarski specialki. Izpopolnjeval se je na akademiji Minerva v Groningenu na Nizozemskem ter študijsko bival na Dunaju in v Parizu. Sodeloval je na številnih samostojnih razstavah doma in v tujini. Deluje kot vizualni umetnik, mentor, galerist, scenograf, profesor, kustos in oblikovalec.

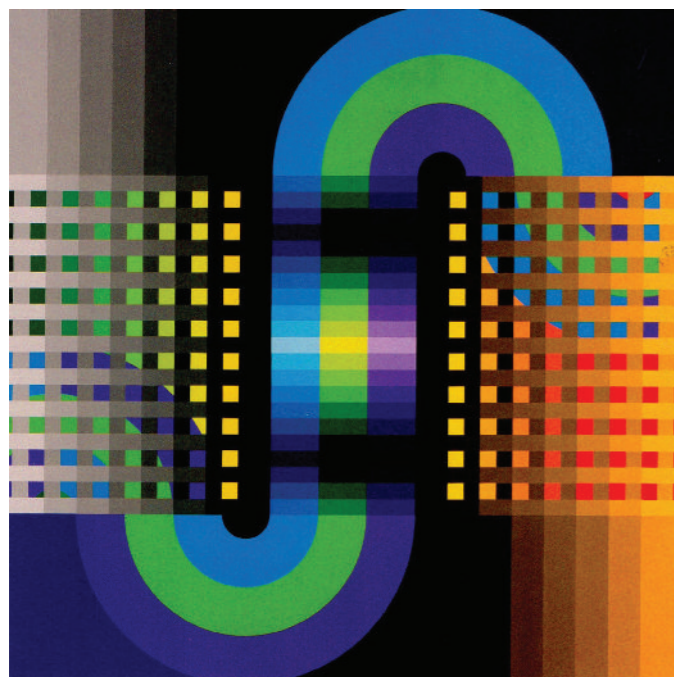
DUŠAN FIŠER, Kripta,
akril na platnu, 145 x 285 cm, 2016

ALENKA GERLOVIČ se je rodila leta 1919 v Ljubljani in umrla leta 2010 v Ljubljani. Leta 1937 se je vpisala na Akademijo za likovno umetnost v Zagrebu. Najprej je delovala kot scenografka Slovenskega narodnega gledališča, kasneje pa je poučevala. Dejavno se je vključila v kulturno življenje Društva slovenskih likovnih umetnikov. Študijsko je potovala najprej v Pariz, kasneje pa po vsem svetu. Predstavila se je na petdesetih samostojnih razstavah in sodelovala na več kot osemdesetih skupinskih razstavah tako doma kot v tujini. Leta 1981 je prejela nagrado Prešernovega sklada za slikarski opus.

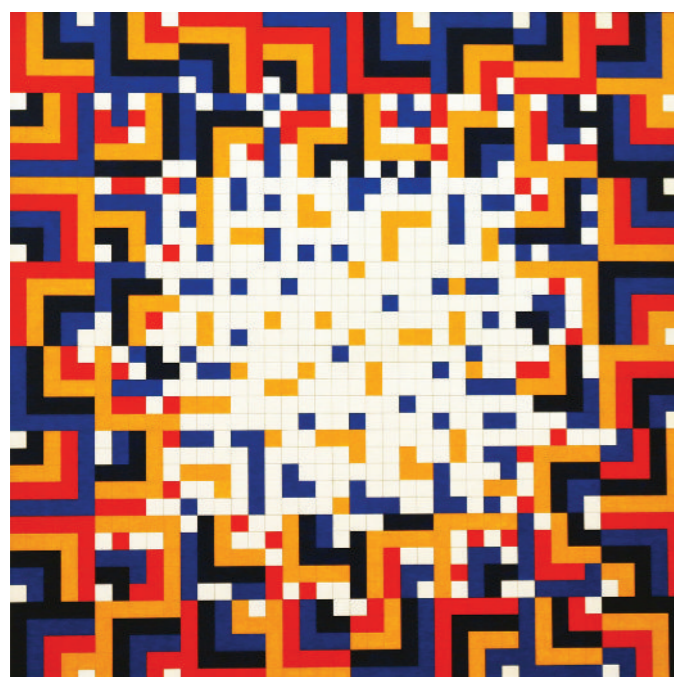
ALENKA GERLOVIČ, Hvalnica boginji riža,
akril na lesonitu, 150 x 79.5 cm, 1996
(Avtor fotografije: Marko Tušek)

JOSIP GORINŠEK se je rodil leta 1936 v Pančevu. Leta 1960 je na Akademiji za uporabno umetnost v Beogradu diplomiral iz slikarstva kot najboljši študent slikarskega oddelka. Leta 1960 se je preselil v Ljubljano. Leta 1969 je postal član Društva likovnih umetnikov Slovenije in bil predsednik društva od 1990 do 1993. Kot samostojni umetnik ustvarja na področju slikarstva, grafike in oblikovanja. Udeležil se je okoli devetdeset samostojnih, skupinskih in selekcioniranih razstav doma in na tujem in sodeloval na vrsti grafičnih trienalov. Živi in ustvarja v Ljubljani.

JOSIP GORINŠEK, Brez naslova,
akril na platnu, 90 × 90 cm, 2009

DRAGO HRVACKI se je rodil leta 1936 v Ljubljani. Študiral je slikarstvo in grafiko na Likovni akademiji v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1964. Leta 1970 se je študijsko izpopolnjeval v Italiji. Razstavljal je s skupino Neokonstruktivistov (1967-72) in pozneje s skupino Barva. Kot profesor likovne vzgoje je bil zaposlen na več osnovnih in srednjih šolah ter v Pionirskem domu – Centru za kulturo mladih. Aktivno je sodeloval pri ponovnem uvajanju mature, poučeval je maturitetni predmet Likovna teorija. Leta 1992 mu je bil podeljen naziv svetnik. Za svoje delo je bil večkrat nagrajen.

DRAGO HRVACKI, Slika 0024,
akril na platno, 150 × 150 cm, 1982

DUŠA JESIH se je rodila leta 1977 v Ljubljani. Končala je Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani (1996). Na Šoli za risanje in slikanje – Visoka strokovna šola v Ljubljani je diplomirala iz slikarstva (2003) in opravila specialistični študij slikarstva (2006). Študijsko se je izpopolnjevala v Parizu na Cité Internationale des arts (2000-07). Od leta 2012 je vpisana na magistrski študij slikarstva na ALUO v Ljubljani. Leta 2015 je prejela študentsko Prešernovo nagrado.

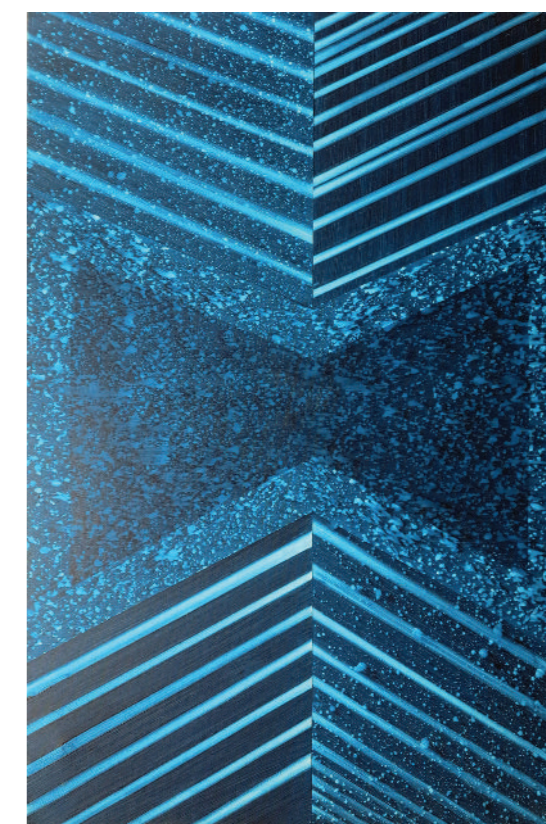
W: dusajesih.com/

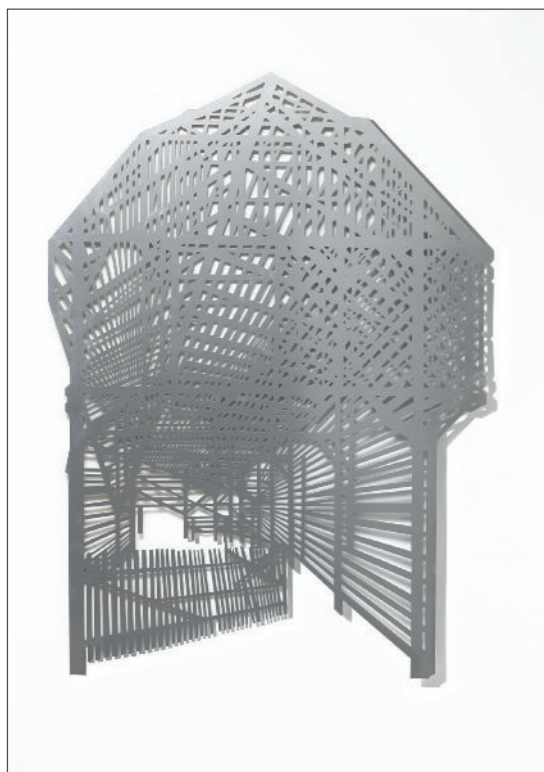
DUŠA JESIH, Dptih,
akril na platnu, 2 × (100 × 100 cm), 2017

LOJZE LOGAR se je rodil leta 1944 v Mežici in umrl leta 2014 v Izoli. Študiral je slikarstvo na ALU v Ljubljani (1964-68), kjer je 1970 končal grafično specialko. Leta 1974 se je kot štipendist DAAD izpopolnjeval v Zahodnem Berlinu. Do leta 1990 je delal kot svobodni umetnik, od leta 1991 pa poučeval na ALU v Ljubljani. Sodeloval je na številnih mednarodnih grafičnih razstavah, na katerih je prejel več nagrad: leta 1987 - nagrada Prešernovega sklada, leta 1994 - Jakopičeva nagrada.

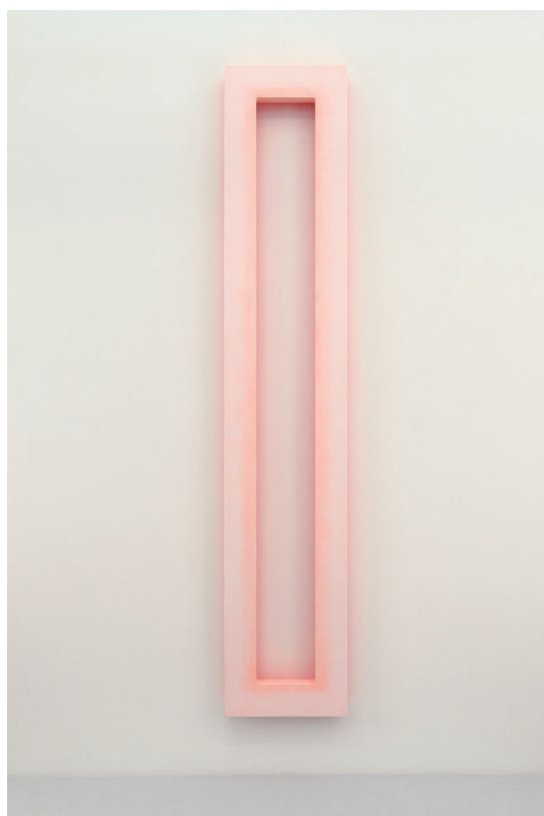
LOJZE LOGAR, Metuljček,
akril na platnu, 90 × 60 cm

POLONA MAHER, rojena leta 1971 v Mariboru, je leta 1999 diplomirala iz kiparstva na Akademiji za likovno umetnost v Bologni, leta 2000 pa iz likovne pedagogike diplomirala na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Študijsko se je izpopolnjevala na Faculty of Art, Media and Design v Bristolu v Veliki Britaniji. Svoje delo je predstavila na številnih samostojnih in skupinskih razstavah v Sloveniji in tujini in se udeležila več umetniških rezidenc. Živi in dela v Mariboru.
W: www.polonamaher.com

POLONA MAHER, Kozolec Idrija,
lakirana pločevina, 126 × 92 cm, 2008

OTO RIMELE, slikar, vizualni umetnik, avtor večpredstavnih prostorskih postavitvev, glasbenik in univerzitetni profesor, se je rodil leta 1962 v Mariboru. Leta 1990 je diplomiral, leta 1992 pa zaključil slikarsko specialko na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Študijsko je potoval po Evropi, Veliki Britaniji in ZDA. Bil je soustanovitelj, avtor glasbe in kitarist v skupini Lačni Franz (1979-85) ter kitarist v skupini Laibach (sodeloval je na albumu Opus Dei). Je avtor sodobnih glasbenih kompozicij. Od leta 1997 poučuje slikanje in risbo na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, zdaj kot redni profesor. Za slikarsko razstavo Iluminacije je leta 2004 prejel nagrado Prešernovega sklada.
W: www.otorimele.com

OTO RIMELE, Lumiquadro 1,
les, barva, 195 × 37 × 8 cm, 2015

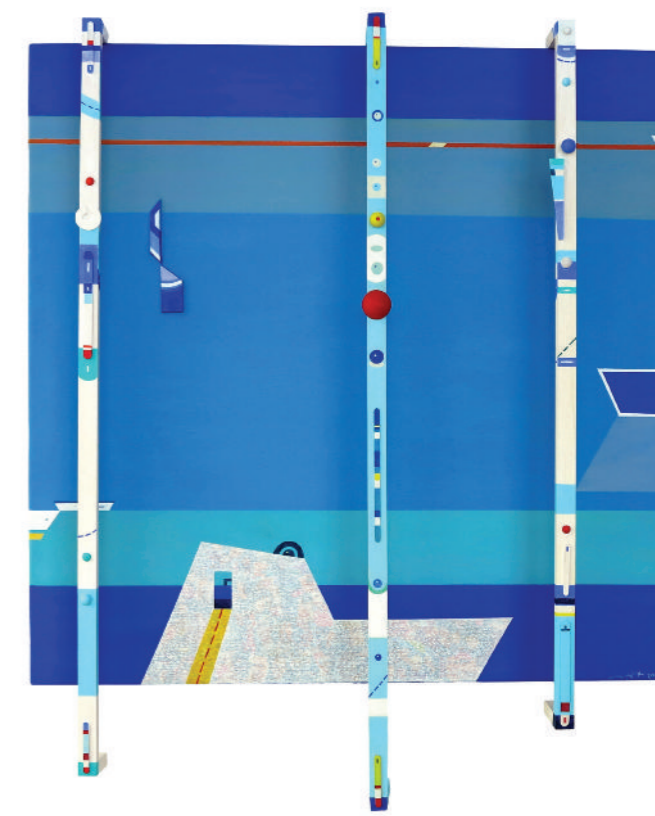
LOJZE SPACAL se je rodil leta 1907 v Trstu in umrl leta 2000. Bil je slikar in grafik. Leta 1932 se je izšolal na umetnostnem liceju v Benetkah ter leta 1934 opravi še izpit za profesorja risanja v Rimu. Do 1937 je poučeval risanje na tržaških srednjih šolah in zraven študiral na Istituto superiore d'Arte v Monzi in na akademiji Brera v Milanu. Leta 1974 je prejel Prešernovo nagrado za grafični in slikarski opus. Spacal je bil eden izmed pomembnejših svetovno priznanih predstavnikov sodobne grafične umetnosti.

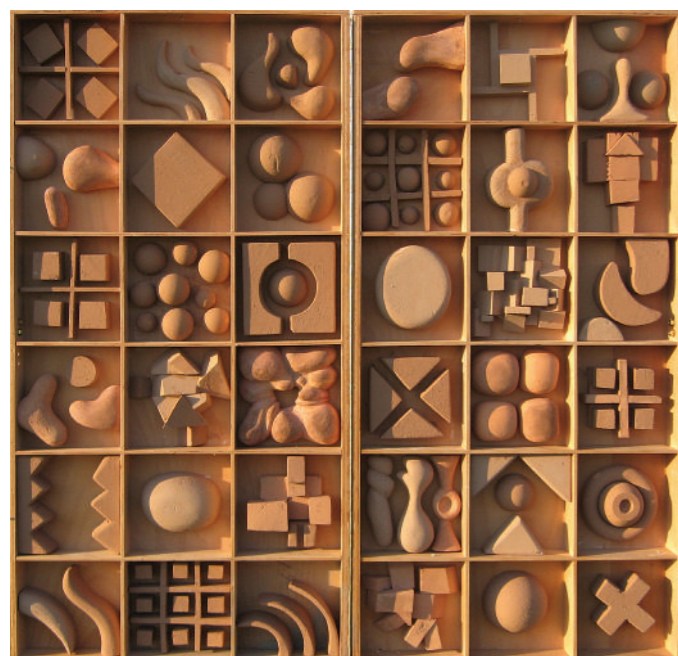
LOJZE SPACAL, Kraška krajina,
barvni lesorez na papirju,
P 61 × 86 cm, L 78 × 101 cm, 1969
(Avtor fotografije: Marko Tušek)

KLAVDIJ TUTTA se je rodil leta 1958 v Postojni. Dodiplomski in podiplomski študij grafike je opravil na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Imel je preko 200 samostojnih razstav, sodeloval pa na več 350 skupinskih doma in po svetu. Za svoje delo je prejel 61 domačih in mednarodnih priznanj. Med nagradami izstopajo tiste, ki jih je prejel na mednarodnih bienalih v Ljubljani, Barceloni, Seulu, Cadaques, Villachu. Za dosedanje delo je prejel nagrado Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije – Hypo Alpe Adria Bank, Bevkovo nagrado za življenjsko delo na področju slikarstva. V Kranju je prejel veliko Prešernovo plaketo za področje kulture.

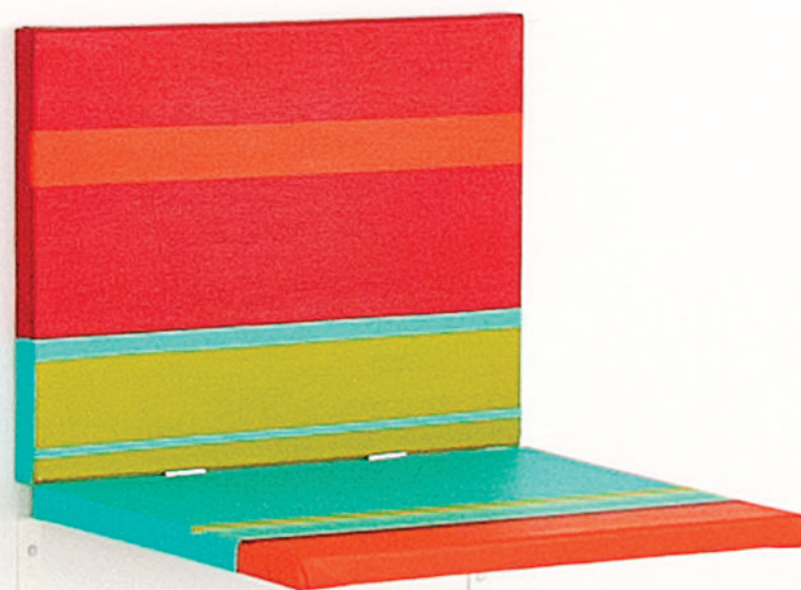
KLAVDIJ TUTTA, Gibljiva podoba I.
akril na platnu, les, kolaž, 70 × 70 × 12 cm, 2018

VINKO TUŠEK se je rodil leta 1936 v Ljubljani in umrl leta 2011 v Kranju. Študiral je na ALU v Ljubljani, kjer je leta 1963 diplomiral iz slikarstva. Ukvarjal se je s pedagoškim delom, bil je strokovni vodja za likovno dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Kranj, do upokojitve 1999 je deloval kot samostojni kulturni delavec. Imel je 73 samostojnih in več kot 200 skupinskih razstav doma in v tujini. Za svoje delo je prejel številne nagrade med drugim: leta 1973 Prešernovo nagrado za Gorenjsko, leta 1982 pa nagrado Prešernovega sklada.

VINKO TUŠEK, Diptih,
mešana tehnika, 99 × 101 cm, 2010
(Avtor fotografije: Marko Tušek)

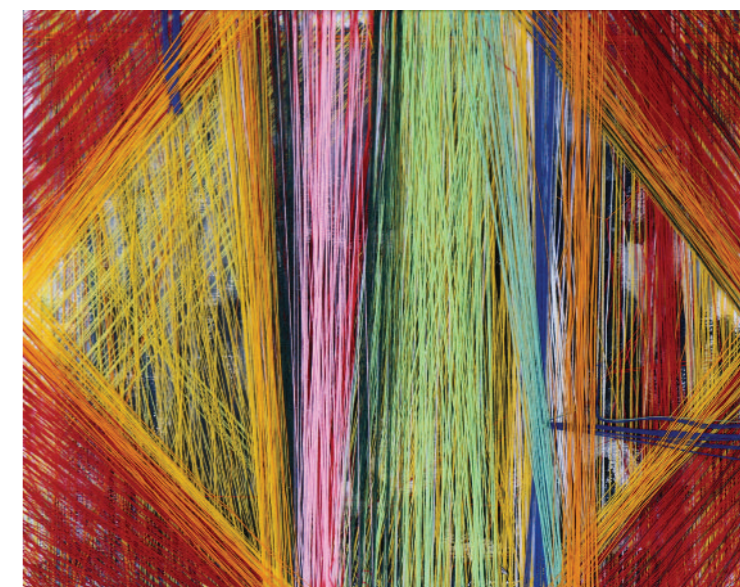
MOJCA ZLOKARNIK se je rodila leta 1969 v Ljubljani. Zaključila je dodiplomski (1993) in podiplomski (1995) študij slikarstva ter magistrirala iz grafike (1998) na ALUO v Ljubljani. Študijsko se je izpopolnjevala v Pragi, New Yorku, Parizu, Bolgariji, Nemčiji in številnih manj formalnih potovanjih. Med leti 2001-15 je bila odgovorna urednica revije *Likovne besede*, nato članica njenega uredniškega odbora, sourednica zbirke *Ljubljana osebno, alternativni vodič* in od 2017 predsednica Društva likovnih umetnikov Ljubljana. Leta 2016 je bila nominirana za nagrado kraljice Sonje Norveške za grafiko.
W: www.zlokarnik.si/

MOJCA ZLOKARNIK, Objekti strmenja 2-4,
akril na platnu, 3 × (30 × 40 × 32 cm), 2013
(Avtor fotografije: Tomislav Vrečič)

SLOVENIJA - izbrani gorenjski avtorji na natečaju:

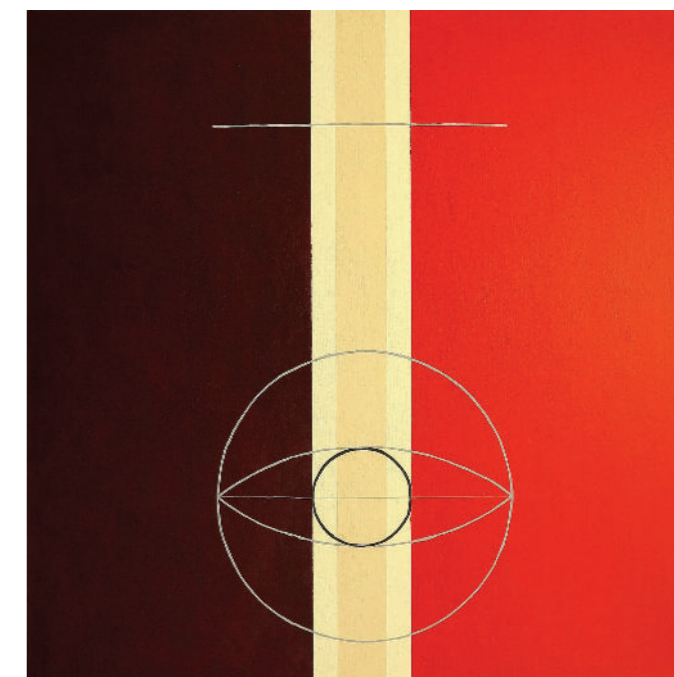
IRENA JERAS DIMOVSKA se je rodila leta 1960 v Kranju, leta 1985 je diplomirala iz slikarstva na ALU v Ljubljani ter leta 1988 končala magistrski študij konservatorstva in restavracije z nazivom magister umetnosti na isti akademiji. Od leta 1990 je članica ZDSLU v Ljubljani. Do sedaj je imela 29 samostojnih ter preko 150 skupinskih razstav doma in v tujini. Za svoje delo je prejela eno nacionalno in eno mednarodno nagrado.

IRENA JERAS DIMOVSKA, Brez naslova
barvne niti, platno, 24 × 30 cm, 2018

KLEMENTINA GOLIJA je slikarstvo študirala na Accademia di Belle Arti di Brera v Milanu, kjer je leta 1990 pri profesorjih Glaucu Baruzziju in Giuseppeju Maraniellu tudi diplomirala. Magistrski študij grafike je zaključila na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Lojzetu Logarju (1993) in magistrski študij slikarstva pri prof. Gustavu Gnamušu (1995) na isti akademiji. Leta 2016 ji je Univerza v Ljubljani podelila priznanje pomembnih umetniških del, v letu 2017 pa je na Univerzi v Ljubljani pridobila naziv docentka za področje slikarstva.

KLEMENTINA GOLIJA, Več kot pogled,
mešana tehnika na platnu, 60 × 60 cm, 2018

NEJČ SLAPAR se je rodil leta 1945 v Stražišču pri Kranju. Po končani gimnaziji se je najprej odločil za študij gradbeništva, nato pa se je preusmeril v grafično industrijo. Pozneje se je kot grafik popolnoma predal likovni umetnosti, vmes je nekaj časa deloval kot svobodni umetnik. Imel je preko sto samostojnih in okoli petdeset skupinskih razstav doma in v tujini. Udeležil se je več likovnih kolonij in ex-temporov. Živi in ustvarja v Stražišču pri Kranju.

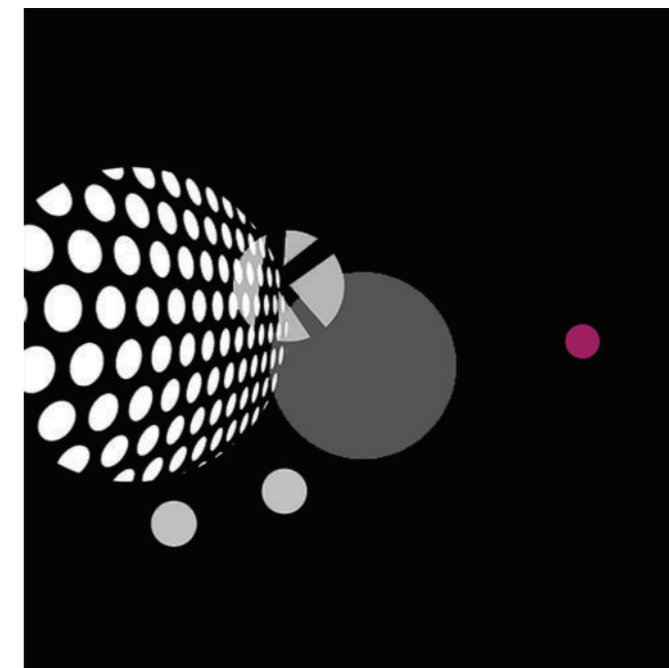
NEJČ SLAPAR, Brez naslova,
(triptih), akril na platnu, 50 × 50 cm, 2013

SLOVENIJA - povabljeni oblikovalci:

TINA PAVLIN se je rodila leta 1978 v Kranju. Po zaključeni SŠOF je nadaljevala študij na Naravoslovnotehniški fakulteti, smer modno oblikovanje. Kot modna kostumografinja sodeluje z BB teatrom, plesnimi skupinami Qulenum, Mana, ... Zavod za turizem Kranj, oblikuje pa tudi plakate za družabne prireditve in revijalni tisk. Včasih šivanje zamenja z risanjem. Svoje risbe nato transformira na oblačila s pomočjo tiska.

TINA PAVLIN, Kranj
kolekcija oblačil

Krog je osnovni element s katerim se poigrava na sliki. Slika pa se prenese v različne kompozicije tudi na oblačilo. Zasnovana je kolekcija oblačil za TIC Kranj, kjer kroge aplicira v tehniki sitotiska. Oblačila so namenjena za enotno podobo pri promocijah na sejnih, za otvoritve in posebne dogodke samega mesta Kranja.

KAROL KUCHAR se je rodil leta 1952 v Spodnji Besnici pri Kranju. Od leta 1972 razstavlja doma in v tujini. Imel je več kot 60 samostojnih in več kot sto skupinskih razstav v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji in Franciji. Prejel je številne nagrade in priznanja (1987 Velika Prešernova plaketa gorenjskih občin, 1995 in 2006 nagradi na Slovenskem bienalu mesta Kranj, 2014 priznanje za kvaliteto likovnih del na Festivalu likovnih umetnosti Kranj – ZDSLJ).

KAROL KUCHAR, Tehtonski lom 1,
aluminij, lepilo, akril, ogenj in voda, 70 × 103 cm, 2018

KRISTINA ŠEPETAVC se je rodila leta 1979 v Kranju. Po končani SŠOF je diplomirala oblikovanje na TTF v Zagrebu. Oblačila, kostumografijo in likovna dela razvija kot kodiran vizualni jezik, producira umetniške projekte ter sodeluje na samostojnih in skupnih razstavah doma in v tujini. / **MIHA MALLY** se je rodil leta 1979 v Ljubljani. Od leta 2007 se ukvarja s profesionalno fotografijo, snemanjem in montiranjem. Razstavlja na samostojnih kot tudi skupinskih razstavah. Od leta 2014 je uradni fotograf Ljubljanskega gradu.

KRISTINA ŠEPETAVC in MIHA MALLY,
I-racionalnost iluzije,
digitalni tisk na plexy in steklo, 100 × 80 × 40 cm, 2018

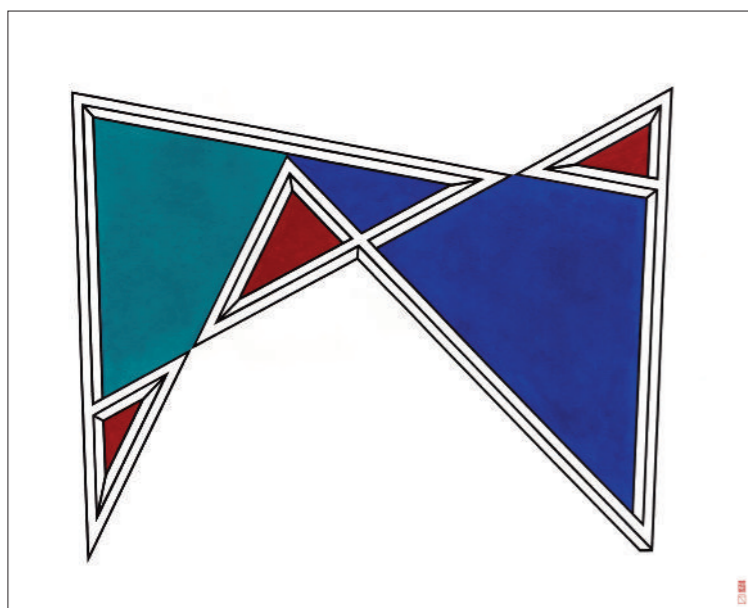

MAJA ZAPLOTNIK se je rodila leta 1973 v Kranju. Leta 1999 se je podala na samostojno ustvarjalno pot oblikovanja stekla. Ukvarja se z oblikovanjem in izdelovanjem unikatnega stekla, predvsem z izdelavo steklenih priznanj, ki se podeljujejo tudi na najvišjih nivojih za področje protokola, športa, kulture in gospodarstva tako doma kot v tujini. Leta 2018 je diplomirala na Visoki šoli za risanje in slikanje – Arthouse College of Visual Arts v Ljubljani. Živi in ustvarja v Radovljici.

MAJA ZAPLOTNIK, Objekt III. – VI.
taljeno steklo in kovina,
127 × 53 × 43 cm / 156 × 53 × 43 cm, 2017

TURČIJA

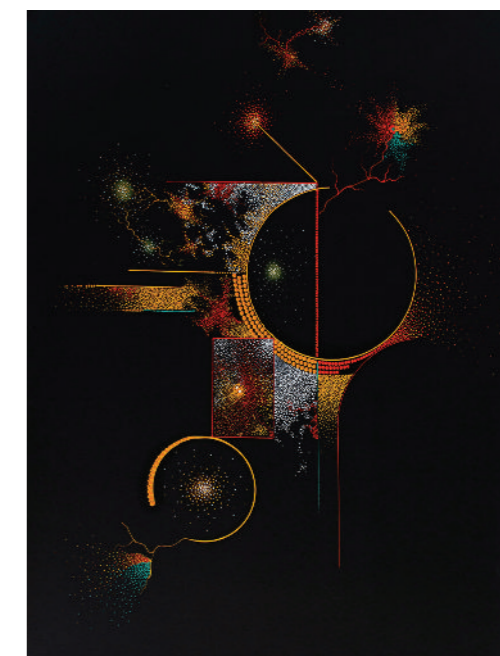
ERDEM KÜÇÜKKÖROĞLU se je rodil leta 1979 v Istanbulu v Turčiji. Leta 2004 je diplomiral iz matematike na univerzi v Istanbulu. Med leti 2000-04 je študiral umetnost in slikarstvo v »Mehmet Gülerüz Studio« v Istanbulu. Je član UPSD ter od leta 2001 član National Committee of 'Association Internationale des Arts Plastiques' (AIAP). Njegova dela se nahajajo v zasebnih in muzejskih zbirkah. Sodeluje na razstavah doma in po svetu. Trenutno živi in dela kot grafični oblikovalec v Istanbulu.

W: www.geometrivesanat.com

ERDEM KÜÇÜKKÖROĞLU, Equilibrium Series No.36,
gvaš na papirju, 50 × 60.5 cm, 2016

BERKAN BAYCAN se je rodil leta 1983 v kraju DoğuBeyazıt v Turčiji. Berkan je študiral finance na univerzi Uludağ v Bursi v Turčiji, a njegova strast je bila vedno podvržena slikarstvu, tako je v prvih letih po študiju delal v raznih arhitekturnih in oblikovalskih pisarnah ter hkrati nadaljeval s predanostjo slikarstvu. Leta 2015 je tako odprl svoj atelje v Istanbulu. Leta 2017 je kot samouk prejel certifikat iz likovne umetnosti in študijskih praks od Galerije MANK, Szentendre / Madžarska (pod vodstvom umetnika Sándorja Krizbaija). Baycan živi in dela v Istanbulu.

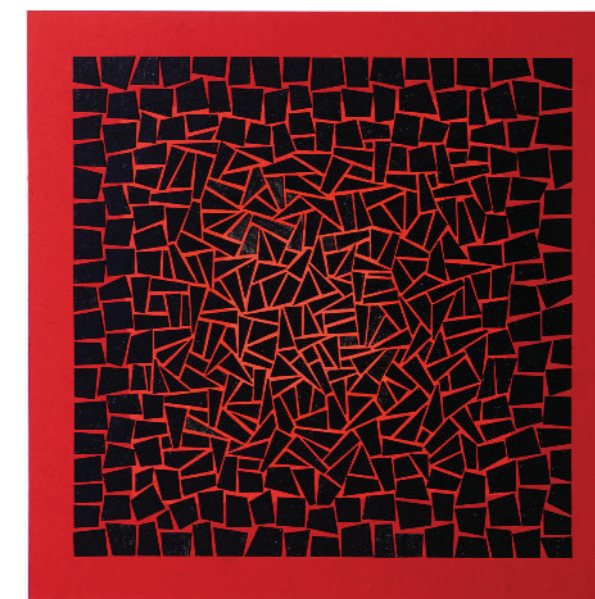
BERKAN BAYCAN, Elan,
olje na papirju, 70 × 50 cm, 2018

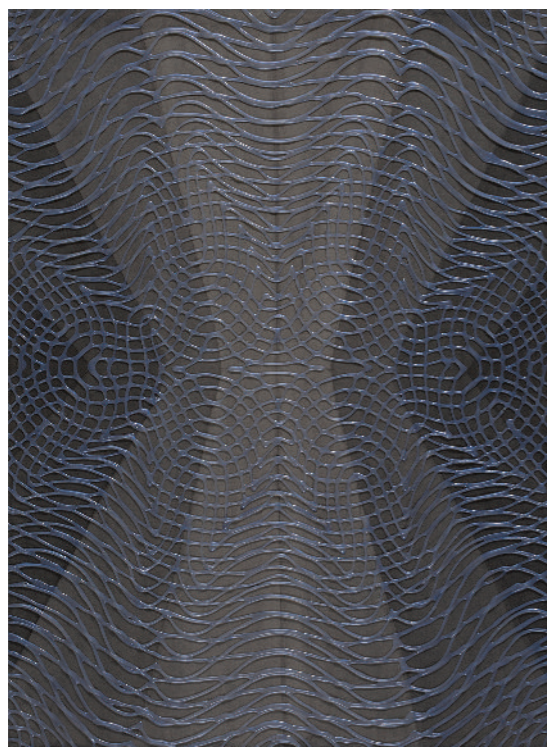

VELIKA BRITANIJA

ALEX DUNN se je rodil leta 1951 v Glasgowu. Po sedmih letih pa se je z družino preselil v Highlands na sever Škotske, kjer živi še danes. Diplomiral je iz ekonomske zgodovine na univerzi Aberdeen. S slikarstvom se ukvarja že od najstniških let. V zadnjih desetih letih se posveča predvsem abstraktni umetnosti. Je član skupine »Cromarty Group« in »Black Isle Abstract« (s slovensko umetnico Beti Bricelj).

ALEX DUNN, Box of Anxiety,
grafit in barvni papir na kartici, 55 × 55 cm, 2017

DANIEL HILL je slikar, zvočni umetnik, kurator, pedagog in pisatelj, katerega delo raziskuje odnos med vizualno umetnostjo, zvokom in znanostjo. Njegove slike temeljijo na sistemu pravil, v katerih je predstava raziskava utelešenega spoznanja kot tudi ravnotežja med estetskim in konceptualnim. S pisanjem, javnimi nastopi in poučevanjem je zagovarjal rekonstrukcijo vizualne umetnosti z uporabo vrhunskih odkritij v znanosti. Njegove slike se nahajajo v številnih zasebnih in javnih zbirkah, vključno z veleposlaništvu Združenih držav, Microsoft Corporation in Bank of America. Živi in dela v New Yorku.

W: www.danielhill.net

DANIEL HILL, Untitled 7,
akrilna polimerna emulzija na papirju,
38.1 × 27.94 cm, 2018

RON JANOWICH živi in dela v Gainesville FL in Preston Park PA. Ukvarja se s slikanjem, risanjem, digitalno umetnostjo, hkrati pa deluje tudi kot kurator. Uči na univerzi v Floridi, Gainesville. Njegova dela se nahaja tako v privatnih kot javnih zbirkah v Ameriki, Evropi in Aziji, med njimi v The Metropolitan Museum USA in Tate UK. Ter v sledečih publikacijah: H.H. Arnason's History of Modern Art, David Carrier's The Aesthete in the City, Jeremy Gilbert Rolfe's Beyond Piety.

W: ronjanowich.com

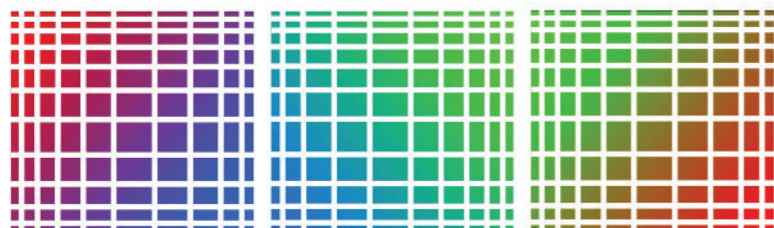
RON JANOWICH, Tessellation/Anlog/Dialog #1,
digitalna podoba na Archival papirju,
48.26 × 33.02 cm, 2018

STEVEN SALZMAN se je rodil v New Yorku. Leta 1979 je zaključil B.A. na Bard Collegeu, Annandale-on-Hudson, N.Y., temu sledi Hunter College in nazadnje med leti 1981-82 program The Whitney Museum Independent Study v N.Y. Med študijem je bil izbran za pomočnika mojstra - kolorista Sanforda Wurmfelda, nato je bil izbran za predsednika oddelka umetnost v Hunterju. Sledilo je delo pri pomembnih umetnikih Ellsworth Kelly, Tom Wesselman in Judy Rifka. Sodeluje tako na skupinskih razstavah, različnih projektih kot tudi samostojnih razstavah. Naredil pa je tudi nekaj javnih projektov.

W: www.stevensalzman.com

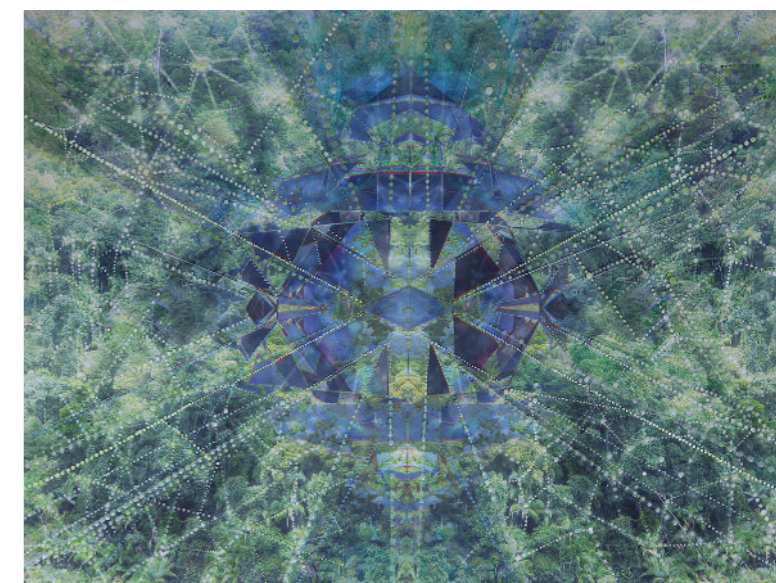
STEVEN SALZMAN, The Fabric of Space-Time,
digitalni tisk na papir, 27.94 × 35.56 cm, 2012

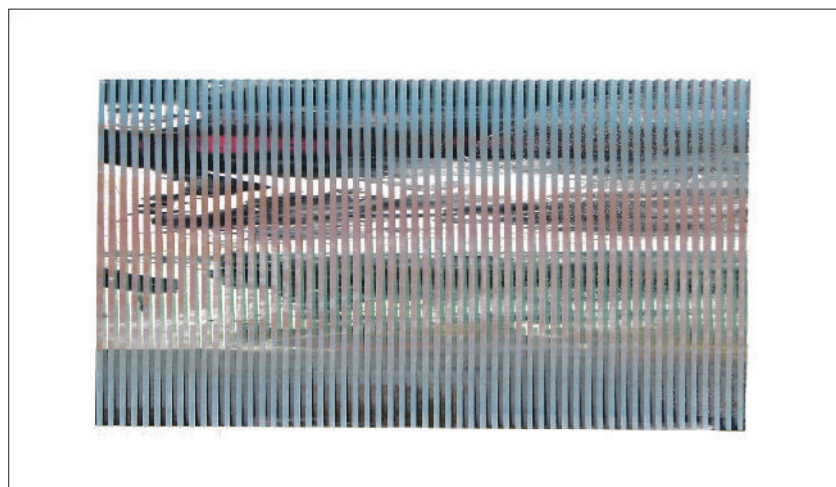

ANGIE DRAKOPOULOS je umetnica, ki živi in dela v New Yorku. Njeno delo je bilo razstavljeno v različnih galerijah, med njimi Mckenzie Fine Art, Southampton Art Center, Paris Koh Fine Arts, New York Hall of Science, Smack Mellon, Feature, G-module, Holland Tunnel Gallery in PS122. Nagrajena je bila na rezidenci v ArtOmi, prejela je štipendijo za Special Editions od Lower East Side Printshop in je prejemnica slikarske štipendije NYFA.

W: www.angiedrakopoulos.com

ANGIE DRAKOPOULOS, Parallax 1,
archival giclee print, acetat in akril, 68 × 50 cm, 2018

GILBERT HSIAO že skoraj štirideset let ustvarja dela, ki temeljijo na zaznavi. Razstavljal je v galerijah in muzejih po vsem svetu, vključno s Severno in Južno Ameriko, Evropo, Azijo in Avstralijo. Trenutno živi v Brooklynu, NY in dela v Newarku, NJ.
W: gilberthsiao.com

GILBERT HSIAO, Winter's Day,
edinstveni silkscreen print, 31 × 45 cm, 2014

Prizorišče:

STOLP ŠKRLOVEC

GALERIJA JANEZ PUHAR

IZBRANI NAGRAJENCI PREJŠNJIH FESTIVALOV

Tradicionalno se letos v Galeriji Janez Puhar predstavljajo izbrani nagrajenci preteklih festivalov. Zastopane so tri dežele: Avstrija, Japonska in Slovenija.

Prva umetnica, Irmgard Hummitzsch, je hkrati tudi dobitnica najvišjega priznanja festivala Grand Prix nagrade, ki jo je prejela za delo na temo *Digitalna podoba in klasična slika* na 5. festivalu, leta 2016. Sledi ji Toshihiro Hamano, dobitnik priznanja na 6. festivalu 2017, ki ga je zaznamovala tema *Simbol, znak in barva*. Kot zadnja pa se predstavlja domača umetnica Beti Bricelj, ki je svoje priznanje prejela na temo *Črno - belo* leta 2013 na 2. festivalu. Dela vseh treh umetnikov nastajajo na osnovi geometrije, na katero lahko gledamo tako v ožjem kakor tudi širšem pomenu.

AVSTRIJA

Foto-kolaži **IRMGARD HUMMITZSCH** nas popeljejo v svojevrsten svet arhitekturne iluzije. Iluzije, ki v sebi skriva in razkriva elemente našega vsakdana, vkomponirane v zanimive dinamične kompozicijske izpeljave, podrejene ideji plastične zaznave in prenosa prostorskega dožemanja na 2D ploskev. S plastenjem samolepilne folije na aluminijastem nosilcu združuje raznolike geometrijske elemente in izseke iz predhodno posnetih avtorskih fotografij. Tako gradi prostor z detajli betonskega zidu, raznimi vzorci, delčki fasad, talnih oblog, izsekov stopnišča ter členitvijo oken, kot tudi detajli, v katerih zaznamo sivomodro nebo. Slednje je kot točka na katero želi opozoriti in preusmeriti našo pozornost. Je kot prehod, neka oddaljena perspektivno tridimenzionalno zastavljena prostorska rešitev. Je kot tunel, ki se odpira tam v daljavi. Je iluzija ali upanje ter želja po vzponu in osvoboditvi. Sivinski toni mehčajo prvotno trdoto in težo predstavljenih elementov. Med njimi prihaja do kontrastne igre osvetljenih in osenčenih površin. Celoto pa dodela z zarisano linijo. Ta lahko poudari del oblike z zamejitvijo ali novo opredelitvijo, poseže v prostor, ga prebode ali razčleni ter s tem vpliva na samo dožemanje prostora.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

IRMGARD HUMMITZSCH se je rodila leta 1950 v Leibnitzu / Avstrija. Študirala je pedagoško smer matematike in športa. Od leta 1979 živi in dela v Celovcu. Je članica Likovnega društva Koroške / Celovec. Razstavlja na samostojnih razstavah (St. Veit an der Glan, Dunaj, Althofen, Leibnitz, Klagenfurt, Wolfnitz) in skupinskih predstavah doma in v tujini. Je Grand prix nagrajenka 5. mednarodnega festivala likovnih umetnosti Kranj – ZDSLJ 2016.

W: www.hummitzsch.at

IRMGARD HUMMITZSCH, Brez naslova
foto-kolaž, mešana tehnika na aluminij
Dibond ploščah,
4 × (100 × 100) cm, 2018

JAPONSKA

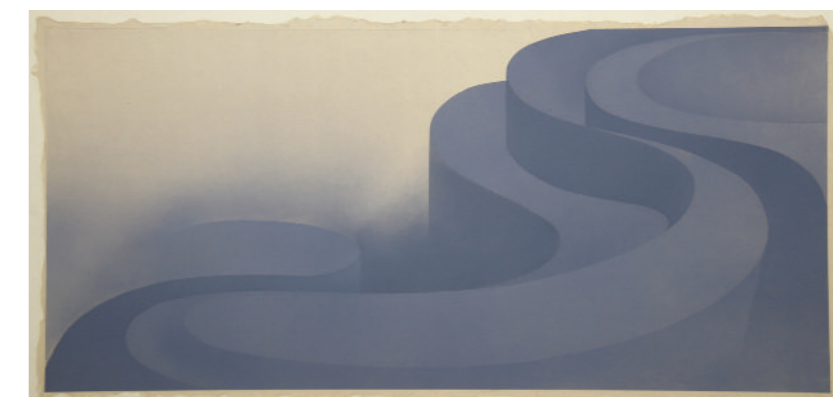
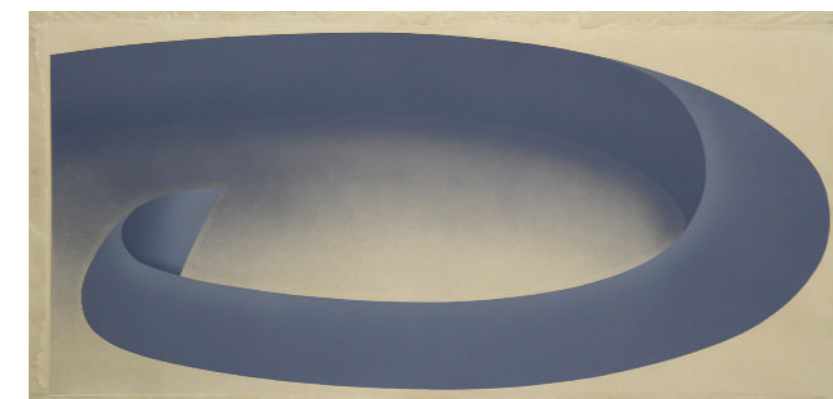
TOSHIHIRO HAMANO se predstavlja s slikami na japonskem papirju. Tradicionalno navdihnjen ostaja zvest svojemu stilu, v katerega vnaša abstraktno stilizirano reinterpretacijo naravnega prostora, čemur sledijo tudi naslovi posameznih slik: *Križišče, Rt, Grajski zid ...* Po drugi strani pa slike razkrivajo elementarno konstruirano celotno podobo, s svojevrstno asociativno kot tudi spiritualno noto. Nežna, lahkotna, a hkrati elegantna poteza se navezuje na geometrijo v širšem pomenu besede. Tu zaman iščemo strogo omejenost na geometrijske like, prej bi lahko na celoto gledali kot na razgibano podobo linijske pripovedi, ki se v plastično definirani osenčenosti razteza v strogo preiščenem in preračunanem slikovnem polju. Linija v valovitem, zaobljenem ali spiralnem stanju odpira sledi kroga. Le-ta je lahko mišljen kot del pravega in kasneje popačenega detajla, ki v končni fazi vodi v skonstruirano razgibano in dinamično celoto. Dvojnost nastopa v ostrosti zarisanega in stapljanju bledečega. Barvna omejenost je del prečiščenosti in elegancije, ki jo vnaša v minimalistično opredeljen likovni svet. Prostorska geometrija mu torej nudi osnovo za nadaljnjo razvijanje idejne zasnove.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

TOSHIHIRO HAMANO (1937) deluje na pedagoškem in kulturnem področju v mednarodnem okolju. Leta 2007 je organiziral veliko retrospektivno razstavo na sedežu Unesca v Parizu. Na odmevnih mednarodnih razstavah doma in v tujini je prejel številne nagrade in odlikovanja, med drugim: leta 2007 odlikovanje za kulturo Republike Poljske in odlikovanje Mednarodnega trienala grafike v Krakowu, leta 2015 odlikovanje japonske nacionalne Agencije za kulturo, leta 2017 odlikovanje japonskega zunanjega ministra, francosko državno odlikovanje Oficir reda umetnosti in literature, odlikovanje ob 50-letnici Mednarodnega trienala grafike v Krakowu ter japonsko državno odlikovanje Red vzhajajočega sonca, zlati in srebrni žarki. Je dopisni član SAZU, častni doktor Univerze Northumbria, častni senator Univerze v Ljubljani in častni doktor Akademije za umetnost v Krakowu.

TOSHIHIRO HAMANO, Križišče,
akril na japonskem papirju,
51 × 101 cm, 2018

TOSHIHIRO HAMANO, Hitra cesta,
akril na japonskem papirju,
51 × 101 cm, 2018

SLOVENIJA

Dela **BETI BRICELJ** posredujejo prefinjeno, dognano ter tehnično dovršeno kompozicijsko zasnovo. Le-ta je lahko del slike ali objekta. Iz geometrijskih oblik gradi ploskve in prostor. Pri doseganju željenega učinka dvo-dimenzionalne kot tudi tridimenzionalne zaznave si pomaga s svetlostjo barve. Njena dela prežema optična prevara, ki nas vedno znova predrami in zahteva določeno mero pozornosti, v kateri se nato razkriva idejna organizacija in izpeljava posameznega dela. Ta lahko prehaja iz 2D slike v 3D objekt. To vidimo pri *FlatCube* in kockah. Zanimiv je pogled na dela, če jih analiziramo s postopnim dodajanjem posameznih likovnih elementov, ki v njih nastopajo: odpre se nam čisto nov svet, ki ga lahko ločimo oziroma omejimo samo na obliko, ki prebada, ali reže prostorsko komponento. Z dodatkom izbrane barve in njene svetlosti nastopi vizualna igra, ki se od dela do dela spreminja in vedno znova posega v plastično prostorsko dožemanje celote. Tako nas tudi zorni kot ali položaj, iz katerega opazujemo dela, vodi do novih odkritij in iluzionističnih rešitev, s katerimi umetnica dosega dinamično aktivne kot tudi statično pasivne variacije in manipulacije prostorsko ploskovnih rešitev, temelječih na geometrijski definiranosti osnove.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

BETI BRICELJ se je rodila leta 1974 v Postojni. Leta 2000 je diplomirala na Šoli za risanje in slikanje – visoki strokovni šoli v Ljubljani. Po končanem študiju je nadaljevala z izobraževanjem v Avstraliji. Za seboj ima vrsto samostojnih in skupinskih razstav doma in v tujini vključno s priznanim muzejem za geometrijsko abstrakcijo in MADI umetnost (The Museum of Geometric and MADI Art), v Dallasu, v ameriški zvezni državi Teksas. Njena dela že vrsto let ostajajo trajno zabeležena v različnih katalogih in knjigah sodobne umetnosti v svetu. Od leta 2002 je članica ZDSLJU. Živi in ustvarja razpeta med različnimi deželami, predvsem med Slovenijo in Škotsko.

BETI BRICELJ, Brez naslova,
akril na lesu, 3 × (20 × 20 × 20 cm), 2018

3Dm,
kompozicija kombinacij ploskev zgoraj predstavljenih kock

GEOMETRIJA V FOTOGRAFIJI

Na tokratni razstavi izbranih mednarodnih fotografov je bil cilj prikazati kar se da širok spekter del, ki prikazujejo geometrijo v sami fotografiji skozi površinsko, kot tudi globinsko-perspektivno rešitev posameznika. Geometrija v fotografiji se razkriva tako v posameznih elementih, kot tudi v kombinaciji oblik našega arhitekturnega in urbanega okolja. Le-ta je v večini primerov omejena ter predstavljena kot izsek in foto-kolaž, s čimer poudarja samo vlogo in pomen. Lahko je abstraktna, sestavljena le iz geometričnih oblik ali pa se naslanja na realno zaznaven izsek z elementarnimi oblikami, vzetimi iz domačega okolja.

BRUT CARNIOLLUS fotografijo uporablja kot vmesno točko za poznejšo računalniško obdelano večplastno kompozicijo. Združevanje različnih detajlov kot tudi iskanje možnih kombinacij mu predstavlja nadgradnjo, v kateri bo moč začutiti nov utrip elementov našega vsakdana, reduciranih na izrazito geometrijsko sestavo in živahno barvno komponento. Tako se v njegovih delih prepletajo arhitekturni elementi, fasade, rozetna okna, konstrukcijski skeleti, lestve in še mnogi drugi detajli, združeni in predstavljeni skozi različne zorne kote.

PAOLO LUXARDO je tipičen fotograf, ki ne išče stroge geometrije, temveč dopušča realen prenos izseka trenutnega navdiha. Vabi nas v svoj živo pisan svet, na sprehod po ulicah brez mestnega vrveža, samo pod navdihom tišine in spokojnosti toplega vabljivega okolja, ki ga obdaja. Slikoviti izseki ob pomoči linij in barv definirajo cestišče, fasade, znake, talne obloge ter gradijo zanimivo igro, ki jo lahko reduciramo na geometrijske like. Ti nastajajo kot naključna, a vendar premišljena kompozicijska rešitev v diagonalni, frontalni ali ptičji perspektivi.

KONRAD STANIA se predstavlja z dvema foto-kolažema. Kompozicija v sebi nosi globlji pomen. Ne gre za abstrahirano zgodbo omejeno samo na geometrijo, temveč za združitev in spojitve različnih detajlov ene same stavbe v večplastni celoti. To je bledeči spomin na center umetnosti oziroma muzej, ki je hranil zbirko Essl. 1. junija 2016 je doživel svoje zaprtje. Kot poslednje dejanje pa so nastali ti izseki, z namenom, da bi ohranil to atmosfero moderne sivinsko obarvane podobe, ki ga je očarala s svojo prečiščeno geometrijsko elegantnostjo.

MARKUS STUDTMANN svoj nadih išče v arhitekturi. Ta mu nudi raznolikost in pestrost kombinacij ter odpira nove možnosti manipulacij. Rad se igra s perspektivo, simetrijo, stopnjevanjem, ritmom, mrežnimi sistemi ... V okolju mestnih središč išče idejne izpeljanke, ki jih v končni fazi poveže v enotno zgodbo. Skupni imenovalec se tako od sklopa do sklopa spreminja. Tokrat je ta v centralni perspektivi. Dinamično kompozicijo lahko reduciramo na kombinacijo linij in štirikotnikov. Celota pa je produkt računalniško obdelane fotografije.

LUC VANGINDERTAEL je v digitalni fotografiji odkril nov svet, saj mu omogoča več svobode in udobja, predvsem pa možnosti v katerih obuja tako vtise naravnega kot tudi impresije arhitekturnega sveta. A vendar se ne omejuje samo na abstraktno definicijo podobe, temveč se posveča tudi realistično zaznavnim elementom, ki niso vzeti iz svojega konteksta, kot so to fotografije iz današnjega sklopa. Rad kombinira in išče nenavadne, a premišljene kompozicijske rešitve z močno geometrijsko noto, kot tudi modularnim sistemom.

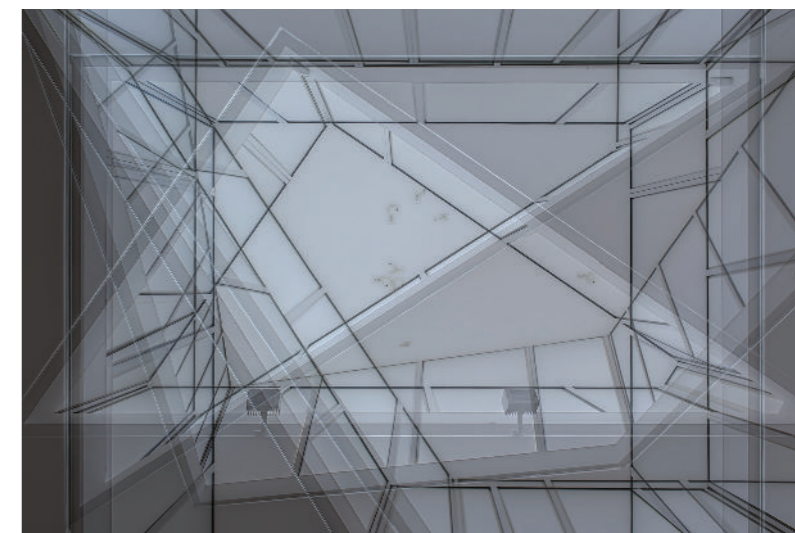
HARRY VERSCHULDEN ustvarja svojevrstne umetniške fotografije, v katerih se spopada tako z linijo in obliko kot tudi z barvno izpovedjo, strukturo, stopnjevanjem, senco in svetlobo ter iluzijo. Njegova dela mejijo na čisto abstraktno rešitve in skonstruirane domišljajske izpeljanke, katerih vpliv in navdih se prenaša iz arhitekturnega prostora v digitalno ustvarjen svet. Idejno vodilo je najti elemente, jim odvzeti prvotno vlogo torej jih odtujiti ter vkomponirati novo zgodbo. Celota je minimalistično navdihnjena, s prečiščeno omejeno uporabo različnih elementov.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

AVSTRIJA

KONRAD STANIA se je rodil leta 1961 v Kremsu (Spodnja Avstrija). Študiral je kulturni inženiring in vodno gospodarstvo. Nato se je začel intenzivno ukvarjati s fotografiranjem in oblikovanjem medijev, kot tudi z vizualizacijo in animacijo. Njegovi projekti so bili vključeni v razstave na: pool7 / Dunaj; Avstrijski kulturni forum, Washington DC, Bibliotheksgalerie Krems, FineArtGalerie / Traismauer in nazadnje v Galerijo Bala Kranj.
W: www.konradstania.at

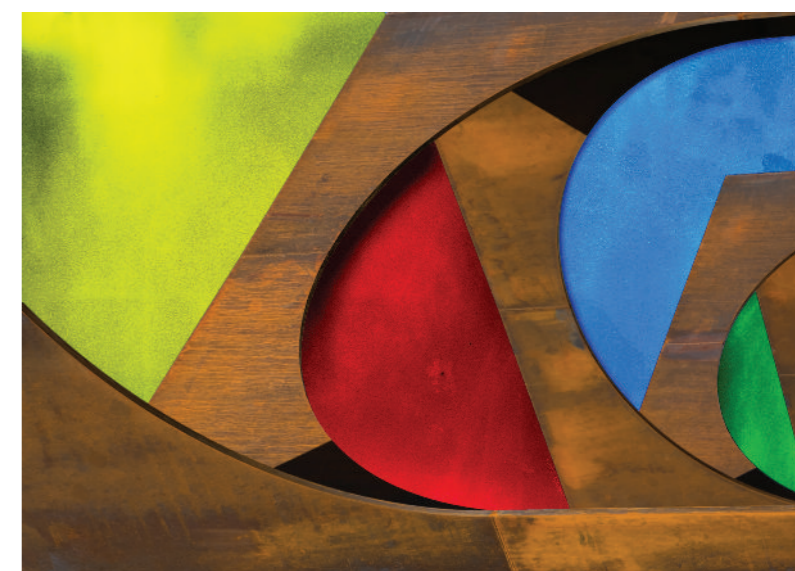
KONRAD STANIA, Zuletz,
delni kontrast, digitalna kompozicija, print,
60 × 40 cm, Muzej Essl, 2016

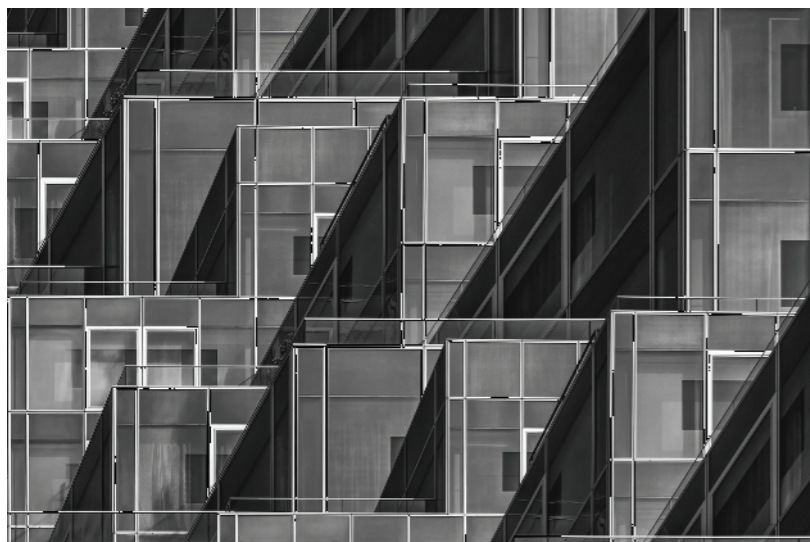

BELGIJA

HARRY VERSCHULDEN katerega umetniško ime je Shantiguru, živi v Antwerpnu v Belgiji. V svoji sosesčini odkriva zanimive linije in oblike ter jih spreminja v abstraktno podobo. Obstaja namreč veliko vizij, kako naj bi izgledala abstraktna umetnost. Njegova ideja je ustvariti neko umetniško delo iz obstoječega objekta ali predmeta. Iz tega izhajajoč, gleda na stvaritev nečesa novega kot na abstraktno delo, medtem ko o tem ne moremo govoriti pri sami registraciji ali direktnemu posnetku realne vidne celote.
W: shantiguru.1x.com

HARRY VERSCHULDEN, Brez naslova,
digitalni kolaž, print

LUC VANGINDERTAEL se je rodil leta 1946. Je strasten fotograf iz Belgije. Svojo pot je začel z analogno fotografijo leta 1967. Konec devetdesetih let je za krajši čas zapustil fotografijo in se usmeril k igranju kitare v blues bendu. Leta 2014 pa je odkril fotografijo kot način izražanja svojega pogleda na realno okolico, ki ga obdaja. Digitalna fotografija mu je namreč odprla čisto nov svet, v katerem lahko razvija idejo od začetka do konca. Njegovo delo zaznamuje preprosta in neposredna ter geometrijsko usmerjena umetnost, ki je večinoma pod navdihom arhitekture in abstrakcije.

W: lagrange.1x.com

LUC VANGINDERTAEL, Glass cubes,
digitalni kolaž, print

NEMČIJA

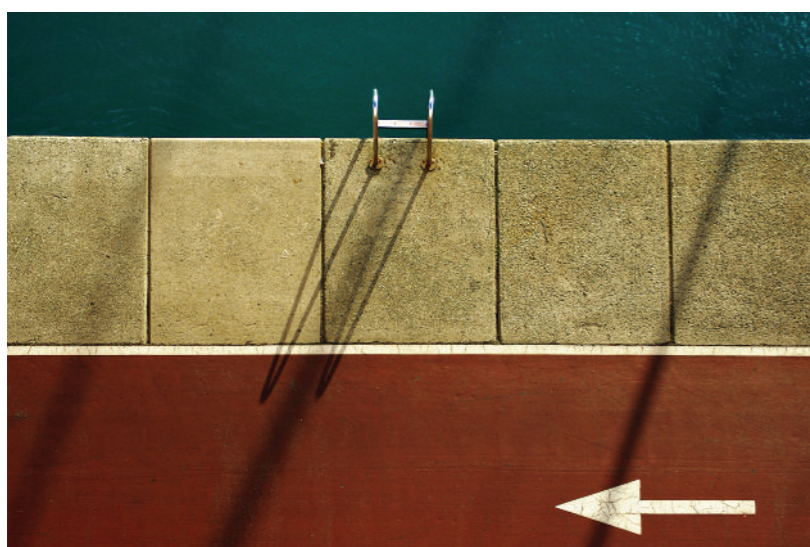
MARKUS STUDTMANN je umetniški fotograf in psiholog, ki živi in dela v Berlinu v Nemčiji. Na svoji 30-letni umetniški poti skozi fotografijo in umetnost, je razvil globoko strast do arhitekturne fotografije in abstrakcije. V svojem delu išče lepoto struktur, oblik in geometrijskih zgradb. Ljubi proces iskanja popolne kompozicije. Njegova dela so bila prikazana na številnih razstavah po vsem svetu in objavljena v revijah, knjigah in časopisih.

W: www.paintingwithlight.de

MARKUS STUDTMANN, Tunnel vision,
digitalni kolaž, print, 2014

ITALIJA

PAOLO LUXARDO se je rodil leta 1962. Vedno ga je zanimala fotografija, leta 2008 pa je začel še slikati. Živi v Liguriji, blizu morja, a vendar se njegova fotografija ne podreja čudovitim sončnim zahodom in krajinam, kar je sicer prenesel v slikarstvo. Kot redkobesedna oseba, ki zelo težko izraža občutke in čustva je v fotografiji našel svoj način izražanja in interpretacije resničnosti, ki ga obdaja, le-ta zdaj namesto njega komunicira z drugimi.

W: portfolio.fotocommunity.it/paolo-luxardo

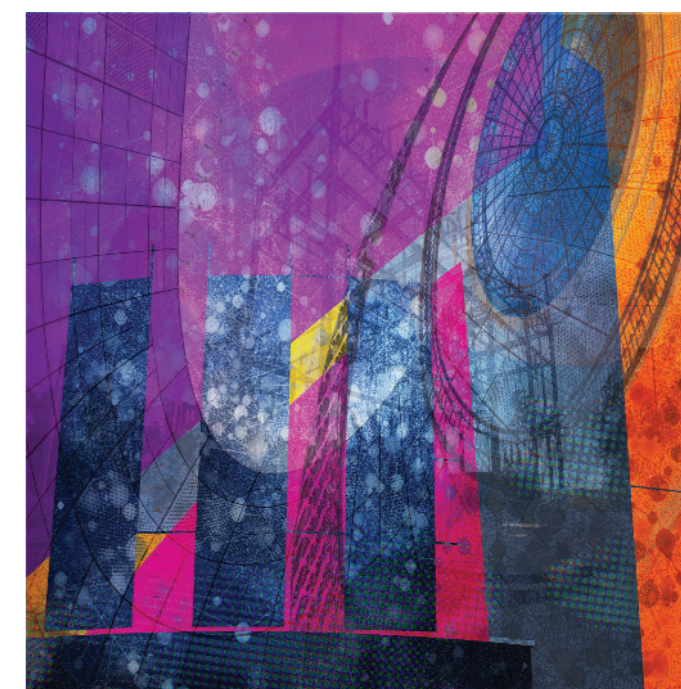
PAOLO LUXARDO, 299.12,
digitalna fotografija, print

SLOVENIJA

BRUT CARNIOLLUS je vizualni umetnik in fotograf, ki se ukvarja z digitalnim kolažem in digitalno grafiko, pri čemer njegova dela praviloma izhajajo iz fotografskega zapisa in se kot razstavni eksponat materializirajo v obliki digitalnega UV tiska. Njegova dela so razstavljena in nagrajevana po vsem svetu. Od leta 2012 v vlogi paparazza zalezuje udeležence mednarodnega likovnega simpozija na Sinjem vrhu nad Ajdovščino. Živi in dela v Radovljici.

W: carniollus.com

BRUT CARNIOLLUS, Geometric twisted 811,
digitalni kolaž, originalni digitalni UV print,
80 × 80 cm, 2018

GEOMETRIJSKA INSTALACIJA

MIRANDA RUMINA

Nova umetniška postavitev Mirande Rumina v sklopu 7. mednarodnega festivala likovnih umetnosti Kranj, predstavlja projekt, ki ga je avtorica zasnovala kot poklon velikanu optične umetnosti Victorju Vasarelyu. Njegove optične kompozicije z geometrijskimi vzorci in barvnimi kontrasti so postale nepogrešljiv in sestavni del področja modnega oblikovanja.

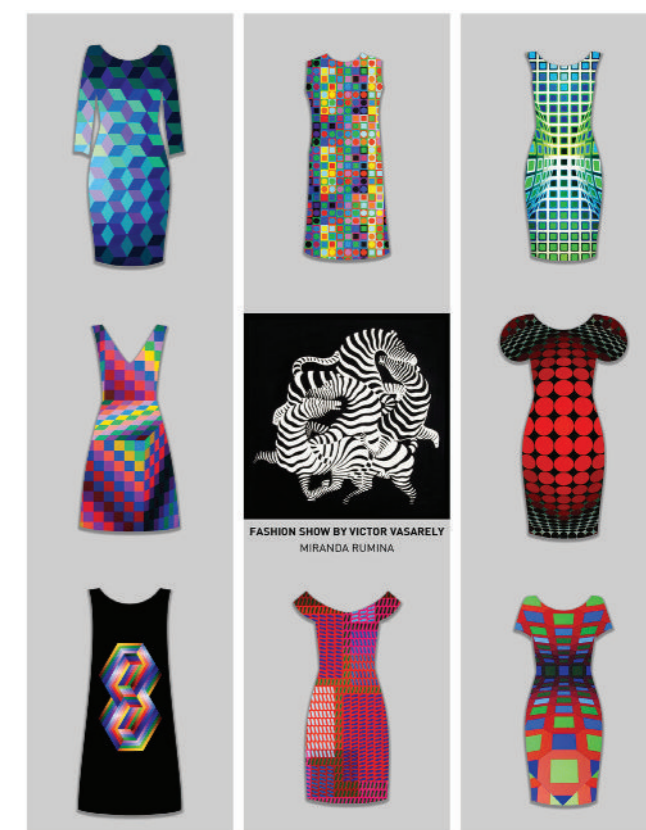
Miranda Rumina je vsestranska umetnica, ki dejavno deluje na različnih področjih likovnega ustvarjanja od slikarstva, kiparstva, fotografije, oblikovanja stekla, videa do instalacij in literarnega ustvarjanja. Vedno znova prehaja in se spopada z različnimi mediji in tehnikami, tematsko posega na različna področja, ki jih raziskuje, analizira, redefinira, reintegrira v povsem nove umetniške stvaritve in jim na svoji raziskovalni poti doda osebne avtorske pridih, kar nedvomno zaznamuje vsa njena dela.

MIRANDA RUMINA (1959) je med drugim študirala angleški in italijanski jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Javnosti se je prvič predstavila z multimedijem spektaklom Bela razstava v Cankarjevem domu leta 1991. Poleg slikanja ji najbolj ležita steklo in bron. Prve steklene objekte je predstavila v Valvasorjevi kapeli leta 1997. Izpeljala je prek 170 samostojnih in skupinskih razstav po vsem svetu ter napisala 5 knjig. Živi in ustvarja med Londonom, Slovenijo in Indijo.
W: mirandarumina.com

MIRANDA RUMINA, Fashion show by Victor Vasarely, digitalna grafika, visoki tisk platno, 3 × (360 × 90) cm, 2018

Multimedijsko umetnico Mirando Rumina so inspirirala dela Victorja Vasarely, ki jih je postavila v povsem nov kontekst. Zasnovala je vertikalni triptih, ki ga je umestila na pročelje stolpa Škrlovec. V središče triptiha je postavila eno izmed najbolj prepoznavnih Vasarelyevih del, znamenito delo *Zebra*, ki je nastalo leta 1937 in je hkrati pionirsko delo op arta. Poleg osrednjega dela, ki ga simbolizira delo *Zebra*, je avtorica zasnovala kompozicijo različnih krojev oblačil na katera je aplicirala dela Victorja Vasarely. Gre za prenos izbranih umetniških del v obliki vzorcev na tekstilije in oblačila. Pogled na motive različnih tekstilij nas popelje skozi različna obdobja in cikle Vasarelyevega ustvarjanja in raziskovanja vizualne percepcije, barve in barvnih kontrastov.

doc. KLEMENTINA GOLJJA, magistrica umetnosti

ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ

Zoran Srdić Janežič je samosvoj umetnik, ki ne ustvarja samo vizualno estetske umetnosti, temveč v svoja dela vse pogosteje vnaša konceptualno tehnično dognane rešitve, v katerih že presega samo panogo ter se odmika v svet sodobne robotike. Danes se namreč ob pomoči moderne tehnologije odpirajo vedno nove možnosti in rešitve. Vse pa temelji na geometriji in matematiki. Tako je tudi tokratna prostorska instalacija *In advance of the non-broken arm* svojevrsten primerek spoja različnih vej. Te so podvržene razmišljanju o gibanju. Gibanje je lahko dejansko ali pa navidezno. A ker umetnik svoje razmišljanje posveti v prvi vrsti geometriji in njeni prevladi gibanje ostane samo nakazano. Objekt namreč sestavi kot skeletno zgradbo, temelječo na šestkotniku. Slednji se v prerezanem zaporedju ponavlja ter sčasoma izgubi v abstrahirani – le še sem ter tja nakazani – liniji. Tridimenzionalen prostor predstavlja prostorsko geometrijo kot tudi nekakšno sekvenčno gibanje v centralni perspektivi. V središču na bazi si zamisli leseno robotsko roko. Ta ima vse mehanske danosti. Lahko jo premikamo v meji njenih zmožnosti in s tem posegamo v končno kompozicijo. Prisotna je omejenost v obeh primerih. A vendar nam je ob premikanju roke in spreminjanju zornega kota iz katerega opazujemo instalacijo skozi kadri-rane manjše in vedno večje šestkotnike omogočeno svobodno gibanje ter dojemanje in razumevanje celote kot posameznih zaporednih izsekov. Za konec pa velja opozoriti, da umetnik tudi tu najde in posreduje aluzijo v tem primeru na Duchampovo delo v negiranju zloma roke.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

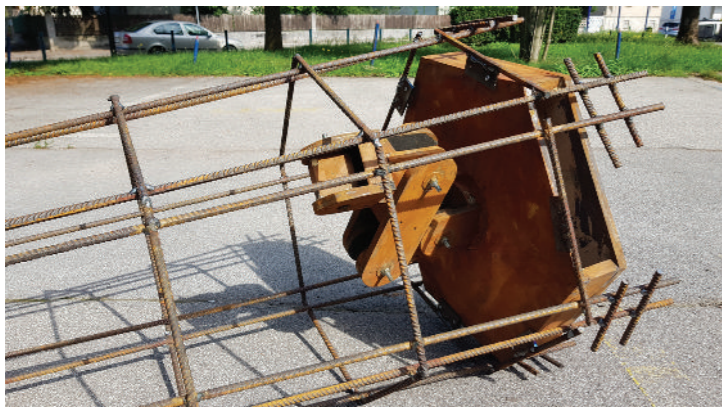

ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ se je rodil leta 1974 v Kranju. Študiral je na ALUO v Ljubljani, smer kiparstvo, kjer je leta 2004 diplomiral pri prof. Sreču Draganu. Po končanem študiju se je zaposlil v delavnici Lutkovnega gledališča Ljubljana kot oblikovalec lutk - kipar. Študijsko se izpopolnjuje na raznih mojstrskih delavnicah obdelave različnih materialov. Ukvarja se z risbo, kiparstvom in performansom. Živi in ustvarja v Ljubljani.

W: zsj.si

ZORAN SRDIĆ JANEŽIČ,
In advance of the non-broken arm - hexagonal view,
 varjeno železo, vezana plošča, EVA pena,
 sponski vijaki in matice,
 60 × 200 × 60 cm, 2018

In advance of the non-broken arm - hexagonal view,
 detajl

LAYERJEVA HIŠA

UMETNIŠKE REZIDENCE
 GALERIJA MAHLERCA

Prizorišče:

GOSTJE IZ AVSTRIJE USTVARJAJO NA TEMO FESTIVALA

BABSI DAUM se je rodila leta 1966 v Karlsruhe v Nemčiji, danes živi in ustvarja na Dunaju. Med leti 1988-93 je študirala na Hochschule für angewandte Kunst na Dunaju kjer je diplomirala z odliko. Od tedaj ustvarja kot samostojna umetnica na področju grafike, knjižne umetnosti, papirne umetnosti, izdeluje objekte ter prostorske instalacije. Med drugim je dobitnica sledečih nagrad: 1993, Walter Koschatzky Preis; 1996 bayrischer Staatspreis in nagrada za talente. Je soustanoviteljica ženske umetniške skupine „o.r.t.“. Razstavlja tako doma kot v tujini.

W: www.babsidaum.at

BARBARA HÖLLER se je rodila leta 1959 na Dunaju / Avstrija. Študirala je matematiko na Dunajski univerzi in med leti 1977-84 obiskovala visoko šolo uporabnih umetnosti. Dela kot vizualna umetnica. Imela je številne razstave v Avstriji in v tujini ter za svoje delo prejela nagrade, med njimi je leta 1987 prejela priznanje pokrajine Spodnje Avstrije. Sodelovala je na številnih rezidencah po Evropi in v Aziji. Je soustanoviteljica ženske umetniške skupine Vakuum in neprofitne razstavne sobe »sehhsaal«. Predavala je na visoki šoli uporabnih umetnosti in Wiener Kunsthochschule. Kot kustosinja je organizirala tudi nekaj večjih razstav. Njena dela se nahajajo tako v javnih kot tudi privatnih zbirkah.

W: www.barbarahoeller.at

Avtorica fotografije: Sonja Dürnberger

TANJA PRUŠNIK se je rodila leta 1971 v Wolfsbergu na Koroškem / A. Med leti 1990-99 je študirala arhitekturo na Tehnični univerzi na Dunaju. Sodelovala je na številnih skupinskih in samostojnih razstavah doma in v tujini. Članica LidK, ZDSL, Gesellschaft bildender Künstlerinnen und Künstler Österreichs - Künstlerhaus Wien / družba likovnih umetnic in umetnikov Avstrije – dom umetnikov Dunaj, Kunstverein Kärnten / društvo umetnikov na Koroškem. Živi in dela kot svobodna umetnica in arhitektka na Dunaju, Koroškem / A in v Sloveniji.

W: www.prusnik.com

Avtor fotografije: Marko Lipuš

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ
GALERIJA V KRANJSKI HIŠI

Prizorišče:

GEOMETRIJA - RACIONALNOST POGLEDA

Rezidenčni program LD Kranj v okviru festivala likovnih umetnosti Kranj 2018

Na temo *Geometrija – racionalnost pogleda* se letos predstavljajo tri umetnice iz Dunaja. Tanja Prušnik je v sklopu festivala že sodelovala, medtem ko se Babsi Daum in Barbara Höller tokrat predstavljata prvič.

BABSI DAUM, Piece-Work,
zrezani polikromi, večdelna inštalacija,
karton, papir, magneti, 2016 -

BABSI DAUM deluje na različnih področjih likovnega izražanja, kamor spadajo tudi prostorske instalacije nastale iz koščkov recikliranih ostankov predhodnih del. Skozi leta ji je namreč vedno znova pri oblikovanju in izrezovanju ostajal odpadni material. Ta je zaradi neustreznih oblik ali kot posledica napake in neželenega rezultata dobil svoje mesto v škatli. Sčasoma se ji je tako porodila ideja, kako bi lahko zavržene že pozabljene elemente ponovno uporabila. Nastala je nezaključena geometrijsko prostorska instalacija. Sestavljena in kombinirana iz različno oblikovanih kosov z raznolikim potiskom. Med njimi tako najdemo vzorčaste kot tudi barvne ploščice ter takšne, ki vključujejo zanimive besedne zveze. Tako so skozi igrivo, a vendar premišljeno kombinacijo le-teh nastale nove kompozicijsko domiselne kot tudi prostorsko definirane možnosti. Variiranje in spreminjanje je postalo neke vrste vodilna točka z neponovljivo noto zaradi dodajanja vedno novih delčkov.

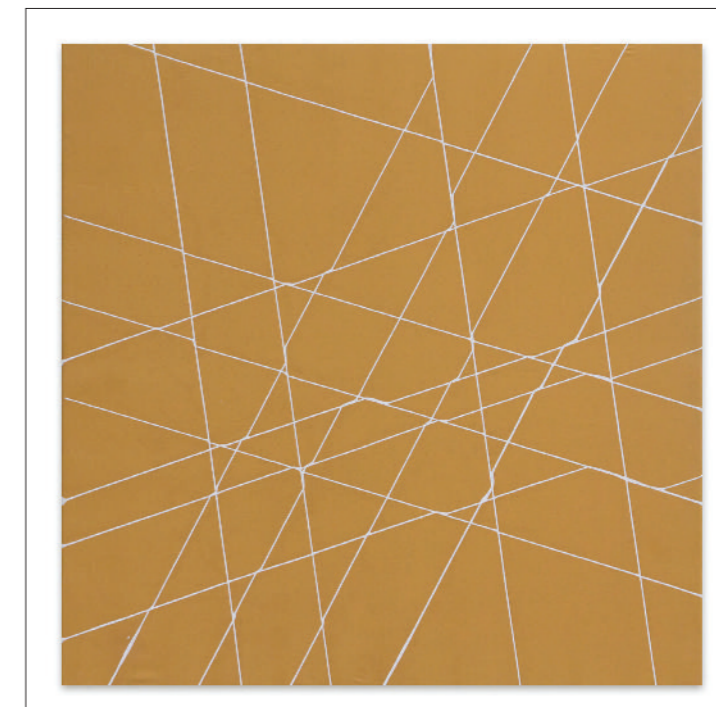
MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

BARBARA HÖLLER se kot vizualna umetnica predstavlja s slikami in grafikami v slogu geometrične abstrakcije. Sistematično raziskuje probleme skozi serije večdelnih kompozicijskih rešitev. Dela so omejena na barvo in linijo ter njun medsebojni odnos. Pri slikah gre za preplet linij pod določenim kotom in zaporedjem. Mreže, ki pri tem nastajajo, so sestavljene iz linij različnih debelin. Te tečejo od roba do roba ali pa členijo in povezujejo le manjši del slike. Končni videz posreduje iluzijo prostora skozi večplastno prepletanje. Do izrazitega kontrasta pa prihaja zaradi dvobarvne kombinacije, pri kateri je linija v beli barvi, medtem ko je lahko podlaga v rdeči, črni ali oker barvi. Pri drugem sklopu del gre za prenos občutka gibanja in optične iluzije. Tu linije potekajo od leve proti desni ali obratno. Redko od roba do roba platna. Bolj ali manj gre za izmenično barvno kombinacijo različno dolgih in usmerjenih kot tudi sekajočih se linij. Ta videz ji omogoča utripajočo izmenjujočo barvno gibajočo sliko.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

TANJA PRUŠNIK pogosto izhaja iz svojega prvotnega poklica, saj kot arhitektka prostor dojema in členi ob pomoči raznolikih geometrijskih elementov. Tako so njeni objekti pogosto sestavljeni iz štirikotnih platen in členjeni v nekem zaporedju kot sekvenčno prikrievanje in odkrivanje zgodbe. Ta miselnost »Vidimo, česar ne vidimo ...« pa se nadaljuje tudi v tokratnem delu, ki nastopi v strogo abstraktni, pa vendar materialno konceptualni sestavi likovnega dela. Okvir dela ali natančneje objektna vitrina ji kot osnovni nosilec nudi omejen tridimenzionalen prostor. V njem je akrilno steklo pravokotne oblike. Le-to je položeno eno na drugo v rahlem, lahko bi rekli krožnem zamiku. Pri prekrivanju prihaja do sekanja posameznih plasti in nastajanja novih likov. V centralnem delu pa vidimo še krožne luknje in šestkotnik v podobi matice. Celota tako posreduje kompozicijo, ki glede na igro svetlobe in zorni kot, ustvari še navidežno igro geometrije.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

BARBARA HÖLLER, Trail 06,
akrilni lak, poliester, 70 x 70 cm, 2016

TANJA PRUŠNIK, „Glashaut“ 1-3,
objektna vitrina, akrilno steklo, jeklo, 21.5 x 31.5 x 7 cm, 2018

GOMETRIJA V FOTOGRAFIJI IN KIPARSTVU

- avstrijska koroška

FRITZ RATHKE je tipičen fotograf, s svojo kamero vedno na lovu za novimi motivi. Vtisi in nepozabni trenutki, zabeleženi in preneseni povečini povečani detajlni izseki manjših delov površine. V njih vidimo naravo kot predmete in dele arhitekture. Detajlni sklopi so podrejeni likovnosti in geometriji. Same-mu motivu pa v končni fazi prilagodi tudi izsek, s pomočjo katerega lahko kontrolira idejo oziroma prenese željeni pomen na stiskano obliko. Celostni pogled na obdajajoče okolje analizira in reducira na likovno pripovedne elemente in geometrijske like. Tako v delih vidimo geometrijske lastnosti skozi vpliv naključij narave v primeru odbleska in sence ali pa le-to zaznamo v členitvi fasad in njeni okrasitvi. A vendar bi slika v celoti brez izseka izgubila tisto preprostost idejne zgodbe in miselnosti s katero nas vedno znova prepriča. Približa nam nevsiljivo pripoved, ki se sicer izgubi v veličini in množici podatkov celote.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

FRITZ RATHKE se je rodil leta 1949 v Steinfeldu ob Dravi. Študiral je slikarstvo pri prof. Gustavu Hessingu na Akademie der Bildenden Künste na Dunaju. Med leti 1975-2009 je delal kot likovni vzgojitelj na AHS: Bruck na Muri, Graz, Špital na Dravi, kjer se je ukvarjal s preslikovanjem in dokumentiranjem učnega gradiva, sedaj pa se že nekaj časa posveča izključno fotografiranju predvsem detajlov krajin in arhitekture. Razstavlja doma in v tujini.

FRITZ RATHKE, *Blauer Schatten*, fotografija na platnu, 50 × 75 cm

FRITZ RATHKE, *Brez naslova*, fotografija na platnu, 50 × 75 cm

WOLFGANG DABORER, Block 1,
karton, papir - trakovi, lepilo, akril,
29 × 19 × 6 cm, 2015

WOLFGANG DABORER, Block 2,
karton, papir - trakovi, lepilo, akril,
13 × 14 × 12 cm, 2015

WOLFGANG DABORER v svojem delu išče reducirane oblike in abstrakcije z močno izrazno noto. S tem se srečuje tako v fotografiji, slikarstvu, grafiki kot tudi pri izdelavi tridimenzionalnih objektov. Kot osnovni material za izdelavo objektov uporablja kartonske škatle. Na ta način zavržen, odslužen predmet reciklira in mu da novo dodatno vrednost. Prvotni namen škatle izpuhti, ostane pa njen voluminozni tridimenzionalni prostor in končni izdelek z estetsko vrednostjo umetniškega objekta. Ta je v fazi konceptualne obdelave spremenjen. Na novo nastala oblika pa nas spominja na skombinirana geometrijska telesa nepravilnih deformiranih oblik. Le-ta nastaja z združevanjem različno velikih kot tudi oblikovanih kartonskih škatel, kombiniranih in dodelanih z lepjenjem trakov. Končni strukturiran videz pa dopolni še umazano-bela barva, ki posreduje občutek lahkotnega, abstrahiranega, minimalistično zastavljenega likovno geometrijsko navdihnjenega objekta – instalacije s prežemajočo notranjo napetostjo.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

WOLFGANG DABORER se je rodil leta 1963. Med leti 1983-88 je študiral pri prof. Wilhelmu Drachu na »Die Graphische« na Dunaju. Od 1989 leta živi in dela v Špitalu ob Dravi. Razstavlja od leta 1988 doma in v tujini (Mala Galerija in Galerija dr. Ceneta Avguština - Kranj (SLO), Künstlerhaus Klagenfurt, Casello di Guardia Porcia, Galerie SUR - Wien (P), Galerie Gabriel – Wien ...). Od leta 2003 je član Likovnega društva Koroške / Celovec.
W: www.daborer.at

SOOČENJE

**Likovnega društva Škofje Loka
in Likovnega društva Kranj**

Likovno društvo Škofja Loka

Likovno društvo Kranj je zelo dejavno pri projektu mreženja razstav z ostalimi regionalnimi društvi po Sloveniji. Zgledno sodelujemo tudi z Likovnim društvom Škofja Loka in s tem prispevamo k bolj celostnemu vpogledu na likovno umetnost na Gorenjskem. Letošnji cilj razstavljenih del so tendence, ki se soočajo s problemom geometrije v širšem obsegu različic te likovne problematike. Posamezno likovno delo vsebuje neke vrste skrito geometrijo. Razstavljeni izbrani dela se orientirajo na notranjo geometrijsko organiziranost likovnega polja. Prav v tej podrobnosti so pričujoča dela kvaliteten prispevek k letošnjemu festivalu.

mag. likovnih umetnosti KLAVDIJ TUTTA,
predsednik umetniškega sveta LD Kranj - ZDSLU in umetniški vodja festivala

KATJA BOGATAJ se je rodila leta 1983. Na ALUO, je diplomirala pri prof. Alenu Ožboltu iz kiparstva. Trenutno zaključuje magisteriji kiparstva na akademiji Belas-Artes Lizbona, pri prof. José Teixeira. Vsa njena dela izražajo avtorefleksijo ter močno družbeno angažiranost. Poleg klasičnega kiparstva, ustvarja tudi varjene kovinske skulpture, video-instalacije, intermedijske postavitve, kinetično umetnost, video, fotografijo, kostumografijo ter se izraža skozi ples. Je članica Združenja umetnikov Škofje Loke.

KATJA BOGATAJ, Ž.E.V.E.M. ∞,
geometrična instalacija železna skulptura in video,
74 × 47 × 60 cm / 2'08", 2017

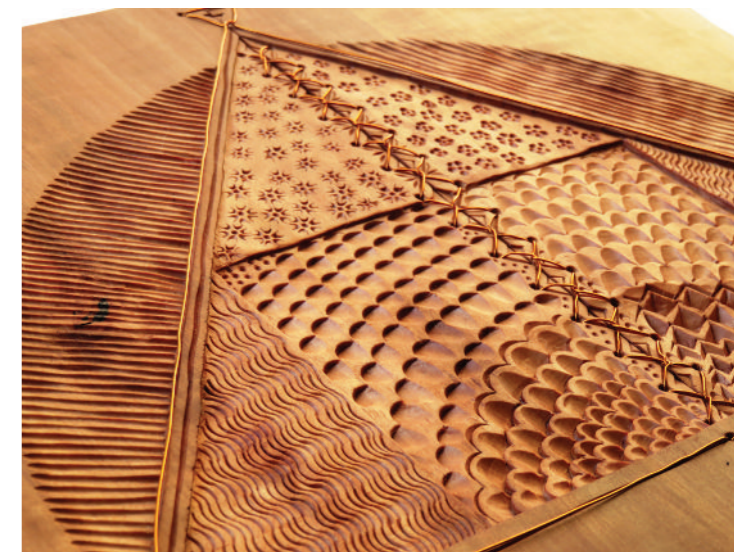
TIT NEŠOVIČ se je rodil leta 1983 v Kranju. Obiskoval je srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, izobraževanje pa nadaljeval na privatni slikarski šoli - Šoli za risanje in slikanje. Med opravljanjem četrtega letnika se je vpisal v prvi letnik na ALUO, kjer je leta 2011 zaključil študij. Je član Združenja umetnikov Škofje Loke. Živi in ustvarja v Škofji Loki.

TIT NEŠOVIČ, Kocke,
akril na kapa plošči, 100 × 100 cm, 2009

PETRA PLESTENJAK PODLOGAR

se je z rezbarstvom seznanila pri rezbarju samouku, dedu Ivanu. Njeni rezbarski izdelki so odrazi spoštovanja in senzibilnega odnosa do tradicije. Pri njihovi izdelavi je uspela vzpostaviti ravnovesje med rokodelsko tradicijo, kulturno dediščino in sodobnostjo. Rezbarske likovne kreacije, v katerih lahko vidimo predvsem razstavne in okrasne predmete, imajo močan individualen pečat. Domišljjski vzorci, cvetlični, geometrijski in figurativni motivi imajo dekorativen, sporočilen in simbolni pomen.

PETRA PLESTENJAK PODLOGAR, Okrogline pod kotom,
rezbarjen hruškov les v kombinaciji z bakreno žico,
30 × 37 × 2 cm, 2018

AGATA PAVLOVEC se je rodila leta 1973 v Kranju. Leta 2002 je diplomirala na ALU v Ljubljani. Obiskovala je tudi Pedagoško fakulteto v Ljubljani. Od leta 2002 razstavlja samostojno, sodeluje na skupinskih razstavah, kolonijah in delavnicah. Poleg slikarstva se ukvarja tudi z gledališčem, pedagoško dejavnostjo in organizacijo razstav ter prireditev. Je članica Združenja umetnikov Škofja Loka in ZDSLU. Živi in ustvarja v Škofji Loki.

AGATA PAVLOVEC, Na drugi strani vhoda
akril na platnu, 140 × 140 cm, 2017

MATEJ PLESTENJAK se je rodil leta 1966. Študiral je na oddelku za kiparstvo na ALUO, kjer je leta 1991 diplomiral pri prof. Slavku Tihcu. Vzoredno je študiral še likovno pedagogiko. Ukvarja se s kiparstvom, s slikarstvom, riše, tiska ter vodi likovne tečaje in delavnice. Je član Združenja umetnikov Škofje Loke. Občasno se predstavlja s samostojnimi, bolj pogosto pa sodeluje na skupinskih razstavah tako doma kot v tujini.

MATEJ PLESTENJAK, Izmerljivost likovnosti ribe,
jeklo, 100 × 100 × 100 cm, 2018

Likovno društvo Kranj

ANDREJA ERŽEN je rojena 1969 leta v Ljubljani. Leta 2009 je diplomirala iz slikarstva in likovne teorije na ALUO v Ljubljani. Deluje na področju slikarstva, instalacije, grafike, ilustracije, animacije in grafičnega oblikovanja. Prejela je priznanje za kvaliteto likovnih del na Festivalu likovnih umetnosti Kranj - ZDSLU 2013 in leta 2015 odkupno nagrado Gorenjskega muzeja. Do sedaj je imela več samostojnih in skupinskih razstav. Je članica ZDSLU in ima status samostojne ustvarjalke na področju kulture.

ANDREJA ERŽEN, Pokrajina,
svetlobni objekt, PVC folija na pleksi steklu,
LED moduli, aluminij, fi 50 cm, 2018

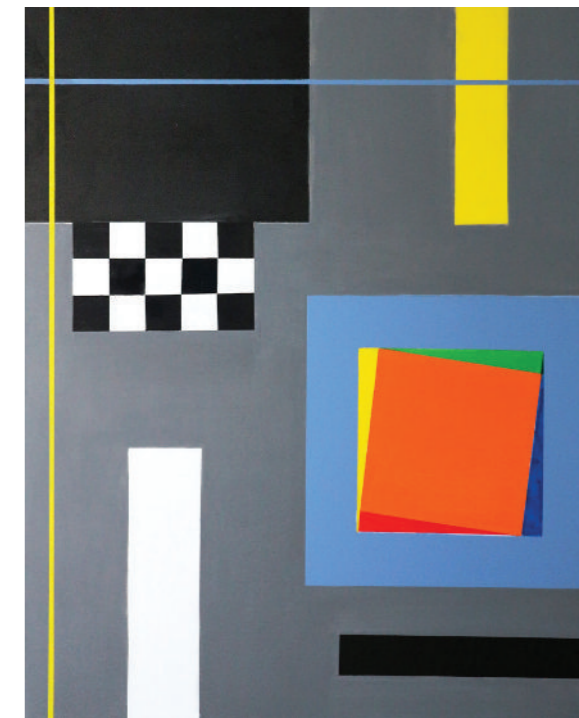

IRENA GAYATRI HORVAT se je rodila v Zagrebu, kjer je zaključila tudi likovno Akademijo pri prof. Miroslavu Šuteju. Trenutno dela doktorat iz razvojne psihologije na FF v Ljubljani. Ob likovni dejavnosti se posveča tudi art-terapiji. Sodelovala je na številnih projektih, samostojnih in skupinskih razstavah ter na več mednarodnih umetniških simpozijih doma in po svetu. Je članica Hrvaškega društva likovnih umetnikov (HDLU) v Zagrebu in ZDSLU.

IRENA GAYATRI HORVAT, Mandala,
mešana tehnika na platnu, 80 × 80 cm, 2018

MILENA KAFOL se je rodila leta 1947 v Novem Sadu. V letih 1965-70 je študirala jezike na FF v Ljubljani. Preizkusila se je na različnih področjih umetniškega izražanja. Leta 2010 se je vpisala v prvi letnik rednega študija slikarstva na ALUO v Ljubljani, kjer je leta 2013 diplomirala. Leta 2016 je zaključila magistrski študij slikarstva na isti akademiji. Razstavljala je na nekaj skupinskih in samostojnih razstavah. Živi in dela v Ljubljani.

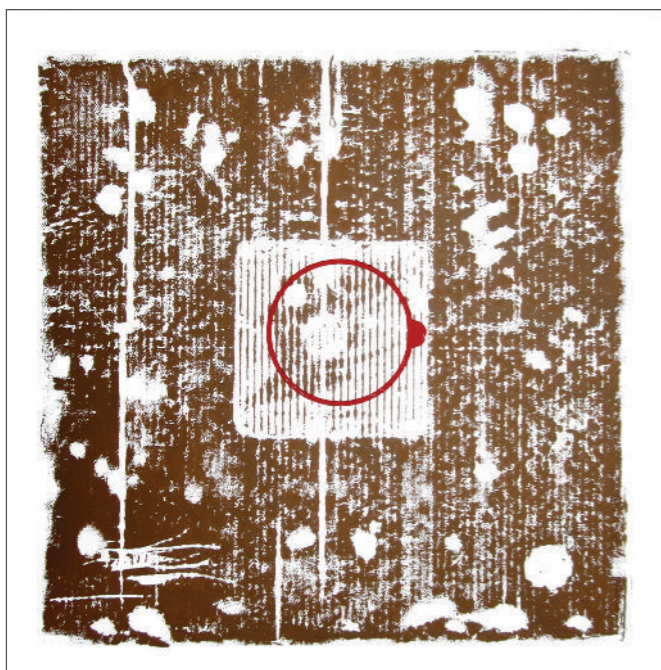
MILENA KAFOL, Brez naslova,
akril na platnu, 100 × 80 cm, 2018

MARKO LUKAN se je rodil leta 1988 v Kranju. Od rojstva je gluhi. Osnovno šolo je obiskoval na Zavodu za gluhe in naglušne v Ljubljani. Po končani osnovni šoli se je vpisal na Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, smer industrijsko oblikovanje v Ljubljani. Po opravljenem likovnem preizkusu je bil leta 2007 sprejet na Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer je junija 2013 pridobil naziv akademski slikar.

MARKO LUKAN, Brez naslova,
akril na platnu, 60 × 80 cm, 2018

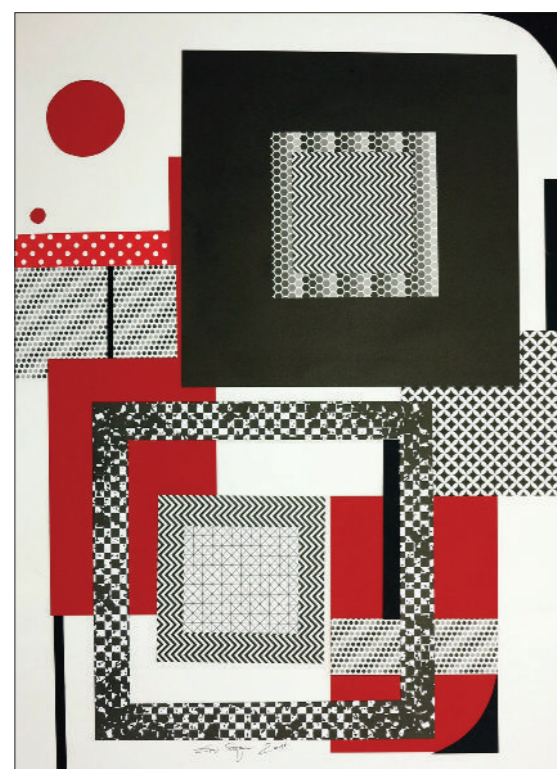
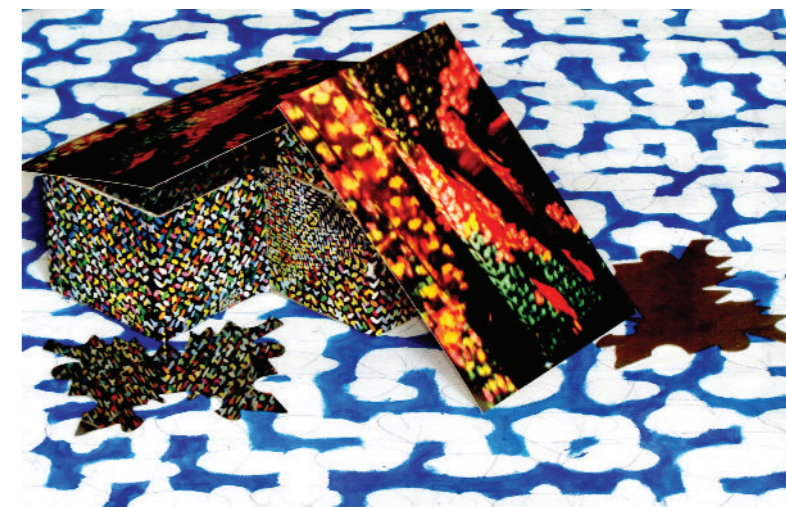
MIHA PERČIČ se je rodil leta 1972 v Kranju. Diplomiral je leta 1997 na ALUO v Ljubljani smer vizualne komunikacije. Leta 2002 je končal podiplomski študij grafike. Sodeluje na samostojnih in skupinskih razstavah doma in po svetu. Na 2. mednarodnem festivalu likovnih umetnosti v Kranju 2013, je prejel priznanje ZDSLU za kakovost likovnih del in leta 2017 odkupno nagrado Gorenjskega muzeja.

W: miha-percic.weebly.com

MIHA PERČIČ, Borg 12.01.10.5.2018,
visoki tisk, platno, 58 × 58 cm, 2018

IZTOK ŠMAJS MUNI se je rodil leta 1953 v Velenju. Med leti 1973-77 je obiskoval Pedagoško akademijo v Ljubljani. Šolal se je tudi v tujini, med drugim na mednarodni univerzi Verbanu v Italiji in po programu ICCP v Santa Barbari v ZDA. V Verbanu se je kasneje zaposlil kot akademski profesor in bil imenovan za častnega profesorja. Od leta 1980 je samozaposlen v kulturi in deluje na področju vizualnih umetnosti, glasbe, filozofije, poezije in fotografije. Je prejemnik številnih priznanj, med drugim je leta 2016 prejel nagrado Leonardo Da Vinci, Florence, Borghese palace, inauguration 29.1.2016. Imel je številne razstave v tujini in bil štipendist simpozija novega slikarstva v Kanadi.

IZTOK ŠMAJS MUNI, House of the future, version 2,
(pictorial idiom as inherent part of the building),
dimensions variable, 2018

EVA SERPAN SITAR se je rodila leta 1976 v Kranju. Leta 2003 je diplomirala pod mentorstvom profesorja Darka Slavca, smer slikarstvo, na šoli za risanje in slikanje – Visoki strokovni šoli v Ljubljani. Podiplomski študij, smer slikarstva je nadaljevala na isti šoli pod mentorstvom docenta Mladena Jernejca, kjer je magistrski izpit opravila z odliko. Je članica Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Likovnega društva Kranj.

EVA SERPAN SITAR, Kompozicija 1,
kolaž na papirju, 70 × 50 cm, 2018

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA GEOMETRIJSKIH STRUKTUR

NATAŠA SEGULIN

Nataša Segulin svojo umetniško žilico razvija v zavetju domačega pristanišča. Morje je okolje njenega navdiha. Ta jo prevzema v vsej svoji pestrosti in spremenljivosti. A vendar ne išče samo izsekov ali trenutkov v katerih se razkrivajo navdihujoče lepote naravnih danosti, temveč gleda in vstopa v ta svet skozi širino nepristranskosti in odprtosti. Motive odkriva v detajlih tako žive kot nežive narave in stvaritvah ljudi. Izbor del iz cikla »V pristanu« nas popelje v koprsko pristanišče. Ob besedi pristanišče se porodijo misli na pretekla stoletja in velika trgovska središča. Tam so se mešale kulture in se je odvijalo življenje. Čutiti je bilo utrip vrveža in energije, ki se je sproščala ob moči in vlogi, ki jo je le-to imelo. Takšna druženja in izmenjave danes niso več center pristanišč, zato bi jih zaman iskali. Postali so tiha skladišča, ki jih predrami le prihod nove ladje, raztovarjanje, natovarjanje in veter, ki vleče skozi pravo malo mesto, zgrajeno iz zabojnikov ter žerjavov. Poetično lirično mesto spominov na odhod in prihod zamenja čista likovna podoba, prežeta z geometrijo. V tem primeru dobijo detajli novo organizirano zgodbo. S frontalnim pogledom razkriva zanimivo igro geometrijskih likov skritih v preprosti združitvi enakih ali sorodnih si predmetov. Fotografije kažejo zložene lesene plohe, zabojnike ali palete, lahko pa gre tudi za izseke fasadnih fotografij. Harmonija, ritem, simetrija in red so načela, s katerimi bi lahko opisali videno. Pojavijo se geometrijski liki v celotni, delni ali v posamezni komponenti. So kot miselni vzorci, ki razkrivajo odnos posameznih delov do celote in obratno. Stopnjevanje in razčlenjevanje postane zanimiva igra in interpretacija igrajoča se s človeškim zaznavnim organom. Tu pa tam le-to popestri še barvna izpoved. Slike razkrivajo kompleksnejšo nenačrtovano sestavo. Mreže variacij in kombinacij kažejo geometrijske like, v katerih zaznamo pravokotnike, kvadrate, trikotnike ter redukcijo s prevladujočo linijsko izpeljavo. Tako pa tudi barvna kombinacija vpliva na raznolikost in dojetje posameznih oblik, njihovo zaporedje kot tudi dominacijo ter ritem. Slednje je lepo razvidno v izsekih fasad. Stopnjevanja velikosti sorodnih si likov, raznolikost položajev kot tudi barvna zgodba celoti da svojevrsten pečat.

MELITA AŽMAN, dipl. univ. um. zg.

NATAŠA SEGULIN se je rodila leta 1948 v Kopru. Diplomirala je leta 1973 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dolga leta je bila zaposlena kot novinarka, urednica, odgovorna urednica na TV Koper-Capodistria, TV Slovenija. S fotografijo se je spogledovala že med študijem umetnostne zgodovine, pozneje med dolgoletnim novinarskim delom na področju kulture, v celoti pa se ji je posvetila šele po upokojitvi leta 2011. Od leta 2013 je razstavljala na številnih samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Leta 2015 je prejela Priznanje za kvaliteto v fotografski umetnosti na 4. mednarodnem festivalu likovne umetnosti Kranj – ZDSLU.

NATAŠA SEGULIN, Iz serije **V PRISTANU**,
Inkjet print na arhivskem papirju,
70 x 50 cm, Luka Koper, 2014

ISKANJE FORME V ARHITEKTURI

Društvo arhitektov KRARH

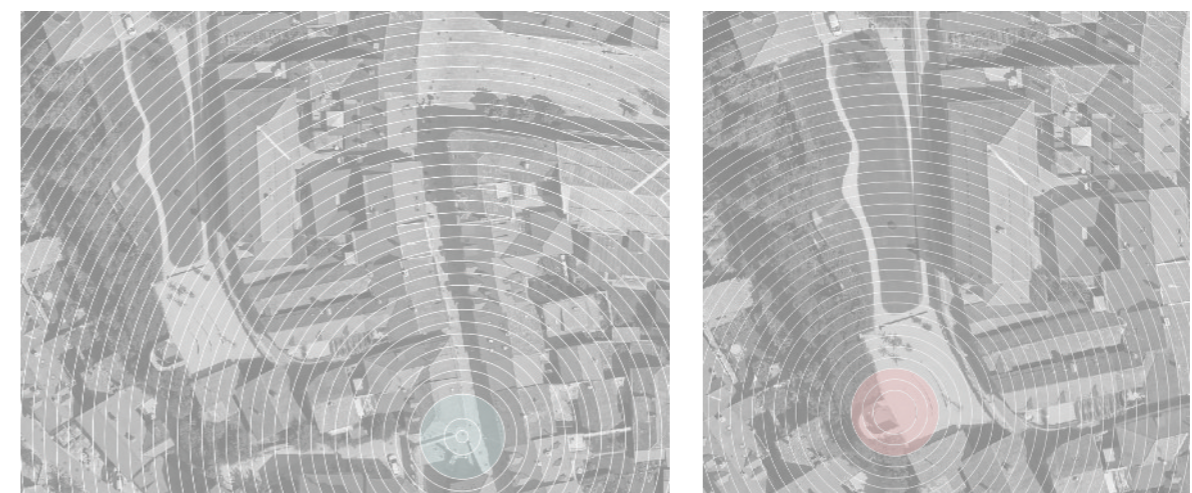
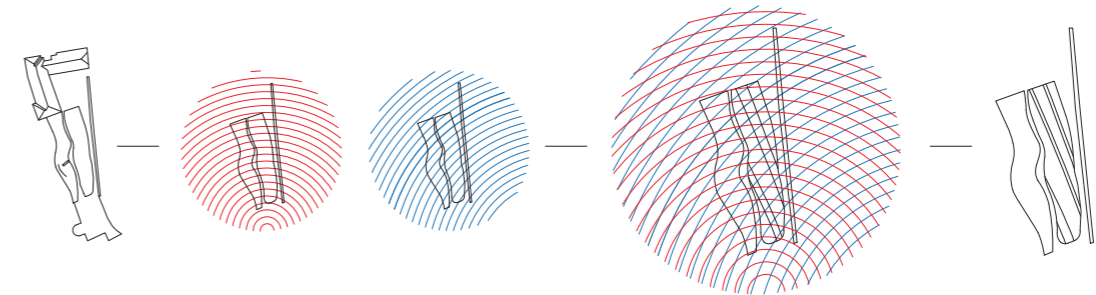
VPLIV OBSTOJEČE GEOMETRIJE PRI UREJANJU PROSTORA

Arhitekturni, lahko tudi prostorski projekti, redko nastajajo popolnoma avtohtono v smislu izolirane kreativnosti posameznika. Navadno je najpomembnejši prostor v katerem delujemo in sicer v kontekstu s topografijo, urbano matrico ali geometrijo že obstoječih arhitekturnih elementov v okolici.

Osnovni geometrijski lik Plečnikovega *Rožnenskega stopnišča* in tribun v *Vovkovem vrtu* tvori krog oziroma krožnica. Z ravninskim multipliciranjem obeh krožnic nastane presek – prostorska krivoljska mreža, ki nudi osnovo za določanje nove forme, nastale s povezovanjem presečnih točk.

V našem primeru sta geometrija obstoječe arhitekture in geometrija nove arhitekture *Grajskega ribnika* neločljivo povezani, ker se nova forma (geometrijska linija) pojavi šele kot posledica obstoječe. Ob tem pa sinteza globinske in površinske strukture ni zgolj čutna materija, temveč tudi duhovna, saj jo je oblikovala človeška misel.

PETRA VENCELJ, univ. dipl. geograf in univ. dipl. um. zg., AICA

Vpliv obstoječe geometrije pri urejanju prostora

Predlog ureditve vrtnega vodnjaka (uporabljeni materiali usklajeni z materiali v okolici (beton, corten,...))

Sodelujoči člani društva arhitektov KRARH:

MARKO PAUŠER se je rodil leta 1978 v Kranju. Leta 2001 se je vpisal na Fakulteto za arhitekturo v Ljubljani. Tekom študija je začel profesionalno delovati na področju arhitekturnih vizualizacij in projektiranja, kasneje se je uspešno preizkusil tudi v industrijskem in grafičnem oblikovanju, kjer je prejel nagrade na več oblikovalskih natečajih. Pri svojem delu trenutno sodeluje z različnimi arhitekturnimi biroji, poleg tega samostojno vodi svoj oblikovalski opus.

ALEŠ PETERNEL se je rodil leta 1981 v Kranju. Leta 2013 je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani pod mentorstvom profesorja Igor Kalčiča in Vojka Kilarja. Pred in po zaključku študija je sodeloval z različnimi arhitekturnimi biroji v Sloveniji. Skupaj z različnimi avtorskimi skupinami je kot avtor sodeloval in prejel nagrade na mednarodnih in domačih arhitekturnih in oblikovalskih natečajih. Je eden od ustanoviteljev Društva arhitektov Krarh.

MOJCA VALANT se je rodila leta 1992 v Kranju. Študirala je na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Sodeluje na različnih arhitekturnih delavnicah, vodenih s strani Fakultete za arhitekturo v Ljubljani. Usmerjena je tudi v grafično oblikovanje - njene izdelke (plakate, kataloge, brošure, letake) lahko opazimo v okolici Kranja in Komende.

GEOMETRIJA NA GORENJSKEM

člana Likovnega društva Kranj

GEOMETRIJA

Geometrija v umetnosti je sestavni del naravnega, neposrednega ustvarjanja in je v manjših ali večjih oblikah nepogrešljivo prisotna v vseh zgodovinskih obdobjih. Razne možnosti likovnega razčlenjevanja, poenostavljanja sveta, upodobitve narave ali domišljjskega sveta v slikarstvu, kiparstvu in arhitekturi predstavljajo analitičen, racionalen pristop do izvedbe oz. izraz, ki služi kot osnova ali usmeritev pri nastajanju likovne zgodbe. Pogled skozi zgodovino likovne umetnosti nam odkriva stalno prisotnost prikritih, manj opaznih geometrijskih likov. Vsako likovno delo namreč vsebuje ali se naslanja na koncept geometrijskih vzorcev preko iluzij, elementov kot so krog, pravokotnik, trikotnik in kvadrat. Geometrija je stalnica v sakralni umetnosti v starem in srednjem veku, grško-rimskem obdobju, starem Egiptu, v krščanski in islamski umetnosti, v gotških vitražnih oknih, renesančnem umetniškem obdobju, v kubizmu ter v geometrijskih kompozicijskih postavitvah reda kot je značilno za zlati rez. V islamski sakralni umetnosti gre za sistem, kjer se ornamentalni dekorativni geometrijski vzorci neprestano ponavljajo v neskončnost kot duhovni vzorčni element. Tudi v arhaični ljudski umetnosti zasledimo geometrijske like v narodnih nošah, etnoloških predmetih ter poslikavah na skrinjah, pohištvo in drugih lesenih izdelkih. Ko govorimo o geometrijski umetnosti in njeni praksi danes, najpogosteje uporabljamo besede kot so geometrijska abstrakcija ali geometrijska kompozicijska postavitve in njena urejenost. Geometrijska kompozicija je lahko simetrična ali asimetrična, je preprosta, enostavna ali zahtevna in je brezčasno početje. Klasična geometrija temelji na pojmu točka, premica, ravnina in izhaja iz razmišljanja in sorazmerja, iz matematičnih postulatov, ki jih je formaliziral postulat o evklidskih vzporednicah. V današnjem času govorimo o konstruirani umetnosti. Pri tem se srečujemo s točko, črto, ploskvijo, proporci. Geometrija je univerzalni izraz, ki ga najdemo povsod v umetnosti slikarstva, kiparstva, ima poenostavljen znakovni pomen v grafični umetnosti, industriji in v oblikovanju. »Čista geometrija« pomeni preprosto ponavljanje istih ali različnih geometrijskih likov.

Primer »čistega« geometrijskega izražanja je letošnja tema Festivala likovnih umetnosti v Kranju. V spremljevalni razstavi v mestni knjižnici Kranj v sklopu Festivala razstavljata člana likovnega društva Kranj, Nejš Slapar s črno-belimi risbami na papirju in Peter Marolt s ciklom lesenih patiniranih objektov malega formata.

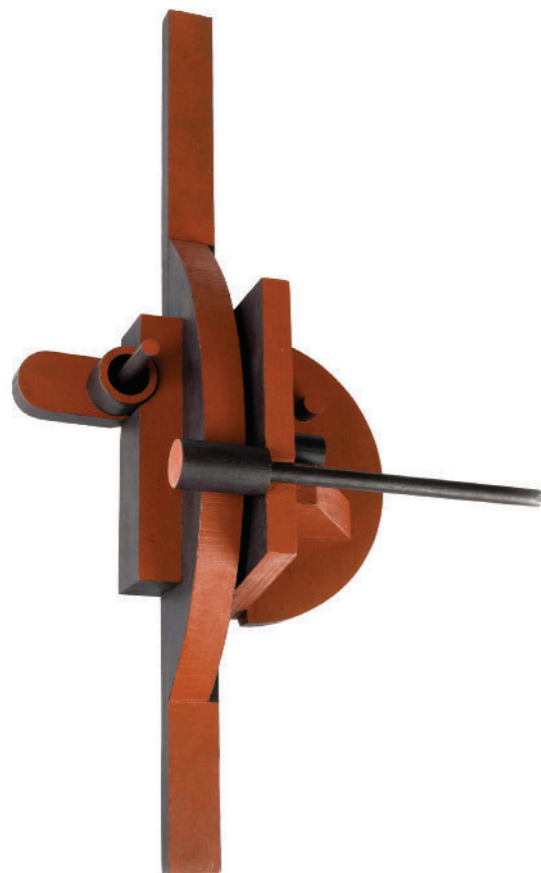
PETER MAROLT

Maroltovi objekti, asemblaži manjših formatov, so kot cikli zasnovani na abstrakten konstruktivistični način. Kot arhitekt in likovni ustvarjalec se posveča ambientalnim lesenim reliefnim izdelkom. Njegovi objekti nas spomnijo na makete, saj gre za vsebinsko zelo natančna, strokovno izvedena dela, v katerih povezuje, sestavlja več elementov v ploskovno, geometrijsko celoto reliefnega karakterja. Lesene geometrijske postavitve predstavljajo sodoben arhitekturni materializiran pristop skozi prostorske rešitve, ki bi se lahko umestile v notranje ali zunanje okolje. Kompozicijske geometrijske oblike monokromno barvno poenoti, patinira s čimer doseže monumentalnost, vzvišenost starinskega videza. Maroltove male plastike so lahko predloga za formate večjih dimenzij, vsekakor pa je primarna ideja, sekundarna pa njena praktična izvedba oz. povečava. Nastala produkcija govori o počasnem in analitičnem miselnem procesu in upoštevanju enkratne kreativne neponovljivosti. Vsako posamezno delo je zgodba zase, pri vseh je bistven poudarek na estetiki izvedbe, ki je samostojna, jasna in dokončna. Čutiti je intenzivno razmišljanje in povezovanje več likovnih področij. Asemblažne podobe so prava »upodobitev« prostorske anatomije, ki izvira iz obarvanih geometrijskih oblik, ravnih pravokotnih ploskev, pogosto vijugastih oblik, simetričnih ali asimetričnih postavitve, lomljenih črt, ki lomijo svetlobo. Geometrijski liki, trikotniki, pravokotniki, so zasnovani na kompozicijskem dogajanju, ki je lahko sredinsko, bolj levo ali desno, bolj zgoraj ali spodaj, horizontalno, vertikalno ali razpršeno. Geometrijske podobe so med seboj v razmerju-sorazmerju ali pa gre za konstruiran mrežast sistem razmerij, premaknjen zlati rez. Geometrijska postavitve oblik je vseskozi prisotna, od začetnega nastajanja do končne urejenosti likovno izraženega dela. Tridimenzionalne objekte beremo kot prostorsko zasnovane informacije sodobnih mestnih vedut. Tehtno premišljena gradnja in ploskovna, linijska razigranost ohranjata pregledno urejeno celoto. Njegove študije nam odkrivajo poti neutrudnega iskanja, geometrijskih asimetrij, ki bi delovale iz vseh strani, ne glede na kot opazovanja. Avtor je v svojih zrelih letih ustvaril zelo kakovostno produkcijo, zato je prepoznaven ne samo kot arhitekt, profesor na Fakulteti za arhitekturo, temveč tudi kot aktiven in prodoren likovni ustvarjalec.

NEJŠ SLAPAR

Slaparjeva linijsko »konstruirana« op artistična črno-bela, kontrastno, »grafično oz. znakovno« zasnovana dela na papirju predstavljajo študije, dnevniške zapise, ki nastajajo kot »geometrijsko« kompozicijske rešitve. Tako se v posameznih ciklih srečujemo s črtno risbo na belem ozadju, preprostimi, lahkotnimi izvedbami v različnih, vijugastih, vzvalovanih smereh različnih širin ali v vertikalnih mrežastih, pravokotnih ali kvadratnih ploskovnih oblikah množice prostorsko delujočih vzorcev, ki povzročijo posebne vizualne učinke in vibracije kar vzbudi v gledalcu zmotno vidno zaznavanje. Nejš Slapar se dosledno in vztrajno posveča tej umetnostni zvrsti šablonske tehnike. Raziskuje, išče gibljivost v prostoru, ki ga s pomočjo tehniške danosti poenostavi in na ta način estetizira. V novo nastalem, razstavljenem ciklu dvajsetih risb je opaziti manjši, lahko bi rekli nezadosten geometrijski poudarek. Večino slikovnega prostora je namenjenega organskim, vzvalovanim linijam, ki so kot neslišen zvočni, instrumentalni zapis in avtorju večinoma služijo kot ozadje, kulisa ali pa gre za vzorce s pokončnimi ali horizontalnimi, organskimi in geometrijskimi podobami. Posamezne razstavljene podobe se med prehodom ploskev nepričakovano oblikovno in strukturno zataknejo, zato se zgodba prekine, ustavi. Njegove risbe lahko opredelimo kot vinjetne študije »kolažnega karakterja«. Risba nima pripovednega, čustvenega sporočila, temveč predstavlja avtorju poseben, oseben izziv, ki ga najde v vztrajnosti, vzdržljivosti, koncentraciji pri nastajanju dela. Avtor preseneča sebe in druge s potrpežljivo tehnično izvedbo nastalih del.

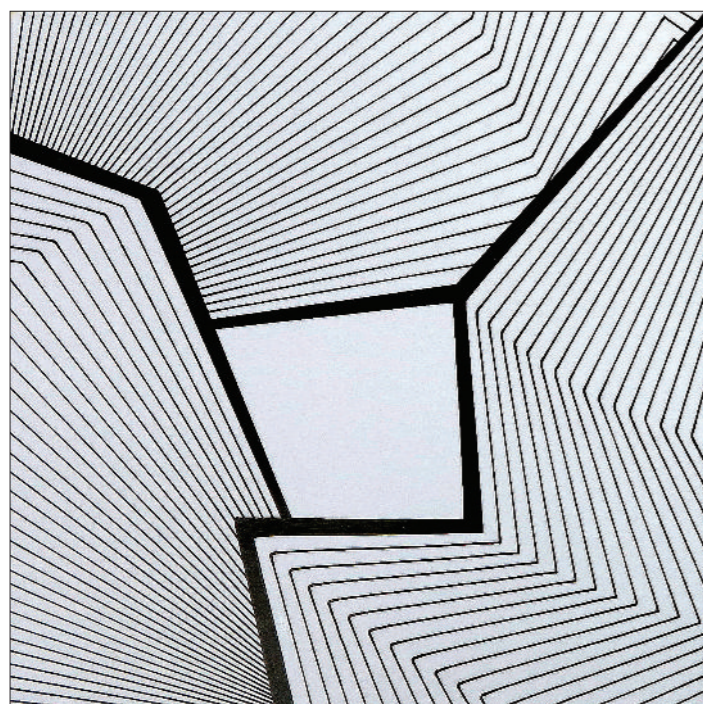
*mag. BOGE DIMOVSKI,
muzejski svetnik*

PETER MAROLT je doktoriral s temo Pomen likovnosti za arhitekturni prostor. Imel je 30 samostojnih likovnih razstav, od tega dve na Madžarskem in v Federaciji BiH, eno v Avstriji, v skupini pa je razstavljal tudi v Avstriji in na Hrvaškem, v Italiji ter v BiH, v nekdanji ZRJ, Franciji, Španiji in Angliji. Med drugim je prejel tudi Priznanje za kvaliteto likovnih del na mednarodnem festivalu Srečanja 2013 Kranj - ZDSLU. Njegovo likovno delo je uvrščeno v zbirko Imago Mundi - Luciano Benetton Collection.

W: www.artintektura.com

PETER MAROLT, Kolesje,
obarvani les, 63.5 × 36 × 12.8 cm, 2018

NEJČ SLAPAR se je rodil leta 1945 v Stražišču pri Kranju. Po končani gimnaziji se je najprej odločil za študij gradbeništva, nato pa se je preusmeril v grafično industrijo. Kasneje se je kot grafik popolnoma predal likovni umetnosti, vmes je nekaj časa deloval kot svobodni umetnik. Imel je preko sto samostojnih in okoli petdeset skupinskih razstav doma in v tujini. Udeležil se je več likovnih kolonij in ex-temporov. Živi in ustvarja v Stražišču pri Kranju.

NEJČ SLAPAR, XC3,
risba s tušem na Chromolux karton, 21.3 × 21.3 cm, 2018

KRPANKE TREH DEŽEL

izbrane avtorice

VPLIV GEOMETRIJE NA UREJANJE PATCHWORKA

Glede na kompozicijo quilta je patchwork lahko izdelan kot medaljon s centralnim vzorcem, heksagram, kot sestavljanica blokov (kvadratov, trakov), ali pa v svobodni kompoziciji. Slednji je doživel razcvet v osemnajstem in devetnajstem stoletju, ko so v tehniki »broderie perce« na nevtralnno podlago nanašali motive ptic in cvetja.

Tradicionalni patchwork blok temelji na geometriji in geometrijskih likih. Pri načrtovanju osnovnih tradicionalnih blokov se najprej določi mrežo – število kvadratov v kvadratu. Nato pa se te kvadrate v mreži deli po eni diagonali, po obeh diagonalah, po polovici ter po četrtini ... S kombiniranjem tako deljenih kvadratov se tvori t.i. patchwork bloke.

Lep primer preproste rabe geometrije na quiltih so krpanke Amishev, izdelane ob koncu devetnajstega in v začetku dvajsetega stoletja, ter sodobne slike in kolaži, ki so bili v večini primerov ustvarjeni mnogo let pozneje.

Stari tradicionalni patchwork blok so očitno poznali tudi op artisti, npr. Frank Stella, Mark Rothko, Ellsworth Kelly, Sol Lewitt, Josef Albers, Victor Vasarely, Ad Reinhardt in Kenneth Noland. Tako najdemo presenetljive podobnosti (liki, barvne kombinacije) med starejšimi uporabnimi izdelki in geometrično abstrakcijo v likovni umetnosti.

Avtoricam je podlaga geometrijski lik, pogosto pa so abstrakcije predmetov in podob iz narave.

Pri svojem quiltu je **MARGARETA VOVK ČALIČ** uporabila osnovni geometrijski lik tradicionalnega patchwork bloka, ki ga imenujemo kar HST – half square triangle – slovenski prevod bi lahko bil trikotni polkvadrat. Gre za kvadrat, razdeljen na dva dela po diagonali. Neverjetno, koliko različnih kombinacij je z njim možno tvoriti. Bajje je bil ta vzorec prvič objavljen v letu 1897 v eni od ameriških ženskih revij, po izvoru pa je dosti starejši (1800-45). Med geometrijskimi liki je ustvarjen barvni kontrast, ki ga poudarja premišljena uporaba črnih ploskev in tako ustvarja repetitivno vzorcu na blagu keper vezave nekdanjega Tekstilindusa.

Umetnica art quilta **ELISABETH NACENTA DE LA CROIX** v svojem delu združuje sodobne tehnike s tradicionalnimi. Od leta 1999 dela v svojem malem stu-

diju v starem mestu Ženeva (Švica) nedaleč od jezera Lemana. Navdihe črpa iz narave, pogosto tudi iz vtisov s številnih potovanj. Spremembe v kontinuiteti barv in svetlob skozi dan in leto so ji vir čudenja in iztočnice za ustvarjanje. Avtorica se na festivalu predstavlja s tremi deli: *Altamira*, *Aurore Boréale in Insieme*. De la Croixova je tudi uveljavljena žirantka, članica razstavnega odbora International Quilt Study Centra v Nebraski ter dejavna v mednarodni SAQA (Studio Art Quilt Associates).

Madžarska umetnica **MARIANNA RIGLER** se z ročnimi deli srečuje že od otroštva. Všeč ji je tkanje, pletenje, kvačkanje, šivanje in vse, kar je povezano z vlakni in tkaninami. Všeč ji je tudi star, včasih zbledel tekstil. Zanimivo je, kako se barva tkanine spreminja z uporabo niti različnih barv. Z dekorativnimi šivi združuje ozke trakove tkanin in pri tem pride do kontrasta, ki spremeni oziroma poudari barve zbledellega blaga, saj so njeni izdelki reciklirane (second-hand) tekstilije, ki v prešivankah na novo oživijo.

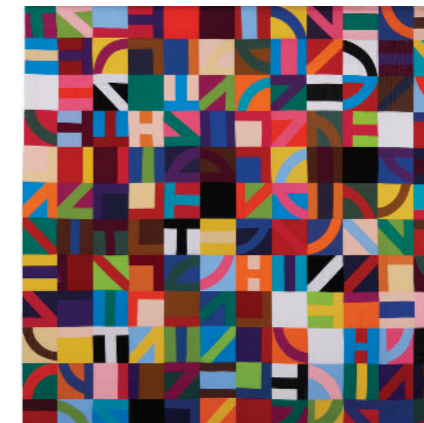
RAMONA CONCONI se ukvarja predvsem z odnosom med barvo in geometrijskimi liki. Poglavitna likovna lastnost barve je, da po svoji naravi zahteva ploskovito uporabo, zato je tehnika prešivanke in abstraktnih vsebin več kot primerna. Barva povezuje materialni in duhovni svet.

ZSOFIA ATKINS je madžarska umetnica v prešivanju. Živi in ustvarja v Budimpešti. Prihaja iz družine, kjer so večšine ročnih del prehajale iz generacije v generacijo, tako, da se je že kot otrok naučila osnov pletenja, kvačkanja, vezenja, šivanja. Med študijem (geografija in umetnost) se je seznanila s patchwork tehniko, se navdušila nad njo in od tedaj ustvarja in redno razstavlja svoje izdelke doma in po Evropi. Uporablja naravne materiale, predvsem bombaž in svilo. Včasih tkanine barva sama, uporablja pa tudi sitotisk in tehniko monotipije. Strastno zbira stare ročno izdelane tekstilije (starinske čipke ali vezene), ki jih pogosto vkomponira v svoje kreacije. O svojem delu avtorica razmišlja: »Počutim se, kot da imam drugo priložnost.« Njena krpanka, predstavljena na 7. mednarodnem festivalu likovnih umetnosti v Kranju, je bila nagrajena na odmevnem Festival of quilts v Birminghamu (UK).

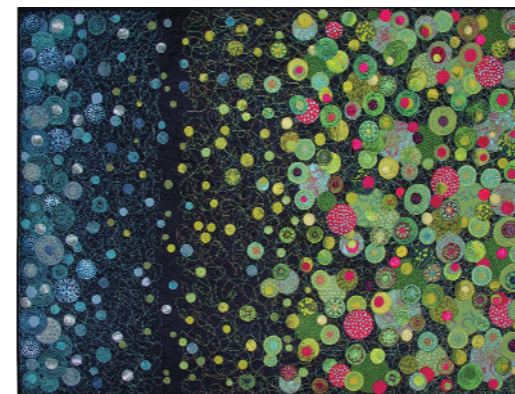
PETRA VENCELJ,
univ. dipl. geograf in univ. dipl. um. zg., AICA

ELISABETH NACENTA DE LA CROIX, *Altamira*,
ročno barvan bombaž in komercialni batiki;
svileni, volneni in rayon sukanci; bombažna medvloga;
strojno sešito in prostoročno prešito, 100 × 100 cm, 2010

RAMONA CONCONI, *Quadratura del cerchio*,
ročno barvan in komercialni bombaž,
prostoročno rezano, strojno šivano, prostoročno prešito,
177 × 176 cm, 2011

ZSOFIA ATKINS, *Spring*,
osnova bombaž, aplikacije v svili, sintetiki, usnju;
bombažni, svileni, rayon sukanci
ročno in strojno šivano, prostoročno prešito, 84 × 102 cm, 2012

MARIANNA RIGLER, *Circle dance*,
komercialno second hand blago,
strojno šivano in strojno prešito, 133 × 99 cm, 2010

MARGARETA VOVK ČALIČ, *HST quilt*,
bombaž propadlega Tekstilindusa,
bombažni sukanec, bombažna medvloga,
strojno sešito in strojno prešito, 200 × 140 cm, 2018

ŠVICA

MADŽARSKA

SLOVENIJA

ZVONKO ČOH MILAN ERIČ

razstava ilustracij

Na razstavi, ki sta jo v Galeriji Prešernovih nagrajencev v Kranju pripravila akademska slikarja Zvonko Čoh in Milan Erič lahko sledimo preobrazbam podob oziroma aktualno v imenu realnega postaja likovna igra najrazličnejše figuralike, narave kot nosilke zgodb in izrazov ter geometrije kot gradnika celovitosti kjer vedno in znova prevladuje za oba ustvarjalca tako značilna in izrazito upoštevana risba, torej risba kot primarni likovni jezik, s katero se najbolj pristno približamo bistvenosti izraza ali enostavnosti likovne pripovedi.

V teh delih je prav skozi sproščenost, igrivo naključnost in spontanost prisotna velika mera humornosti in hkrati resnosti. Kot se avtor rad sam izrazi, »moje grafike so malo mešano«, so odtisi geometrične igrivosti,

napolnjene vidne in prikrite figuralnosti, preko njih se raztezajo najrazličnejši rastri, gostote in razredčenosti linij ter raznolika tonska razmerja, zdaj gosto tkana v množstvo malih likov, zdaj razredčena v razmerjih praznin in polnosti.

Tudi likovna govorica Milana Eriča temelji na nazorno uporabljeni in obravnavani risbi, torej podobe gradi na izraženi črti, kjer sosledje likovnih motivov vedno znova ohranja občutenje navidezne enostavnosti, preprostosti in predvsem logičnosti likovnega jezika.

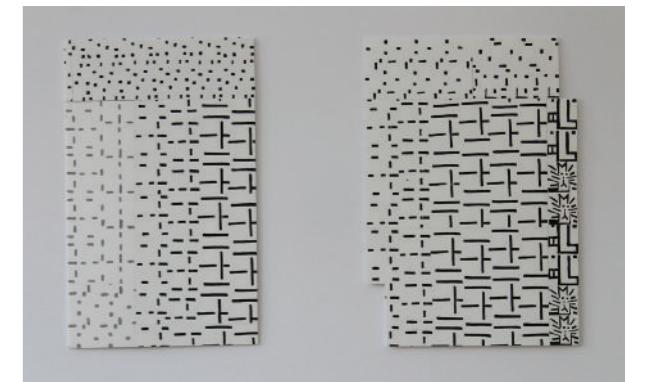
dr. SARIVAL SOSIČ, muzejski svetnik, kustus,
(izseki iz teksta Sarivala Sosiča - Zmagoslavje podob)

Galerija Prešernovih nagrajencev Kranj (GPN) že več kot dvajset let skrbi za promocijo prejemnikov najvišjih priznanj Republike Slovenije za dosežke na področju umetnosti, ki jih podeljuje Upravni odbor Prešernovega sklada. Likovna dela prejemnikov Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada predstavlja na razstavah in v spremljajočih razstavnih publikacijah. Prav tako galerija vse od svojega nastanka dalje gradi bogato stalno zbirko, ki po obsegu ter kakovosti že močno presega lokalne okvire: v njej hrani že preko 900 likovnih del Prešernovih nagrajencev.

MARKO ARNEŽ, vodja Galerije Prešernovih nagrajencev Kranj

ZVONKO ČOH se je rodil leta 1956 v Celju. Leta 1979 je diplomiral iz slikarstva na ALU v Ljubljani pri profesorju Janezu Berniku ter opravil specialistični študij pri profesorju Štefanu Planincu. Deluje kot svobodni umetnik na področju ilustracije, umetniško animiranih filmov in TV spotov. Redno ustvarja za založbo Mladinska knjiga ter za revije Ciciban, Cicido, Kekec in Galeb. Je soavtor prvega slovenskega celovečernega risanege filma Socializacija bika (1999), za katerega je prejel nagrado Prešernovega sklada. Za svoje delo je poleg omenjene nagrade prejel še številne druge.

ZVONKO ČOH, iz cikla Zimska pastoral, linorez, 50 × 40 cm, 2018

MILAN ERIČ se je rodil leta 1956 v Slovenj Gradcu. Leta 1979 je diplomiral iz slikarstva na ALU v Ljubljani pri profesorju Janezu Berniku, kjer je opravil tudi specialistični študij leta 1982. Med leti 1986-94 je bil zaposlen na katedri za oblikovanje oblačil na Naravoslovnotehniški fakulteti v Ljubljani, nato pa se je zaposlil kot predavatelj za oblikovanje na ALU v Ljubljani, kjer je leta 2001 postal redni profesor. Prvenstveno se ukvarja z animiranimi filmom. Je soavtor prvega slovenskega celovečernega risanege filma Socializacija bika (1999), za katerega je prejel nagrado Prešernovega sklada. Svoja slikarska dela in risbe predstavlja na samostojnih razstavah doma in po svetu od leta 1980. Sodeloval pa je tudi na številnih skupinskih razstavah.

MILAN ERIČ, Future days 1, (triptih), tuš in akril na platnu, 100 × 100 cm, 2018

Organizacijski odbor za pripravo festivala

pri Zavodu za turizem in kulturo Kranj

KLAVDIJ TUTTA, predsednik odbora in umetniški vodja festivala - Likovno društvo Kranj

člani odbora:

MELITA AŽMAN, umetnostna zgodovinarica in članica Likovnega društva Kranj

PETRA ŽIBERT, koordinatorka Zavoda za turizem in kulturo Kranj

CVETO ZLATE, predsednik Likovnega društva Kranj

KAJA URH, članica umetniškega sveta Likovnega društva Kranj

KLEMENTINA GOLIJA, članica upravnega odbora Likovnega društva Kranj

MARUŠA ŠTIBELJ, članica umetniškega sveta Likovnega društva Kranj

GREGOR GRAŠIČ, predstavnik Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti - JSKD

MARJANA ŽIBERT, direktorica Gorenjskega muzeja

JELENA JUSTIN, odnosi z javnostmi - Gorenjski muzej

MARKO ARNEŽ, vodja Galerije Prešernovih nagrajencev Kranj

skupina za promocijo festivala:

ZALA VIDALI, vodja umetniškega programa Layerjeve hiše

JELENA JUSTIN, odnosi z javnostmi - Gorenjski muzej

MELITA AŽMAN, umetnostna zgodovinarica - Likovno društvo Kranj

KATJA KAVČIČ, koordinatorka trženja - Zavoda za turizem in kulturo Kranj

URŠKA ERJAVC, koordinatorka trženja - Zavoda za turizem in kulturo Kranj

MEDNARODNA ŽIRIJA

predsednik žirije:

dr. MILIJA BELIĆ, Srbija, Francija / teoretik, slikar, koordinator Cinetique, AICA

člani:

dr. ENZO SANTESE, Italija / umetnostni zgodovinar in profesor književnosti, publicist, AICA

MONIKA IVANČIČ FAJFAR, kustosinja in likovna kritičarka, SDLK

OLGA BUTINAR ČEH, prof. umetnostne zgodovine, kustosinja ZDSLJU

mag. KLAVDIJ TUTTA, predsednik umetniškega sveta LD Kranj - ZDSLJU, umetniški vodja festivala

STROKOVNI SODELAVCI, LIKOVNI KRITIKI IN UMETNOSTNI ZGODOVINARJI FESTIVALA

NATAŠA KOVŠCA, likovna kritičarka, SDLK

MELITA AŽMAN, umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka

MONIKA IVANČIČ FAJFAR, kustosinja in likovna kritičarka, SDLK

PETRA VENCELJ, samostojna likovna kritičarka - AICA in kustosinja

mag. BOGE DIMOVSKI, muzejski svetnik in likovni kritik

prof. dr. JAKA BONČA, univerzitetni diplomirani inženir arhitekt

doc. KLEMENTINA GOLIJA, magistrica umetnosti

dr. SARIVAL SOSIČ, muzejski svetnik, kustus

MARKO ARNEŽ, vodja Galerije Prešernovih nagrajencev Kranj

dr. MILIJA BELIĆ, Srbija, Francija / teoretik, slikar, koordinator Cinetique, AICA

ZSUZSA DÁRDAI, Madžarska / likovni kritik, direktor Mobile MADI Museum VÁC, H

NATAŠA KOVŠCA je študirala umetnostno zgodovino na ljubljanski Filozofski fakulteti. Za diplomsko nalogo je prejela fakultetno študentsko Prešernovo nagrado. V letih 2006-07 je bila kustosinja v Mestni galeriji Nova Gorica. Od leta 2007 deluje kot likovna kritičarka/recenzentka in kustosinja. Leta 2009 je postala področna urednica za vizualne umetnosti pri Dialogih – reviji za kulturo in družbo. Besedila o sodobni umetnosti objavlja tudi v drugih strokovnih revijah in časopisih (*Likovne besede, Fotografija, Revija Piranesi*). V letih 2014-15 je bila v.d. direktorice Pilonove galerije Ajdovščina. Je članica Slovenskega društva likovnih kritikov (SDLK) in Društva umetnostnih kritikov – Slovenske sekcije AICA.

(Avtor fotografije: Andrej Furlan)

MELITA AŽMAN (1981, Kranj) je zaključila Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, smer industrijsko oblikovanje ter na Filozofski fakulteti v Ljubljani, diplomirala iz umetnostne zgodovine. Naslov diplomske naloge se glasi »Antična Pula«. Od leta 2014 je članica Likovnega društva Kranj ter sodeluje pri različnih likovnih projektih tako z domačimi kot tujimi umetniki. Udeležuje se mednarodnih simpozijev. Ukvarja se z grafičnim oblikovanjem, kuratorskim delom ter s pisanjem likovnih recenzij.

(Avtor fotografije: Igor Kavčič)

W: art2designculture.com

MONIKA IVANČIČ FAJFAR je leta 1995 maturirala na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer industrijsko oblikovanje, ter leta 2003 diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani na smereh umetnostna zgodovina in sociologija kulture. Dodatno se je izobraževala na področjih kuratorstva, likovne kritike, pedagogike in andragogike ter likovne teorije in prakse. Od leta 2006 je kot kuratorica in likovna kritičarka vpisana v razvid samozaposlenih v kulturi pri Ministrstvu za kulturo. Sodeluje z različnimi galerijami, kulturnimi ustanovami, organizacijami, društvi in posamezniki.

W: www.artis.si

PETRA VENCELJ (1967, Kranj) je študirala geografijo in umetnostno zgodovino na ljubljanski Filozofski fakulteti, kjer je kot Zoisova štipendistka diplomirala iz politične geografije in sodobne slovenske umetnosti. Zatem je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani opravila še študij likovne teorije. Danes opravlja poklic samostojne umetnostne kritičarke - kustosinje, fotografinje ter predavateljice in publicistke s področja umetnosti in geografije. Je članica Društva slovenskih likovnih kritikov, Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, Geografskega društva Gorenjske in mednarodnega društva likovnih kritikov AICA.

KLEMENTINA GOLIJA je študirala slikarstvo na Accademia di Belle Arti di Brera v Milanu, kjer je leta 1990 pri profesorjih Glaucu Baruzziju in Giuseppeju Maraniellu tudi diplomirala. Magistrski študij grafike je zaključila na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Lojzetu Logarju (1993) in magistrski študij slikarstva pri prof. Gustavu Gnamušu (1995) na isti akademiji. Bila je pobudnica in dolgoletna predsednica Bienala mesta Kranj ter Bienala risbe in slike v prostoru Alpe Jadran. Organizirala je več izmenjalnih razstav v sodelovanju z različnimi galeriji doma in v tujini. Leta 2016 ji je Univerza v Ljubljani podelila priznanje pomembnih umetniških del, v letu 2017 pa je na Univerzi v Ljubljani pridobila naziv docentka za področje slikarstva.

BOGE DIMOVSKI je leta 1978 diplomiral iz slikarstva, nato je opravil podiplomski študij restavracije in konservatorstva ter podiplomski specialistični študij grafike na ALU v Ljubljani. Leta 1987 si je pridobil naziv docenta za grafiko na Univerzi v Ljubljani ter leta 1990 na Univerzi Cirila in Metoda v Makedoniji za docenta za risanje in grafiko. Je samozaposlen v kulturi, deluje kot kustos in likovni kritik. Do sedaj je imel 51 samostojnih razstav, sodeloval pa je na preko 340 skupinskih razstavah doma in v tujini. Za svoje delo je prejel pet nacionalnih ter trinajst mednarodnih nagrad.

JAKA BONČA se je rodil leta 1962 v Ljubljani. Diplomiral je pod mentorstvom prof. mag. Braca Mušiča na Fakulteti za arhitekturo leta 1987 kjer je opravil tudi magisterij iz Okolja in zaznave okolja med gibanjem pod mentorstvom mag. Petra Gabrijelčiča leta 1990 in leta 1993 zaključil študij z doktoratom pod mentorstvom dr. Jožefa Muhoviča na temo Prostor, gibanje in barva v arhitekturi. Na fakulteti za arhitekturo predava v prvem polletju Predstavitvene tehnike, v 4. polletju Osnove likovne teorije in v 5., 7. oziroma 9. polletju Oblikovne zasnove. Teoretsko se ukvarja z likovno teorijo, posebej s področjem modularnega reda, ponovljivosti in sorazmerij (proporcev).

W: www.rototype.org

SARIVAL SOSIČ je po izobrazbi učitelj glasbene vzgoje, profesor umetnostne zgodovine in diplomirani literarni komparativist. Dokončal je tudi magisterij in pozneje naredil še doktorat. Po končanem šolanju se je zaposlil (1993) kot kustos za sodobno vizualno umetnost v Mestni galeriji Ljubljana. Pripravil in organiziral je vrsto samostojnih, preglednih in retrospektivnih razstav sodobnih slovenskih umetnic in umetnikov, kot kustos oziroma muzejski svetnik je pripravil tudi različne obsežne tematske likovne projekte, je urednik številnih katalogov in monografskih publikacij. Je tudi predavatelj na VISTU (oddelek za fotografijo) v Ljubljani in na Akademiji umetnosti Univerze v Novi Gorici.

MARKO ARNEŽ je končal študij filozofije in primerjalnega jezikoslovja na FF v Ljubljani, kjer je magistriral z delom Etične in vrednostne razsežnosti v slovenski likovni umetnosti. Od leta 1984 je zaposlen kot profesor, danes na ŠC Kranj.

Leta 2001 je z razstavo grafik Vladimirja Makuca in Lojzeta Spacala pod njegovim vodstvom začela delovati Galerija Prešernovih nagrajencev Kranj. Ta se je v šestnajstih letih svojega delovanja razvila v eno najpomembnejših galerij v Sloveniji, ki ima obsežno stalno zbirko Prešernovih nagrajencev in nagrajencev Prešernovega sklada za likovno umetnost.

- ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE, OE KRANJ
GALERIJA DR. CENETA AVGUŠTINA
- GORENJSKI MUZEJ
GALERIJA MESTNE HIŠE
STEBRIŠČNA DVORANA IN KLET V MESTNI HIŠI
GALERIJA IN KLET PREŠERNOVE HIŠE
- LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ – ZDSL
MALA GALERIJA
- JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI – JSKD OI KRANJ
GALERIJA BALA
- RAZSTAVNI PAVILJON JUGOVIC** – Spodnje Bitnje
- STOLP ŠKRLOVEC
GALERIJA JANEZ PUHAR
- LAYERJEVA HIŠA
GALERIJA
GALERIJA MAHLERCA
UMETNIŠKE REZIDENCE
VRT
- ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ
GALERIJA V KRANJSKI HIŠI
KAVARNA KHISLSTEIN 12.56 KRANJ
- GALERIJA PREŠERNOVIH NAGRAJENCEV KRANJ**
- CAFE GALERIJA PUNGERT**
- MESTNA KNJIŽNICA KRANJ**
- ETNO GALERIJA DESETNICA**

MESTNA OBČINA KRANJ

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Območna enota Kranj

STOLP ŠKRLOVEC
stolp intermedijske umetnosti in fotografije

LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

galerija
bala +

Zavod za turizem in kulturo Kranj
ZTKK

Gorenjski Glas

MESTNA *knjižnica* KRANJ

spletna tiskarna
TRAJANUS
www.trajanus.si

GORENJSKI
MUZEJ

hiša
LAYER

KRARH
družbo umetnikov

TAM TAM

ZDSLJU

Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov
The Slovenian Association of Fine Arts Societies

www.mobilemadiuseum.org

VÁC • CITY HALL
March 15 square 11, www.vac.hu

Cafe Galerija
Pungert
Na koncu starega dela mesta Kranja

**STEKLARSTVO
JUGOVIC** s.p.
Sp. Bitnje 23, Žabnica - Kranj, Slovenija
tel.: 04 / 231 73 10, fax: 04 / 231 73 11

Pro
Grafika

7. MEDNARODNI FESTIVAL LIKOVNIH UMETNOSTI KRANJ - ZDSLU 2018

GEOMETRIJA - RACIONALNOST POGLEDA

27. september - 4. november 2018

Prireditelji: **LIKOVNO DRUŠTVO KRANJ - ZDSLU**

GORENJSKI MUZEJ

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSkih LIKOVNIH UMETNIKOV

LAYERJEVA HIŠA / ZAVOD CARNICA

in KLAVDIJ TUTTA

Izdal in založil: **Zavod za turizem in kulturo Kranj, Gorenjski muzej, Likovno društvo Kranj**

Zanj: **Tomaž Štefe, direktor; Marjana Žibert, direktorica; Cveto Zlate, predsednik**

Zasnova in umetniško vodenje PROJEKTA 2018: **Klavdij Tutta**

Urednik: **Klavdij Tutta**

Nagovori: **Boštjan Trilar, Tomaž Štefe, Klavdij Tutta, Marjana Žibert, Aleš Sedmak, Cveto Zlate**

Teksti: **Jaka Bonča, Nataša Kovšca, Melita Ažman, Monika Ivančič Fajfar, Petra Vencelj,**

Boge Dimovski, Klavdij Tutta, Klementina Golija, Sarival Sosič, Marko Arnež

Prevod teksta v angleški jezik: **Sabina Gregorin**

Fotografije: **arhiv avtorjev, Cveto Zlate**

Biografski podatki: **avtorji, Melita Ažman, Monika Ivančič Fajfar**

Postavitev razstav: **Klavdij Tutta z ekipo Likovnega društva Kranj**

Obdelava fotografij: **Melita Ažman**

Izhodiščna podoba za promocijo festivala: **Melita Ažman**

Oblikovanje tiskovin: **Melita Ažman**

Tisk: **Pro Grafika, Žabnica**

Naklada: **800**

Kranj, september 2018

art2designCULTURE